

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 6 (13.237)

Trst, nedelja, 8. januarja 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Na konferenci v Parizu Andreotti zahteval popolno uničenje kemičnega orožja

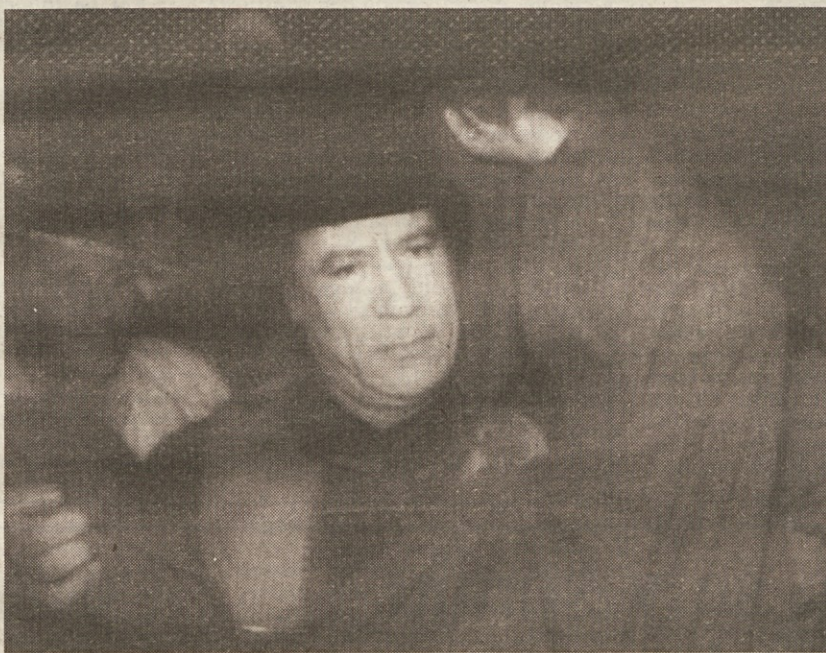
PARIZ — Generalni sekretar OZN Perez de Cuellar je včeraj v Parizu otvoril mednarodno konference o popolni prepovedi uporabe kemičnega orožja. De Cuellar je od 143 prisotnih držav zahteval, da vse podpišejo Ženevski protokol iz leta 1925, ki dejansko prepoveduje uporabo kemičnih sredstev in strupov v vojne namene.

Prvi dan konference je minil v dokaj mirnem ozračju, na katero ni vplivalo zadnje poslabšanje odnosov med Libijo in ZDA, ki so to arabsko državo obtožile, da v Rabti proizvaja kemično orožje. Tako ameriški državni sekretar George Shultz niti z besedo ni omenil Libije in se je v svojem posegu omejil le na splošno izjavo, »da nekatere države, ki podpirajo tudi mednarodni terorizem, danes razpolagajo z izrednimi količinami kemičnega orožja.« Shultz je še opozoril na nevarnost, kateri bi bil svet izpostavljen, če bi kemično orožje prišlo v roke teroristom.

V razpravo je včeraj posegel tudi italijanski zunanji minister Andreotti, ki je ponovil znano italijansko stališče, da se je treba čim prej dogovoriti za popolno uničenje kemičnega orožja in tudi za prepoved proizvodnje. Andreotti je prisotnim tudi zagotovil, da Italija ne razpolaga s kemičnim orožjem, ga ne proizvaja, prav tako pa na svojem ozemlju ne dopušča drugim državam, da bi to orožje skladiščile. Italijanski zunanji minister se je zavzel tudi za mednarodni nadzor uničevanja zalog tega orožja, v oboroženih silah pa naj bi ukinili oddelke, ki so usposobljeni za ravnanje s kemičnim orožjem.

Na nenapovedani tiskovni konferenci v Tripoliju Gadafi izrazil pripravljenost za neposredna pogajanja z ZDA

Do pogovorov naj bi prišlo po predaji med Reaganom in Bushem - Libija se ne namerava ukloniti ameriškemu pritisku - Gadafijeva verzija sestrelitve

Polkovnik Moamer Gadafi med včerajšnjo tiskovno konferenco (Telefoto AP)

TRIPOLI — Po nekajdnevem molku po sestrelitvi obeh migov je včeraj libijski voditelj polkovnik Moamer Gadafi nenadoma sklical tiskovno konferenco in tujim novinarjem izjavil, da je Libija pripravljena na neposredna pogajanja z Združenimi državami Amerike. Pri tem pa je Gadafi še poudaril, da bi do teh pogajanj lahko prišlo takoj po 20. januarju, ko bo mesto predsednika ZDA prevzel George Bush. Libijski voditelj je s tem v zvezi še dejal, da je sedanji ameriški predsednik Reagan glavni krivec za smrt več kot tisoč državljanov ZDA, ki pa niso umrli v Libiji, temveč med narodi, ki so trpeli zaradi Reaganove politike.

Pred to presenetljivo izjavo pa je Gadafi dejal, da se Libija ne bo uklonila pritisku ZDA in bo z vsemi silami branila svoje ozemlje, glede sestrelitve obeh migov pa je potrdil petkove trditve libijskega ministra za informacije, da sta bili libijski letali neoboroženi, dokazi Washingtona pa lažni. V zvezi z mednarodnim terorizmom je Gadafi poudaril, da je Libija proti vsaki obliki terorizma, da pa bo vedno stala ob strani tistih, ki se borijo za pravično stvar. Zato bo po trditvah libijskega voditelja Libija nudila vso pomoč pravičnemu boju palestinskega ljudstva za osvoboditev svojih ozemelj.

Libijska televizija je včeraj predvajala tudi desetminutno rekonstrukcijo zračnega spopada med ameriškimi in libijskimi letali. V prispevku je rečeno, da sta neoborožena miga bila na izvidniškem poletu, ko sta padla v zasedo 14 ameriških lovcev.

Poleg tiskovne konference pa je tuje novinarje čakalo še eno presenečenje. Zvečer so jim sporočili, da morajo zapustiti Tripoli, ker je njihov hotel od danes dalje zaseden.

Prva enotna politična pobuda sindikalne zveze Splošna stavka 31. januarja resen opomin De Mitovi vladi

RIM — Splošna štiriurna vsedržavna stavka za pravičnejše davke, ki naj z novo gospodarsko politiko zagotovi razvoj in zaposlenost bo 31. januarja. To so včeraj sklenili voditelji CGIL Bruno Trentin, CISL Franco Marini in UIL Giorgio Benvenuto skupaj s tajništvi zveznih sindikatov. De Mitovi vladi pa so sindikalni voditelji jasno povedali, da bi lahko tudi umaknili včerajšnji sklep, če bo vlada z zakonskimi odloki spremenila dosedanje politiko, saj se bo zveza ponovno setala 17. januarja.

Trentin je jasno povedal, da mora vlada poskrbeti za konkretne spremembe pri davku IVA, prav tako mora poskrbeti za občutnejše odbitke pri davku IRPEF, ki so sedaj nezadostni za nizke in srednjevisoke plače. Tajnik CGIL pa je skupaj z ostalimi voditelji zahteval takojšnjo odpravo davčnega grabeža. Manjše dohodke naj vlada nadoknadi z obdavčitvijo finančnih rent in z uspešnejšim bojem proti davčnim utajevalcem.

Spor med vlado in sindikati dobiva iz ure v uro večje politične razsežnosti. Že včeraj so socialisti na svojem

glasilu Avanti zahtevali, naj vlada prepreči to stavko. To socialistično potezo je včeraj pozitivno ocenil generalni sekretar KPI Occhetto. Zanj je zahteva PSI, da ne pride do razkola med vlado in sindikati prvi korak na poti uresničevanja sindikalnih zahtev, ki pa se ne sme izničiti v iskanju kompromisnih rešitev, s katerimi bi skušali uskladiti popolnoma nasprotujoča si stališča.

Nedvomno je sedanji položaj za vse vladne stranke skrajno zapleten. Prvič po daljšem obdobju je sindikalna zveza obnovila svojo akcijsko enotnost

proti vladi, ali bolje rečeno, proti njeni za delavce nesprejemljivi gospodarski politiki. To je v bistvu prva politična stranka po daljšem obdobju, s katero skuša sindikat delavstvu in državi dokazati, da se ne odpoveduje svoji vlogi v družbeni stvarnosti.

Demokristjani skušajo seveda gasiti požar. Socialistom očitajo, da ne morejo biti v vladi, istočasno pa kritizirajo njeno gospodarsko politiko. Podtajnik KD Scotti pa na strankinem glasilu IL Popolo poudarja, da se lahko še vso zadevo reši, če se bodo vsi odpovedali polemikam in skrajnostim.

Akihito novi japonski cesar

TOKIO — Vlada japonskega premiera Takešite je ob smrti cesarja Hirohita proglasila šestdnevno žalovanje. Novemu cesarju Akihitsu pa so že izročili simbole njegove oblasti: meč, ogledalo in cesarsko ogrlico. Določili so tudi, da se bo nova cesarska era imenovala heisei (notranji mir se dopolnjuje z zunanjim mirom).

Akihita pa bodo slovesno ustoličili šele po pogrebu Hirohita, ki bo 24. februarja.

NA 20. STRANI

Lorenova velja štiri milijarde

Številki najsrečnejših srečk

(Telefoto AP)

RIM — Fantastico se je sinoči poslovil od svojega navdušenega občinstva, Enrico Montesano in Anna Oxa pa sta z nasmehom na ustnicah delila milijarde. Najbolj sta osrečila lastnika srečke F 864940, ki so jo prodali v Rimu. Italijane je torej najbolj navdušil mit Sophie Loren, ki je bil vezan na zmagovito srečko. Poleg zmagovalca štirih okroglih milijard lir, so si bogato bero milijard delili še lastniki srečk AS 598458 (Beatles), prodane v Milanu (2 milijardi in pol lir), P 467521 (Marilyn Monroe), prodane v Cremoni (2 milijardi lir), F 454157 (Maria Callas), prodane v

Ascoli Picenu (milijarda 800 milijonov lir), R 486228 (Edith Piaf), ki jo je srečnež kupil pri Pesaru (poldruga milijardo lir) ter AC 563293 (Fred Astaire), ki so jo prodali v Milanu in pomeni milijardo in 200 milijonov lir zadetka.

V naši deželi je bila bera žal precej skromna. V Pordenonu bo oseba, ki hrani doma srečko s številko AE 385532, lahko unovčila 250 milijonov lir, v Trstu pa so prodali tri srečke izžrebane za tretjo kategorijo nagrad (70 milijonov lir). Tržaška sreča se v številkah piše I 725304, B 725334 in A 519029.

Drevi Jadran za prepotrebni točki

Drevi se bo v tržaški športni palači Jadran spoprijel s solidno ekipo Basket Dueville, ki ima trenutno le dve točki manj od naših igralcev. Zmaga je torej nujna, saj bi v obratnem primeru Jadran popolnoma izgubil stik z vrhom lestvice.

Smučanje: svetovni pokal

Danes ženski
slalom in moški
superveleslalom

□ □ □

Košarka: italijanska A-2 liga

Segafredu
usoden
prvi polčas

NA 18. STRANI

Andreotti v intervjuju za tednik Panorama Rokada Forlani-De Mite na mestu sekretarja KD

RIM — Arnaldo Forlani je po mnenju Giulia Andreottija najprimernejši kandidat za novega tajnika krščanske demokracije. Zunanji minister je to izjavil v daljšem intervjuju za tednik Panorama, ki bo v prodaji od jutri dalje. Andreotti trdi, da bo lahko Forlani, če bo izvoljen za tajnika stranke, predstavljal veliko oporo ministrskemu predsedniku in sedanjemu tajniku KD Ciriaco De Miti. V nadaljevanju intervjuja se je Andreotti spomnil tudi obdobja, ko je bil Forlani že tajnik demokristjanov. To obdobje je ocenil kot zelo pozitivno, izvrstno pa je bilo po njegovih trditvah tudi njegovo sodelovanje z vlado, ki jo je takrat vodil prav Giulio Andreotti.

V intervjuju pa je Andreotti izrekel tudi nekaj kritik na račun De Mite, kateremu očita, da se za nekatere od-

ločitve ni odločil po posvetovanju z vsemi zainteresiranimi. De Mita je tudi izredno zaseden z vodenjem vlade, kar se nedvomno občuti v KD. Zato Andreotti trdi, da je bil sam od nekdaj proti dvojni funkciji, ker KD potrebuje tajnika, ki bo stalno na razpolago predvsem za reševanje strankinih problemov. Novi tajnik bi moral po Andreottijevem mnenju verjeti v KD, deležen pa bi moral biti tudi splošne podpore. Andreotti pa obenem trdi, da njegovo »navijanje« za Forlanija še ne pomeni, da bi imel kaj proti De Miti.

V zaključku intervjuja je Andreotti še poudaril, da je glavna slabost trenutnega tajništva KD v tem, da je preveč dovzetno za zunanje vplive, ki so skušali tajnika ločiti od same stranke.

Za atentat pri Petovljah formalno obtožili 9 oseb

BENETKE — Beneški preiskovalni sodnik Felice Casson je ob zaključku preiskave o pokolu pri Petovljah formalno obtožil devet oseb. Obtoženci so bivši izvedenec za balistiko Marco Morin, bivši preiskovalni sodnik pri goriškem sodišču Raul Cenisi, funkcionarji Rosario Sannino, Leandro Malizia in Pasquale Zappone, ki so bili v času bombnega atentata v službi na goriški kvesturi, Manlio Del Gaudio, bivši komandant karabinjerjev v Padovi, karabinjerska častnika Renzo Monico in Manlio Rocco - oba sta služila najprej pri tajni službi SIFAD in nato pri SID, ter Francesco Valerio, nekdanji komandant preiskovalne skupine goriških karabinjerjev.

Po presoji beneškega sodnika so vsi obtoženi, da so, pa čeprav vsak po zmogljivosti, ki mu jo je dopuščala funkcija, načrtno zavajali preiskovalce. Skupina obtožencev je namerno skušala prikriti resnico, in sicer to, da je bila za eksplozijo, v kateri so umrli trije karabinjerji, četrti pa je bil hudo ranjen, povzročila skupina neofašistov. Beneško porotno sodišče je 1987. leta obsodilo Vincenza Vinciguero in Carla Cicuttinija, ki sta izvedla atentat, sedaj pa bodo morali sodniki soditi še ljudem, ki so neofašistoma pomagali iz zagate. Ne gre namreč izključno za lažna pričevanja, ampak predvsem za izmikanje dokazov, na primer metkov, ki so prebili šipo fiata 500, v katerem je bilo razstrelivo, pa tudi anonimnih pisem, s katerimi je neki uslužbenec na prefekturi nudil zanimive podatke o atentatorjih.

Demokratska zveza izraz raznolikosti slovenske družbe

V sredo bodo v Cankarjevem domu v Ljubljani ustanovili "Demokratsko zvezo", ki se bo kot sestavni del SZDL Slovenije priključila že prej ustanovljeni Kmečki zvezi, kot konkreten odraz novega vala političnega pluralizma, ki je zajel Slovenijo. Uvodno poročilo bo imel univerzitetni profesor Dimitrij Rupel, katerega smo ob tem zanimivem dogodku zaprosili za kratek razgovor. Rad je pristal, čeprav je zaposlen s pripravi in obleganjem od raznih časnikarjev, ukvarja se pač z vsebinskimi problemi ustanavljanja organizacije, istočasno pa z za Slovenijo novimi problemi organizacije, pošiljanja vabil, sestavljanja statuta in podobnih stvari, ki so nujno "zlo" vsake organizacije, pa naj se še tako sklicuje na abstraktni razum. Razgovor je potekal sprosteno v čisti ljubljani prostorih Društva slovenskih pisateljev.

Kako je prišlo do pobude in kaj želite z njo doseči?

»Zaradi nedovoljenega poslušanja slovenskih uradnih struktur so se ljudje pričeli samoorganizirati. Na primer: slovenski pisatelji so pisali alternativno ustavo. Nekateri so menili, da se ničesar ne splača početi, ker razgovora ni. Pa vendar, so se v osemdesetih letih ustvarili številni novi subjekti slovenske politične akcije, kot so na primer pisci in raziskovalci okrog Nove revije, mladinci povezani v ZSM s svojim programom, ljudje, ki jih je povezovala debata okrog ustave. V slovenskem prostoru se je tako zbralo mnogo različnih skupin in sedaj je prišel čas sinteze kritičnih sil, sil, ki vladajoči politiki ne pritrjujejo povsem. Zato pa je potrebna organizacija in ne zadostujejo več individualne pobude. Na Slovenskem še ni dokončan proces konsolidacije opozicijskih sil, to je samo prva stopnja, da se stanje normalizira v normalni

pluralizem in zato se tudi ne definiramo kot stranka, temveč kot gibanje za vzpostavitev normalne demokracije.«

Pa smo že pri ključnem vprašanju Socialistične zveze delovnega ljudstva, njene vloge in njenega pomena in vašega vključevanja v SZDL. Kaj menite o tem?

»S socialistično zvezo skušamo najti skupni jezik, da ne bo več samo transmisija direktiv partije. Prvi konkreten primer je že bil z ustanovitvijo Kmečke zveze in če bo Socialistična zveza spremenila svoj statut, res lahko postane napredna koalicija družbenih gibanj. Socialistična zveza je izšla iz tradicije Osvobodilne fronte in to je lahko resničen vzor, seveda če upoštevamo OF do 1943. leta in torej do dolomitske izjave. Treba je ustvariti dodaten političen prostor in pri tem izhajati iz stvarnosti prostora, iz legalnih osnov, nismo za rušitev obstoječega reda, temveč za dograditev. Sedaj se učimo demokracije in zanjo nimamo mnogo izkušenj.«

Kaj pa jugoslovanska stvarnost, sega vaš pogled širše v srbski, hrvaški in drugi svet?

»S Srbi so žal odnosi zelo slabi. To mi je žal, ker je morda odraz neke dediščine, ki se vleče za nami še iz časov Tita in Kardelja. Sedaj očitajo, da sta Slovenec in pol Hrvat in pol Slovenec ustvarila recept za vso Jugoslavijo, ki za vse morda ne ustreza. Mi ne želimo nastopati z modeli veljavnimi za vse, ker se hočemo izogniti očitku, da ponovno-solimo pamet drugim. Hočemo biti skromni, naš recept je samo v tem, da je stvar Srbov in Hrvatov, da definirajo svoje nacionalne programe. Seveda pa zelo radi sodelujemo z demokratičnimi krogi in imeli smo živahne razprave s pisatelji in okrog ustave. Na Hrvaškem imamo prijateljske odnose s pisatelji, s hrvaško inteli-

genco, ki se sklicuje na zelo podobna stališča o političnem pluralizmu. Toda situacija pri njih je težavnejša in čas še ni dozorel, da bi se uspeli organizirati. Upamo in računamo na sodelovanje, toda ne vsiljujemo ne stališč ne konceptov.«

Kaj se bo torej zgodilo v sredo, kako približno bo izgledala nova organizacija in to tudi iz čisto tehnično-organizacijskega vidika?

»V sredo bo ustanovni zbor, ki bo ustanovil organizacijo. Sedanji začasni odbor bo poročal o svojih pobudah in opravljenem delu, predlagal bo elemente programa in organizacije. Tu je več variant: lahko se organiziramo samo v centru ali v večjih centrih, lahko po občinah, lahko po vsem teritoriju. Govorili bomo o programu in nato izvolili vodstvo.

Predvidevamo izvolitev izvršnega devetčlanskega odbora in nekoliko številnejšega sveta in nadzornega odbora, izvolitev predsednika izvršnega odbora, dveh podpredsednikov, predsednika sveta in predsednika nadzornega odbora.

Svet bo po naših namenih ostal odprt zato, da se bodo lahko o raznih vprašanih vključevali strokovnjaki, predvsem pa, da ostane prostor za one nove ljudi, ki se bodo še želeli vključiti. Celotna struktura bo tudi tokrat začasna, saj nameravamo maja sklicati prvi kongres, ki naj organizacijo do konca uredi in utrdi.

Želimo tesno sodelovati s SZDL, za kar je treba spremeniti njen statut. Predvsem pa zahtevamo, da bo v njenih organih vključeno ustrezno število naših predstavnikov. To je tesno povezano z družbenim ustrojem in izredno vlogo SZDL pri skupščinskem parlamentarnem sistemu. Pri tem želimo sodelovati in sodelovati in to je treba upoštevati.«

Vprašanja zastavil
BOGO SAMSA

Palestinci niso še v stanju sestaviti vlade v begunstvu

AMAN — Glasnik PLO Ahmad Abdel Rahman, ki se mudi v Amanu v sklopu Arafatove delegacije, je izjavil, da bodo ustanovili začasno palestinsko vlado v begunstvu, ko bo znan datum mednarodne mirovne konference o Bližnjem vzhodu. Po njegovem mnenju bi bila ustanovitev take vlade preuranjena, dokler ne bo jasno, kako se bo razvil položaj, poudaril pa je, da ni nobenih notranjepalestinskih ovir za ustanovitev take vlade.

Rahmanova izjava daje slutiti, da kljub demantiju obstajajo resne ovire za ustanovitev take vlade. V PLO je v teku preverjanje razmerja sil med posameznimi strujami, ki so pristale na Arafatovo kompromisno politiko, ki priznava tudi obstoj Izraela. Po vsem sodeč skušajo predvsem radikalnejše struje, ki so pristale na Arafatov načrt zadnji trenutek, ojačiti svojo vlogo.

Ustanovitev palestinske vlade v begunstvu pa je navsezadnje postranskega pomena. Arafat neutrudno nadaljuje s svojo diplomatsko ofenzivo in žanje nove uspehe. Včeraj je tudi Peking povišal dosedanji urad PLO na raven pravega veleposlaništva. Daljša se torej seznam držav, ki so priznale obstoj Palestine, s tem pa se stopnjujejo diplomatske težave Izraela. V Jeruzalemu se bojijo, da bodo prej ali slej tudi zahodnoevropske države začele uradno priznavati Palestino. Nič čudnega torej, da je včeraj izraelski premier Šamir spremenil

svoje nedavne negativne ocene o Italiji in italijanskem zunanjem ministru Andreottiju. Zanj je sedaj šef italijanske diplomacije izreden državnik, ki ne bo nikoli prevzel pobude, ki bi škodila Izraelu. Šamir je priznal, da se z Andreottijem v marsičem razhaja, kljub temu pa hoče z njim ohraniti prijateljske stike.

Nedvomno pa Šamirja najbolj boli, da so mu ZDA obrnile hrbet, ker so

začele dialog z Arafatovimi Palestinci. Zanj je Arafat še vedno navaden terorist, to bodo moral Washington prej ali slej poznati, Šamir le upa, da to ne bo prepozno.

Na sliki (telefon AP): Jaser Arafat med dviganjem palestinske zastave pred palestinskim veleposlaništvom v Amanu.

Uslužbenec letališča Heathrow skril bombo na letalo Pan Am?

LONDON — Zahodnonemške tajne službe so izrazile prepričanje, da je bombo na letalo Pan Am, ki se je raztreščilo nad škotskim mestom Lockerbie, skril uslužbenec londonskega letališča Heathrow.

Britanski dnevniki so včeraj objavili vest iz ZRN, vendar se je ministrstvo za prevoze izognilo slehernemu komentarju. Tudi uprava londonskega mednarodnega letališča ni zavzela nikakršnega stališča, je pa izjavila, da je v teku ministrska preiskava, da je imela nalogo, da najde krivce atentata na ameriško letalo.

Po prvotnih ugibanjih, naj bi bombo prilepili na strop ali morda vtaknili v kako stransko vdolbino med pilotno kabino in prednjim delom prtljažnika, v katerem skladiščijo prtljago, ki je lažja od 20 kilogramov. Kovček, ki je povzročil tako močno eksplozijo na krovu boeinga Pan Am, pa je moral vsebovati vsaj 30 kilogramov razstreliva in bi ga bili morali zato natovoriti v zadnji prtljažnik, kjer skladiščijo težjo prtljago in zaboje. Prav zaradi tega so zahodnonemški tajni agenti dognali, da bi bil moral kdo, ki je imel prost dostop k letalu, namestiti kovček na strateško mesto.

Univerzitetni profesor iz Aberdeena na Škotskem in priznani izvedenec za teroristične strategije Paul Wilkinson, je izjavil, da je zahodnonemška verzija dogajanj povsem verodostojna, še po-

sebnost zaradi tega, ker je preiskovalcem uspelo precej natančno ugotoviti kraj, kjer je eksplodirala bomba.

Pri Lockerbieju se medtem še vedno nadaljuje akcija policije, ki mora prečesati precej obsežno območje, na katerem so raztreseni delci strmoglavljenega letala. Trenutno je pozornost osredotočena predvsem na Harwoodski gozd, kjer iščejo kovček nekega ameriškega draguljarja, ki je imel pri sebi pošiljko diamantov vredno 24 milijard lir.

Odbor vlakovodij odobril sporazum

LJUBLJANA — Stavkovni odbor vlakovodij ljubljanskega železniškega gospodarstva je včeraj dopoldne odobril sporazum in sklep delavskega sveta o dogovoru, s katerim se je zaključil sindikalni spor in prva resna povojna stavka na slovenskih železnicah. Toda stavkovno gibanje so odložili samo do 16. februarja, ko bodo prejeli po novem sporazumu dogovorjene osebne dohodke. Delavci pravijo, da so moralno zmagali in da so pristali na izredno nizek, niti desetodstoten povišek plač. Stavkovni odbor niso razpustili.

Neponovljiva priložnost

v Ul. Carducci 20

Komplet 13 loncev inox 18/10 50-letna garancija, trojno dno, kuhanje brez zabele **199.000 lir**
Komplet 12 jeklenih loncev 18/12; stalna garancija, trojno dno, kuhanje brez zabele **459.000 lir**
Krožniki iz porcelana (plitev, globok, za sadje) en kos **1.390 lir**
Posoda za kuhanje kave - jeklo 18/10 za 6 oseb **17.900 lir**
Posoda za kuhanje kave - Moka Espresso po **6.900 lir**
Ekonom lonec Lagostina 5 l originalen **54.900 lir**

ŠAH MAT CENAM!

Furlan

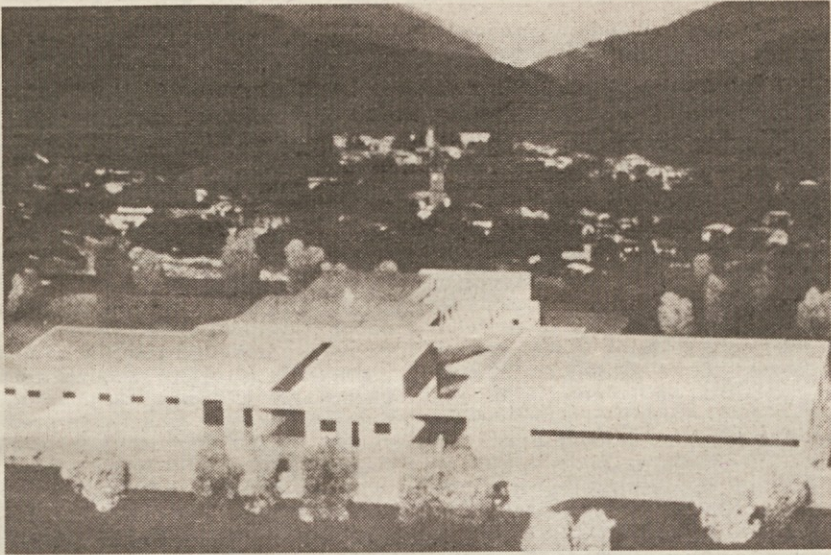
izredni popusti

Mnogi samo obljubljajo.
Furlan pa ima najnižje cene!

Naše ponudbe po nemogočih cenah v Ul. Muratti 4

videoregistratorji,
radio aparati,
gramofoni,
pralni stroji,
hladilniki,
štedilniki,
mali elektrogospodinjstvi stroji
itd.

Špetrski župan Marinig odločno za obrat Fidia

Maketa tovarne Fidia v Špetru

Danes v Štorjah proslava mučeniške smrti Marjana Štoke

ŠTORJE — Sekcija VZPI-ANPI s Proseka-Kontovela bo danes v sodelovanju z ZZB NOV iz Štorij pri Sežani priredila proslavo ob 45-letnici mučeniške smrti Marjana Štoke. Proslava bo ob 10.30 v Štorjah pri Sežani. Marjan Štoka se je rodil na Proseku leta 1928, umrl pa je 9. januarja 1944, star komaj nekaj več kot petnajst let in pol. Kot petnajstletnik se je pridružil partizanskim enotam in z njimi delil težave in tveganja. Tako so ga usodnega 8. januarja v zasedi zajeli nemški okupatorji v bližini Štorij. Naslednjega dne je njegovo mlado truplo viselo na brzojavnem drogu ob cesti v vas.

ŠPETER — Vprašanje družbe Fidia, oziroma načrta o farmi za rejo laboratorijskih živali, ki ga uresničujejo v špetrski industrijski coni, je še vedno v središču pozornosti med krajevno skupnostjo. Na sestanku špetrske socialistične sekcije, na katerem je bil prisoten tudi deželni tajnik stranke Ferruccio Saro, je špetrski župan Marinig odločno zagovarjal to pobudo in pojasnil, da bodo v obratu zaposlili — po dokončanih treh delih celotnega načrta — prav toliko uslužbencev, kolikor so jih predvideli pred začetkom del. Marinig je tudi dodal, da bo obrat odprl številne perspektive, ki jih sicer že proučujejo, za druge z delovanjem obrata povezane dejavnosti v Nadiških dolinah. O vprašanju je pred dnevi razpravljalo tudi vodstvo krajevne sekcije KPI, ki je pozornost osredotočilo predvsem na vprašanje zaposlitve osebja, ki živi v Nadiških dolinah. Poleg vsega tega so razne svetovalske skupine v deželnem svetu vložile vprašanja predsedniku odbora Biasutiju, na katera pa še ni odgovoril. Najostreje so proti načrtu Fidie nastopili zeleni, ki bi želeli vedeti, zakaj je ta družba namenila »najboljši« del svoje posega (200 milijard lir investicije in 300 delovnih mest) drugemu področju in ne Nadiškim dolinam.

Spelaeus ali skoraj vse o arheoloških jamah na Krasu

Starejši tržaški jamarji se radi pohvalijo, da je Trst najbolj jamarstvo mesto na svetu. Nekateri celo trdijo, da so tržaški jamarji od nekdaj najboljši na svetu. Za pristne tržaške jamarje pa priznavajo seveda le tiste, ki delujejo v njihovem društvu in še teh ne vseh. Prepričanje o prvenstvu tržaških jamarjev je seveda pretirano, vendar je zno resnice le v njem. Tržaški Kras ali kar Kras je dal svoje ime vsem podobnim področjem na svetu, ki jih ni tako malo. Kras povezuje ljudi z jamami. Na Krasu sta se nahajali dolga desetletja najdaljša in najgloblja jama na svetu, to sta Potojska jama in Labodnica pri Trebčah. Tu so širom po svetu znane Škocjanske jame in izviri Timave. Z razvojem svetovnega jamarstva so postale največje jame na Krasu tako majhne, da jih po svetu pozna le malokdo, predvsem Labodnico. Vendar so do začetka druge svetovne vojne tržaški jamarji kljubovali razvoju po svetu na svojevtrsten način: svetovni rekord v globini so ohranjali tako, da so resnično globino jam vedno bolj "poglabljali", včasih so jo kar podvojili. O razvoju jamarstva po svetu pa je izven stroke malo znanega. Vsa ta več kot stoletna dejavnost je pustila v tržaški javnosti svojo sled. Če k temu dodamo še dejstvo, da so dolgo časa ljudje povezovali raziskave v jamah z rešitvijo perečega problema oskrbe mesta s pitno vodo, ni težko razumeti, zakaj jamarstva dejavnost, ki velja marsikje za čudnaška, uživa v Trstu tolikšen ugled. To potrjuje tudi dejstvo, da deluje v Trstu poleg številnih neformalnih skupin kar deset uradnih jamarstevskih društev, medtem ko tudi znatno večja mesta zmorejo kvečjemu po dve ali tri. Pri vsem tem je treba omeniti, da je jamarstvo priljubljeno skoraj izključno v mestu. V slovenski okolici in predvsem med kraškim prebivalstvom je zanimanje majhno. Popularnost jamarstva na svoj način izpričujejo in obenem izkoriščajo tudi številne knjige z jamarstvo tematično, ki se pojavljajo na tržaškem trgu in ki gredo dobro v promet, tudi kadar je njihova vsebina skromna. Te dni je izšla nova knjiga. Znana tržaška jamarja Franco Gherlizza in Enrico Hapulca sta namreč izdala knjigo z na prvi pogled čudnim imenom Spelaeus. Če pa pomislimo, da je to drugi del uradnega naziva za izumrlega jamskega medveda Ursus Spelaeus, postane stvar takoj jasna. Knjiga namreč opisuje arheološke jame na Krasu. Jame je človek uporabljal od nekdaj. Najprej kot bivališče, nato kot zatočišče in skrivališče, pogosto kot odlagališče (to dejavnost je "moderni" človek neverjetno razširil) ter kot kulturni objekt, in sicer kot pokopališče ali kot svetišče. Od nekdaj je bila seveda običajna uporaba jam v vojaške namene. Ljudje, ki so prebivali na kraških področjih, so neradi zahajali v jame. Ponekod še sedaj vlada pred jamami nekakšen mističen strah. To je pripomoglo k temu, da so se arheološki ostanki v jamah bolje ohranili kot na površju, kjer je človek pretežno prebival. Tudi v prazgodovinski dobi je človek najrajši živel na površju. Toda medtem ko sta klima in predvsem človekova dejavnost uničili številne ostanke, so se sicer skromnejši ostanki v nepriljubljenih votlinah dosti bolje ohranili. Na to zapuščino so naleteli že prvi jamarji in kmalu so se med njimi pojavili "specialisti" za arheologijo, ki so s svojim navdušenjem prebrskali in prekopali veliko, preveliko število jam in tako prispevali k sedanjemu znanju. S svojo nestrokovnostjo pa so povzročili pogosto nepopravljivo škodo, saj so uničili številna najdbišča, ki bi strokovno raziskana dala rezultate neprecenljive vrednosti. Zato je razumljivo, da so oblasti prepevale nestrokovnjakom kakršnokoli arheološko dejavnost. Stoletna dejavnost amaterjev in strokovnjakov na Krasu je pripeljala do številnih odkritij, ki pa so bila dosežki težko dostopna širši javnosti. Gherlizza in Hapulca sta s knjigo Spelaeus to vrzel uspešno zapolnila, saj sta zbrala skoraj vse, kar je znanega o arheoloških jamah in spodomlih na italijanski strani Krasa. Da delo ni bilo ne kratko ne lahko, lahko sklepamo že po tem, da sta v knjigi obdelala 126 doslej znanih jamskih najdbišč. Za vsak objekt sta izdelala pregledno shemo, ki vsebuje poleg uradnega imena vse podatke, ki so potrebni, da jama najdemo. Sledi opis dosedanjih raziskav in najdb. Vsaka jama je opremljena s preglednim načrtom, večina tudi s sliko vhoda, pri važnejših najdbiščih pa še s slikami najdb. Jame so urejene po zaporednih katastrskih številkah, kar omogoča predvsem jamarjem hitro iskanje in nedvoumno določanje jam. Glede vsebine same velja omeniti, da sta avtorja jamarja, in ne arheologa. Do jamarstevskih podatkov sta prišla bodisi preko katastra, bodisi z delom na terenu. Do arheoloških podatkov pa sta prišla z obdelavo številne, a ne vedno zanesljive literature. Zato so ostali netočni podatki pač netočni. Na koncu ima knjiga kratek pregled italijanske zakonodaje o zaščiti arheološke dediščine, slovarček speleoloških in arheoloških izrazov, pregled literature po avtorjih ter seznam jam po abecednem redu in po katastrski številki. Avtorja uporabljata v skladu s tržaško tradicijo tako imenovane VG katastrske številke (opuščeni kataster predvojne Venezije Giulie) namesto sedanjih uradnih, a manj poznanih številke Deželnega katastra jam. V primerjavi z običajnimi tržaškimi jamarstvi izdajami odlikujeta knjigo poleg strnjene in preglednosti še dve novosti: povsod, kjer je bilo možno, sta avtorja poleg uradnega poiskala tudi domače slovensko ime. Tega pa sta predstavila kot "nome locale", in ne kot "nome indigeno", kot je bila dosedanja tržaška praksa. Bolj ali manj popačeno zapisana domača slovenska imena zasledimo v vseh starejših delih o jamah, saj so običajno do jam vodili jamarje domačini. Brez domačinov in vsaj približnega domačega imena je bilo jama pogosto nemogoče najti. Druga novost je ta, da knjiga navaja poleg avtorjev najnovejšega načrta tudi prvoprstnike, to je tiste jamarje, ki so prvi poročali o raziskavah jame. Kljub strnjene in preglednosti je knjiga z 230 stranmi kar zajetna. Ker je knjiga strnjena, pregledna, poljudna in obenem razmeroma kar popolna, bo verjetno imela velik uspeh, kajti po njej bodo posegli ne samo ljubitelji jam in arheologije, ki so v Trstu zelo številni, temveč tudi tisti, ki se količkar zanimajo za zgodovino krajev, v katerih živijo.

STOJAN SANCIN

»Člen 7«: novo kulturno društvo na Štajerskem

GRADEC — Na predzadnji dan lanskega leta so se v Gradcu zbrali slovensko in nemško govoreči Štajerci in ustanovili društvo, katerega namen je znanstveno raziskovanje, podpiranje in uresničitev v 7. členu Avstrijske državne pogodbe zajamčenih humanih, kulturnih in šolskih pravic, teženj in dejavnosti avstrijskih državljanov na Štajerskem. Kratek naziv društva se glasi: Člen 7 - Kulturno društvo za Štajersko.

Na ustanovnem občnem zboru so potrdili pravilnik društva, katerega so pobudniki že pred pol leta vložili pri oblasti in ga je ta že odobrila. S potrditvijo pravilnika, izvolitvijo društvenega odbora in sprejetjem delovnega programa je bil storjen pomemben zgodovinski dogodek, saj je to po prvi svetovni vojni prvi poskus znanstvenega preučevanja narodnostne problematike štajerskih Slovencev in prvi resni pristop k organiziranemu kulturnemu delu. Že samo ime društva pa vsebinsko izhaja iz državne pogodbe, saj so v njenem 7. členu izrecno imenovani tudi Slovenci na Štajerskem.

Pod geslom "Nauči se jezik svojega soseda" zahteva novo društvo od šolske oblasti, da ukrene vse potrebno, da bo ob vsej štajersko-slovenski meji od začetka naslednjega šolskega leta zagotovljena možnost pouka v slovenskem jeziku. Druga pomembna zahteva društva je ustanovitev muzeja, ki bi hranil dokumente in predmete, ki zadevajo slovensko prebivalstvo, in v katerem naj bi bila urejena tudi posebna knjižnica.

Da je novo društvo pravilno usmerilo svoje delo, je na občnem zboru potrdil tudi koordinator narodnih skupin v Avstriji dr. Franci Zwitter, ki je društvu zaželel tudi mnogo uspehov pri težkem delu v korist medsebojnega spoznavanja in dobrega sožitja nemško in slovensko govorečega prebivalstva ob štajersko-slovenski meji.

OD 10. JANUARJA DO 18. FEBRUARJA

R

A

Z

P

R

O

D

A

J

A

OBLAČILA moška, ženska in otroška, dežni plašči »double-face«, moške, ženske in otroške pletenine in srajce, nočno perilo ter tekstilni izdelki za stanovanje (razen v športnem oddelku)

20 - 30 - 50 - 80%

POPUSTA

za nakup v gotovini

JAKNE IN PLAŠČI

USNJENI IN PODLOŽENI S KRZNOM

od 20 do 50%

POPUSTA

za nakup v gotovini

OBUTVE za moške in ženske

POSEBNE PONUDBE S POPUSTI

20 - 30 - 50%

za nakup v gotovini

KRZNA lisica, bober, svizec, volk, murmanský, perzijanec, nerc, oposum, murmel, jagnje, s krznom podloženi dežni plašči

20% POPUSTA

za nakup v gotovini

ZADNJI PRIMERKI SERIJ

30 - 50%

POPUSTA

za nakup v gotovini

Godina

TRST - UL. CARDUCCI 10 - UL. ORIANI 3

Šola naj bi postala petletna s pedagoško in umetniško smerjo

Prihodnje leto revolucija na učiteljišču

S prihodnjim šolskim letom bodo na učiteljišču Anton Martin Slomšek izvedli pravo revolucijo. Če bo ministrstvo za šolstvo odobrilo eksperimentalni načrt, ki ga je izdelala posebna komisija tega šolskega zavoda, bodo na učiteljišču uvedli eksperimentiranje, ki bo povsem spremenilo dosedanje pedagoške in metodološke zasnovne in ponudilo dijakom večje in bolj raznolike izobraževalne možnosti. Na učiteljišču bi radi po eni strani izpopolnili učne načrte, tako da bi nudili širšo kulturno in znanstveno podlago (ki bi dijakom omogočila večjo izbiro pri zaposlitvi in nadaljnjem študiju), po drugi strani pa bi želeli uvesti tudi novo, umetniško izobraževalno smer in na ta način zapolniti vrzel slovenskega šolskega sistema v Italiji, ki doslej take možnosti ni ponujal.

Kako se je rodila zamisel o eksperimentiranju in kako je potekalo dosedanje, interno načrtovalno delo, nam je razložila ravnateljica učiteljišča prof. Elvi Miklavec Slokar. »Že v preteklem šolskem letu smo začeli razmišljati o tem, ali bi bilo mogoče uvesti eksperimentiranje,« nam je dejala, »ker pa se nam zadeva še ni zdela godna, smo vso stvar preložili na poletje 1988, ko se je začelo pravo načrtovalno delo. Že več let se namreč zavedamo dejstva, da učiteljišče ne nudi velikih perspektiv in zaposlitvenih možnosti (kar velja tudi za vzgojiteljsko šolo). Zaradi tega smo želeli spremeniti koncept naše šole in ga prilagoditi širšim potrebam. Poleti smo začeli zbirati material o eksperimentalnih izkušnjah drugih italijanskih šol in vzpostavljati vezi z raznimi strokovnjaki, v tem šolskem letu pa smo sestavili prstovoljno komisijo, ki se je pozhrtvalno in resno lotila dela ter pripravila podroben program. Komisijo sestavljajo profesorji Samo Pahor, Mihaela Pirihi, Gabrijela Žerjal, Mariza Škerk, Boris Grgič, Matejka Peterlin in Milena Puntar. Eksperimentiranje bi radi uvedli že s prihodnjim šolskim letom, čakamo le na odgovor ministrstva. Kdor je doslej imel možnost, da je pregledal naše načrte

— kot ravnatelj IRRSAE Vianello na primer — je zelo pozitivno ocenil našo zamisel. Prof. Vianello je dal zelo laskavo kritiko in dejal, da je ta načrt »quantomeno stupendo«. Prav njegova spodbudna ocena nam daje veliko upanja, da bo ministrstvo odobrilo naš načrt in nam seveda dodelilo denar, ki ga potrebujemo za njegovo uresničitev. Potrebovali ga bomo namreč kar precej, saj bo treba zaposliti več profesorjev in se oskrbeti z novimi didaktičnimi pripomočki, v prihodnjih letih pa si bomo morali zagotoviti tudi nekaj novih prostorov.«

Prof. Slokarjeva je nato orisala, katere so največje in najvidnejše spremembe, ki bi jih uvedli z eksperimentiranjem. »Šola bo postala petletna (ne več štiriletna, kot je bila doslej), imeli pa bomo dve smeri: pedagoško (z dvema podsmereima — za učitelje osnovne šole in vzgojitelje v otroških vrtcih) in umetniško smer. Z drugo bomo dali možnost tudi tistim dijakom, ki so se vpisovali na italijanski umetniški zavod ali na umetniški licej, da obiščejo slovensko šolo. Veliko več poudarka pa bomo dali poučevanju tujega jezika, ki ga na vzgojiteljski šoli ni (v prihodnosti ga bodo imeli vsa tri leta), na učiteljišču pa ga imajo samo dve leti (z uvedbo eksperimentiranja pa se bodo tuje-ga jezika učili vseh pet let). Že po bieniju bodo dijaki dobili diplomu, poleg tega pa se bodo vzgojiteljice po prvih treh razredih lahko vpisale v četrti, ne da bi zato morale opravljati izpite. Po petletnem študiju se bodo dijaki lahko vpisali na univerzo, novi učni načrti pa jim bodo omogočili, da se bodo na njej bolje znašli. Dijaki bodo na naši šoli imeli namreč možnost, da poglobijo izbran predmet, hkrati pa jim bodo izpopolnjeni učni načrti nudili več informacij, tako da bo vključitev v delo na univerzi — tudi na fakultetah drugih področij — veliko lažje.«

To v podrobnosti pomeni, da bodo na »eksperimentalni enotni petletni umetniško-pedagoški šoli« imeli bienij s splošnimi predmeti (ki bodo

veljali za dijake vseh smeri) in dodatne predmete, ki si jih bodo dijaki izbrali glede na svoja zanimanja in nagnjenja. Večji poudarek bodo v prvih dveh letih imeli humanistični predmeti. Od tretjega do petega razreda pa se bodo dijaki čedalje bolj intenzivno spoprijemali z izbranimi predmeti (pedagogija in psihologija ali umetnost in komunikacijske tehnike ali higiena in gospodinjstvo, odvisno pač od smeri). Dijaki bodo po prvih dveh razredih imeli možnost, da prestopijo iz ene smeri v drugo, ko bi spoznali, da niso izbrali prave smeri, imeli pa bodo tudi možnost, da poglobijo predmete, kot sta fiziologija, anatomija in higiena (ki jih bodo sicer imeli vsi dijaki), ko bi se želeli zaposliti v zdravstvenem sektorju. V obeh smereh bodo poleg splošne kulture skušali nuditi čim boljše poklicno izobrazbo, saj bo eno od vodilnih načel prav to, da je treba dijake pripraviti na poklic. Po pedagoški diplomu se bodo dijaki lahko zaposlili kot učitelji ali se bodo vpisali na univerzitetne podiplomske tečaje, njihova priprava pa jim bo omogočila vpis na razne fakultete, kot so pedagoška, psihološka, filozofska, filološka, za telesno kulturo in druge. Dijaki, ki bodo obiskovali umetniško smer, bodo prav tako imeli več zaposlitvenih možnosti na področju dizajna, notranje opreme ipd., medtem ko jim bo v primeru nadaljevanja študija najlažji prehod na fakulteto za arhitekturo in na akademijo za likovno umetnost.

Kot je razvidno že iz tega površnega povzetka, bo »nova« slovenska pedagoško-umetniška šola nudila res nove izobraževalne in poklicne možnosti. Zato je tudi pričakovati, da bo mnogo slovenskih srednješolcev izbralo novo izobraževalno smer, v katero se lahko vpišejo že ta mesec. Do 22. januarja se je namreč mogoče predvpisati na višjo srednjo šolo, predpis pa ni obvezujoč, tako da bi se dijaki v primeru, ko ministrstvo ne bi odobrilo načrta, lahko prepisali na drugo šolo.

BARBARA GRUDEN

Vprašanje podpredsednika Pokrajine

Starejši odbornik pripravljen takoj odstopiti

Starejši odbornik na Pokrajini, demokristjan Salvatore Cannone, je včeraj zagotovil, da je "na zahtevo političnega tajnika" njegove stranke pripravljen nemudoma odstopiti, da bi omogočil izvolitev republikanca Cervesija za starejšega odbornika in s tem avtomatično tudi za podpredsednika pokrajine, kot je predvideval večinski sporazum med KD, PSI, PSDI, PLI in PRI za upravljanje tržaške Občine in Pokrajine.

Kot je znano, je deželni nadzorni odbor razveljavil sklep pokrajinskega sveta o dodelitvi resorjev odbor-nikom, ker je sklep vseboval tudi imenovanje Cervesija za podpredsednika. Zakon te funkcije ne predvideva, pač pa predvideva funkcijo starejšega odbornika, to pa avtomatično postane tisti odbornik, ki na glasovanju za imenovanje članov odbora dobi največ glasov. Na glasovanju v pokrajinskem svetu je največ glasov prejel prav demokristjan Cannone, za njim pa socialist (in bivši socialdemokrat) Martini. Prav zato Cannone v svoji noti opozarja, da bi poleg njega moral odstopiti tudi Martini.

Cannone pa v svoji noti tudi nekoliko dvoumno pripominja, da so problem podpredsedništva povzročila tajništva strank in da bi bilo zaradi tega primerno, da bi se tajništva spet sestala in našla rešitev, ki bi preprečila negodovanja in nerazumevanja. Vsekakor pa demokrščanski predstavnik na koncu svoje note še enkrat poudarja, da ne goji nobenega osebnega interesa do pre-stižnih funkcij.

V torek se bodo v Borštu spomnili nacifašističnega napada na vas

V torek zvečer se bodo v Borštu z že tradicionalno proslavo spomnili 44-letnice, ko so fašisti in nacisti obkolili vas, vaščane zasilševali in mučili, tri partizanske borce ubili, četrtega, domačina Danila Petarosa, pa težko ranili, ga nato odpeljali v zapore, od tam v tržaško Rižarno, kjer je, kot mnogi pred njim, končal v krematorijski peči.

Za Boršt in Zabrežec je ta proslava, v spomin na dogodek z 10. januarja 1945 priložnost, ko starejši obudijo spomin na tiste mračne dogodke, za mlade pa priložnost, da utrdijo v sebi spomin na preteklost svoje vasi, na delež, ki so ga vaščani dali v boju proti fašizmu, v narodnoosvobodilnem boju, pa tudi v vsem povojnem času v boju za mir, dobro medsebojno sožitje, za spoštovanje naših pravic.

Bilo je mrzlo januarsko jutro, ko so fašistične enote zloglasnega Gaetana Collottija in SS

oddelkov obkolile pred 44 leti vas z namenom, da odkrijejo partizanski bunker, v katerem je delovala radijska oddajna postaja. V boju so tedaj padli mladi partizanski borci: Dušan Munih - Vojko, Stanislav Gruden - Strela, Ivan Grzetič - Žitomir, medtem ko so Danila Petarosa - Lisjaka, ki ga tiste noči ni bilo v bunkerju, težko ranili, ga v takšnem stanju odpeljali najprej v vojašnico v Ul. Collogna, nato, pod strogim nadzorstvom v glavno bolnišnico, od tu v koronejske zapore, dokler ni, komaj 20 let star, končal svoje življenje v tržaški Rižarni.

Sekcija VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec je za torek ob 20. uri pripravila v prosvetni dvorani v Borštu proslavo v spomin padlih tovarišev, na kateri bodo sodelovali tudi učenci domače osnovne šole.

VZPI-ANPI zahteva izsleditev in strogo kaznovanje mazačev

Pokrajinsko predsedstvo Vsedržavnega združenja partizanov Italije-ANPI je sprejelo resolucijo, ki jo je naslovlilo na predsednika republike in vlade, na predsednika senata in poslanske zbornice, na notranjega ministra, na generalnega vladnega komisarja za FJK, na tržaškega kvestorja, na predsednika deželnega odbora in deželnega sveta FJK, na predsednika Pokrajine Trst in na župane vseh občin v naši pokrajini.

V resoluciji VZPI-ANPI odločno obsoja vandalska in oskrunitvena dejanja, ki so se stopnjevala v prvih dneh letošnjega leta in ki so prizadela Boljunc, Bazovico, Opčine, Prosek in mestno četrt Sv. Jakob. Pomazanje in poškodovanje spomenikov padlim, smerokazov in napisov po kraških vaseh ter slovenske šole v Ul. Frausin, kot tudi napisi, ki žalijo slovensko manjšino, imajo nedvoumni namen blatenja in izzivanja, s katerima naj bi oživeli etnično in politično nape-

tost, ki je v preteklosti v teh krajih povzročila že toliko gorja, je rečeno v resoluciji.

Mazaška dejanja — pa naj gre za fojbe, partizanske spomenike ali obcestne table — so delo iste roke in sad iste neomike ter kot taka motijo javni red. Zato VZPI ne more mimo ugotovitve o premajhni budnosti in o strpnosti do tistih, ki izzivajo javno mnenje in oblasti, pristojne za varstvo javnega reda. Težko je namreč verjeti, da ni mogoče izslediti in kaznovati teh vandalov, in to še toliko bolj, ker se pod svoje delo tudi podpišejo z znanimi kraticami in simboli, ki jasno kažejo na ideologijo in izvir teh provokacij.

Sklicujoč se na ustavo zahteva VZPI v svoji resoluciji večjo budnost za preprečevanje provokacij in izsleditev ter strogo kaznovanje materialnih storilcev vandalskih dejanj, od javnih oblasti pa pričakuje, da bodo poskrbele za ureditev pomazanih in poškodovanih spomenikov.

KUPUJ NA OPČINAH

IZŽREBANE ŠTEVILKE 5. 1. 1989

»BOŽIČ 1989 - ZLATO NA OPČINAH«

IZŽREBANA ŠTEVILKA	NAGRADA V ZLATIH ŽETONIH	TRGOVINA
276065	15.000.000	Sanitarije SCLIP
365228	7.000.000	Restavracija DIANA
439918	3.000.000	Restavracija DIANA
261405	1.000.000	Papirnica ULGHERI-PAVAT
457863	1.000.000	Jestvine ŠKABAR
187190	1.000.000	Pizzeria VETO
047974	1.000.000	Podjetje DANEV Dragotin
319768	1.000.000	Zlatarna MALALAN
497573	1.000.000	Konfekcija DRIOLI
025324	1.000.000	Elektro BRESCIANI
271972	1.000.000	Mesnica DANIELI M.
014521	1.000.000	Bar ARNOLDO
061772	1.000.000	Optika MALALAN

I. REZERVA	II. REZERVA
194301 ELEKTROMARKET	498526 Pekarna PUNTARI-KRIŽNIČ
230683 Papirnica COBEZ	335262 Urarna SOSSI
458176 Konfekcije K & G	448612 Supermarket BK2
497079 Mesnica BACICCHI	479250 Foto LOREDANA
048591 Foto RUSSO	126044 Mesnica HROVATIN
004071 Ribarnica PERÒ	184189 Supermarket BK2
194874 ELEKTROMARKET	334679 Urarna SOSSI
416575 Friz. salon FAGGIN	374442 Konfekcije K & G
499046 Parfumerija BISIANI	450795 Mesnica BACICCHI
394708 Manufaktura PODOBNIK	413310 Jestvine SALVI
302870 Zlatarna MALALAN	058095 Grad. mat. DANIELI C.
240796 Papirnica COBEZ	158107 Železnina UNUSSI
422856 Sanitarije SCLIP	232526 Sanitarije SCLIP

OPOZORILO srečnim dobitnikom:

VSE IZŽREBANE SREČKE (tudi vse rezervne) MORAJO BITI ODDANE DO VKLJUČNO 5. FEBRUARJA 1989.

CASSA RURALE ED ARTIGIANA-OPICINA
HRANILNICA IN POSOJILNICA-OPČINE

Izžrebali številke šentjakobske loterije

Pred žrebnim pultom velike božične loterije združenja »Amici di San Giacomo«, ki so ga pred enajstimi leti ustanovili šentjakobski trgovci, da bi reklamizirali svojo ponudbo, se je včeraj dopoldne zbrala velika množica ljudi. Na Trgu sv. Jakoba pred cerkvijo so namreč izžrebali številke listkov, ki bodo lastnikom prinesli eno od petih letošnjih bogatih nagrad. Pričakovanje je bilo veliko, saj so listke začeli razdeljevati pred dobrima dvema mesecema, obiskovalci šentjakobskih lokalov in trgovin pa so jih ves ta čas skrbno hranili v upanju, da bodo zadelo lepo nagrado.

Ljudje, ki so včeraj dopoldne napolnili Šentjakobski trg, so si potrpežljivo izpisovali izžrebane številke in pregledovali svoje listke, doslej pa še ni znan niti eden od srečnih dobitnikov. Letošnje nagrade šentjakobskih trgovcev so po vrsti naslednje: čoln mak marine 416 z motorjem mercury 20 HP in prikolico reggiana, avtomobil opel corsa swing, vespa piaggio PK 125, šivalni stroj pfaff 540 in gospodinjski stroj za ekspresno kavo MIES. Prvo nagrado bo prejel lastnik listka s številko 473604 (rezervni štev. sta 618220 in 604063), drugo nagrado lastnik listka s številko 1020393 (rezervi 822158 in 844529), tretjo nagrado številka 1008531 (806123 in 1058163), četrto nagrado številka 390273 (425428 in 963749) in peto nagrado številka 1024167 (729215 in 840451).

Če se lastniki prve izžrebane številke ne bodo oglasili do 20. januarja, bodo veljali listki z rezervnimi številkami, in sicer do 25. januarja prva in do 28. januarja druga rezerva.

Na sliki (foto Magajna) žrebanje pri Sv. Jakobu.

Prijave voz in skupin do 21. t. m.

Le še slab mesec do Kraškega pusta

Le še slab mesec nas loči od letošnjega, 23. Kraškega pusta. Po openskih ulicah se bo namreč razposajeno sprehodil že v soboto, 4. februarja, tako da časa za zadnje organizacijske priprave res ni več veliko.

Pa so člani odbora vseeno mirni, saj so pred koncem starega leta uspeli rešiti še zadnje večje probleme okrog letošnje izvedbe pustnega sprevoda. Za sabo imajo že osem delovnih sestankov, na zadnjem pa so podali dokončne odgovore vsem vsem, ki bodo sodelovale na letošnjem Kraškem pustu, in ki zadevajo problem sestava žirije (ki ni bil vsem pogodu) in problem nagrajevanja.

Glede prvega vprašanja so člani odbora Kraškega pusta sklenili, da ostane žirija taka, kakršna je bila lani. To pomeni, da bodo točkovali vozove po en predstavniki vsake vasi, ki se bo udeležila Kraškega pusta z alegoričnim vozom ali s skupino mask (tudi če bo vas predstavila oboje, bo v žiriji en sam njen predstavnik), in zastopniki javnih občil.

Glede nagrajevanja najboljših vozov in mask pa je odbor sklenil povišati prve tri (denarne) nagrade in znižati podpore ostalim udeležencem pustnega sprevoda, kar naj bi stimuliralo tekmovalnost in s tem tudi kakovost prireditve. Kraški pust naj bi tako pridobil tudi več resnosti z ozirom na vloženo delo, ki se začne že več mesecev pred prireditvijo samo.

V tako zastavljen okvir sodi tudi doslednost pri roku prijav: vsak predstavnik voza ali skupine mask mora svojo prijavnico oddati v baru SKD Tabor na Opčinah, in sicer nepreklicno do vključno sobote, 21. januarja 1989. Kdor bo zamudil ta rok, ne bo imel možnosti sodelovati v konkurenci, vendar se bo vseeno lahko udeležil sprevoda in zabaval občinstvo s svojo duhovitostjo.

Naj ponovimo, da so vsi ti sklepi dokončni, odbor Kraškega pusta pa dodaja še posebno vabilo za šole. Občutiti je namreč bilo, da je bilo v preteklih letih vse premalo sodelovanja šolarjev, čeprav bi lahko bila prav to lepa priložnost za vse šole, da v pustnem sprevodu prikažejo svoje specifične probleme in da se opredelijo tudi do širših in bolj splošnih vprašanj.

V ponedeljek, 16. januarja, bo ob 20.30 v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah še zadnji sestanek za vse vasi, skupine, šole in druge, ki se nameravajo udeležiti letošnjega Kraškega pusta. Kralj in kraljica pa medtem s svojimi služabniki že pridno mažeta kočijo, da ne bo cvilila med sprevodom po ulici!

S sinočnje manifestacije na Borznem trgu

Sredozemlje naj bo morje miroljubnega sodelovanja

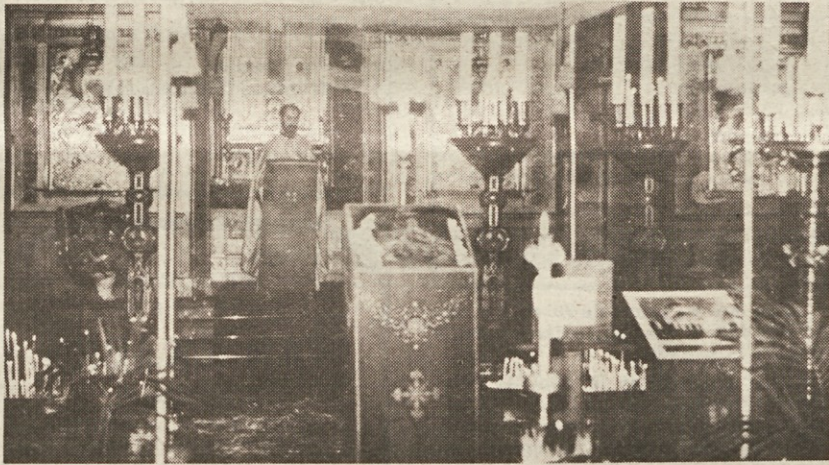
Na Borznem trgu je bila sinoči manifestacija za mir v Sredozemlju, ki so jo skupno priredili sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL, združenje ACLI in tržaška federacija KPI. Pobuda, ki je sledila podobnim manifestacijam po vsej državi, je bila tesno povezana z nedavno sestrilitvijo dveh libijskih vojnih letal s strani ameriških lovcev. Manifestacija je potekala brez govorov, organizatorji so le delili mimoidočim letake z dokumentom, na podlagi katerega so sklicali sinočnje srečanje. Člani Zveze komunistične mladine Italije so nosili transparente in vzklíkali gesla za mir in sožitje v svetu.

»Tudi v tem mednarodnem sporu mora prevladati razum, Sredozemlje mora postati vse bolj morje miru, cvetoč bazen novih izmenjav in novega sodelovanja«, je pisalo med drugim v letaku, ki so ga delili sinoči. Sredozemsko območje nujno potrebuje novo razpoložljivost mednarodne javnosti, ne pa ponavljanja stare logike nasilnih dejanj, ki so se že izkazala kot nesposobna za rešitev odprtih problemov. Mednarodna skupnost pa mora akcije nasilja in slepega maščevanja označiti kot nesprejemljive.

Na sliki (Foto Magajna): Med sinočnjo mirovno manifestacijo na Borznem trgu.

Pravoslavni Srbi praznovali božič

Ko luči in svetilke katoliškega božiča ugasnejo, se prižgejo sveče in svetilke srbskega pravoslavnega božiča. Srbske pravoslavne skupnosti praznujejo namreč Odrašenikovo rojstvo tri-najst dni po katoliškem božiču, ker se pravoslavni kristjani niso nikoli prilagodili spremembi koledarja, ki jo je leta 1582 ukazal papež Gregorij XIII. Tako je včeraj in predvčerajšnjim proslavljala tudi tržaška srbska pravoslavna skupnost, ki je s sugestivnimi obredi praznovala Kristusovo rojstvo. V petek zvečer, na pravoslavno božično vigilijo, so v cerkvi sv. Spiridona s številnimi simboli, ki obujajo okoliščine, v katerih se je rodil Kristus, praznovali »badnjak«, včeraj dopoldne pa je novi paroh Knežević daroval osrednjo božično mašo pred številnimi verniki. (Foto Magajna)

Načelnik policije včeraj na uradnem obisku v Trstu

Načelnik policije Vincenzo Parisi je bil včeraj na uradnem obisku v našem mestu. Najprej je stopil na prefekturo, kjer ga je sprejel prefekt De Felice. Parisi se je nato sestal z novim kvestorjem Servidiom, poveljnikom karabinjerjev Iadano in podpoveljnikom finančnih stražnikov Marinettijem za skupen pogovor o problemih javnega reda v Trstu.

Ugledni gost se je nato odpravil na kvesturo, kjer ga je po vojaško pozdravila četa oboroženih agentov. Parisi se je poklonil pred spomenikom padlim policistom in se nato v kvestorjevemu uradu sestal z vsemi najpomembnejšimi policijskimi funkcionarji, ki so svojega načelnika seznanili z dosežki svojega dela in načrti za bodočnost. Parisi je med drugim v pogovoru s časnikarji ugotovil, da je javni red v Trstu v primerjavi z drugimi italijanskimi mesti naravnost zgleden.

Na sliki (foto Magajna) prihod načelnika policije Parisija na tržaško kvesturo.

Beli vlak začasno ukinjen

Pomanjkanje snega, ki ga vsi - tako smučarji kot turistični delavci - nestrno pričakujejo, je že povzročilo prvo žrtev. Beli vlak, ki bi moral začeti voziti danes in ki bi snega željne smučarje popeljal na Nevejsko sedlo, v Ovčjo vas in v Trbiž, bo zaradi pomanjkanja snega običal kar v Trstu. Voditelji tržaškega oddelka Državnih železnic in trbiške Letovišarske ustanove so namreč sklenili, da ga do nadaljnjega, dokler ne bo zapadlo dovolj snega, ukinito.

Pobuda Belega vlaka je v prejšnjih letih naletela na zelo dober odziv, zato bodo Beli vlak spravili na tir takoj ko bo sneg dodobra pokrtil vsaj najvišje smučarske proge na Trbiškem. Napovedi meteorologov sicer niso več tako slabe: kaže namreč, da bo v kratkem snežilo. Beli vlak bo vsekakor vozil vse do 12. marca.

Vlak, ki bo odpotoval vsako nedeljo iz Trsta ob 9. uri, bo po postankih v Tržiču, Gorici in Vidmu, dopotoval v Trbiž ob 9.43. Iz Trbiža bo popoldne odpotoval ob 17.13, povratak v Trst pa je predviden ob 19.59.

Stavka tiskarjev tržaškega Piccola

Tržaški Piccolo danes ni izšel zaradi stavke tiskarjev, ki so prekinili roke zaradi notranjih organizacijskih in sindikalnih vprašanj, ki so vezana na proizvodnjo in tudi na problematiko nadurnega dela. Podjetje OTE, ki je lastnik časopisa, je sinoči izdalo tiskovno sporočilo, v kateri ostro obsoja "neupravičeno stavko" tiskarskega osebja.

† V 90. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, nona in pranova

Marija Zobec vd. Pancrazi

Pogreb bo jutri, 9. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Boljuncu.

Žalostno vest sporočajo hčeri Zalka in Luisa (Slava), vnuki in pravnuiki ter drugo sorodstvo.

Mačkolje, Dolina, Sassari, 8. januarja 1989

Ob izgubi drage Marije Zobec izreka KD Primorsko - Mačkolje občuteno sožalje hčeri Zalki in svojcem.

† Dne 5. t. m. nas je zapustil

Stanislav Danieli

(Slavko)

Pogreb bo jutri, 9. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev in nato na pokopališče na Proseku.

Žalostno vest sporočajo sinova Marino in Rado, snahi Olga in Fernanda, vnuki Dejan, Karin in Betty ter vsi sorodniki.

Posebna zahvala gospe Ottilii.

Trst, 8. januarja 1989

(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Sin Karlo in hči Marta z družinama ter drugo sorodstvo sporočajo, da bo pogreb drage

Štefanije Gregori vd. Calzi

jutri, 9. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Padriče. Padriče, 8. januarja 1989

† Po dolgi bolezni nas je zapustila naša draga mama in nona

Pierina Rojc vd. Gon

Pogreb bo jutri, 9. t. m., ob 13.15 iz nabrežinske kapele v cerkev.

Žalostno vest sporočajo sin Elio, hčerki Celestina in Lojzka, vnuka ter drugo sorodstvo.

Posebna zahvala gospe Olgi.

Nabrežina, 8. januarja 1989

† Ko odpoljubi Smrt naš vso bolest in v srcu se ustavi čas, se umaknemo v veliki Prostor - svetla postane naš obraz. Srečko

Sporočamo žalostno vest, da nas je 7. januarja 1989 za vedno zapustila naša draga sestra, sva-kinja, teta, gospa

Tončka Kosovel vd. Ravbar

Pogreb spoštovane pokojnice bo v sredo, 11. januarja, ob 15.30 izpred cerkvice Device Marije v Tomaju na domače pokopališče.

Žalujoci: sestra Karmela z možem Alfonzom Grabrom, svakinja Franja s hčerko Aino Kosovel in ostalo sorodstvo.

Tomaj, Steinach am Brenner, Ljubljana, 8. januarja 1989

† Sporočamo žalostno vest, da nas je pred dnevi v Buenos Airesu zapustila naša draga

Albina Legiša por. Grizon

Žalujoci mož Anton ter sestra Jolanda in Marija z družinama.

Sempolaj, Buenos Aires, 8. januarja 1989

Ob 1. obletnici smrti dragega

Alojza Legiše

se ga z ljubeznijo spominjajo

žena Ana, hči Mili in drugi sorodniki.

Štivan, 8. januarja 1989

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Karla Kalca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in ga spremenili na zadnji poti.

SVOJCI

Gropada, 8. januarja 1989

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage

Dore Legiše - Cumin

se zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti in vsem darovalcem cvetja.

Družina Cumin

Vižovlje, 8. januarja 1989

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Jožefa Piščanca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

SVOJCI

Trst, 8. januarja 1989

ZAHVALA

Ob izgubi naše predrage

Tamare Petaros

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

Posebno se zahvaljujemo gospodoma župnikoma Žerjalu in Živcu ter bogoslovcu Riscatu za pogrebni obred, Bruni Ciani za poslovilne besede, otroškemu pevskeemu zboru Vesela pomlad, Slovenskim tržaškim skavtom, prijateljem - nosilcem krste, darovalcem cvetja in prostih prispevkov ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Prisrčno se zahvaljujemo krvodajalcem, zdravniku dr. Volpiju, prof. Panizzonu in dr. Paratonerju ter osebjem otroške bolnišnice Burlo Garofolo in prof. Cameriniju ter osebjem kardiološkega oddelka tržaške bolnišnice.

Mama Magda, oče Vojko in brat Andrej

Opčine, 8. januarja 1989

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Žarkota Družine

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

Posebna zahvala sekciji VZPI-ANPI iz Boršta, soborcem komande mesta Koper, tov. Pirihi za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcem, darovalcem cvetja in vsem, ki so počastili njegov spomin.

SVOJCI

Zabrežec, 8. januarja 1989

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
8.30 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet (pripravil Piero Angela)
9.00 Rubrika: Canigatti & C.
10.00 Kmetijska oddaja: Zelena linija (1. del)
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Zelena linija (2. del)
13.00 Dnevnik - ob enih
13.30 Dnevnik
13.55 Nedeljski kviz: Toto-TV Radiocorriere
14.00 Variete: Domenica in... (vodi Marisa Laurito)
14.20 Športne vesti
15.20 Športne vesti
16.20 Športne vesti
18.10 Športne vesti
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 Film: Sette donne per i Mac Gregor (western, It. 1967, r. Franco Giraldi, i. David Bailey, Agatha Flo-ry)
22.05 Športna nedelja (vodita Sandro Ciotti in Maria Teresa Ruta)
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.10 Inf. oddaja: Knjiga, naša prijateljica (ured. Antonicci in Tagliabue)

CANALE 5
9.00 Nabožna oddaja
9.30 Film: Canzone del Missis-sippi (glas., ZDA 1952, r. Al-lan Dwan, i. Ray Middle-ton)
11.30 Nanizanka: I Jefferson - La verità fa male
12.00 Variete: Rivediamoli
13.00 Glasbena oddaja: Super-classifica Show
14.00 Film: La moglie celebre (kom., ZDA 1948, r. Henry H. Potter, i. Loretta Young)
15.45 Nanizanke: Mac Gruder e Loud - Un uomo davvero spaventoso, 16.45 Fox - Due penny per i tuoi pen-sieri, 17.45 Love Boat
19.45 Kviz: Tra moglie e marito album
20.30 Film: Bello onesto emigra-to Australia sposerebbe compaesana illibata (kom., It. 1971, r. Luigi Zampa, i. Alberto Sordi)
22.45 Nan.: Top Secret
23.45 Film: I 7 senza gloria (voj-ni, VB 1968, r. A. De Toth, i. Michael Caine)
2.00 Nanizanka: Baretta - Dop-pia identità

RAI 2
8.00 Rubrika: Week end
8.30 Variete: Patatrac
10.55 SP v smučanju: moški su-perveleslalom (iz Laaxa)
12.00 Rubrika: Video Week end
12.30 Inf. oddaja: Automia
13.00 Dnevnik in športne vesti
13.30 Mladinski variete: Piccoli e grandi fans
15.15 Športne vesti
15.25 Variete (2. del)
15.45 Film: La signora del ve-nerdi (kom., ZDA 1940, r. H. Hawks, i. Cary Grant, Rosalind Russell)
17.25 Variete: Chi c'è... c'è
18.20 Šport: smučanje
18.50 Nog. prvenstvo A lige
19.35 Vreme in dnevnik
20.00 Šport: Domenica sprint
20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick
21.30 Zabavna oddaja: Videoco-mic
21.55 Dnevnik - nocoj
22.10 Mixer: Balet - Roland Pe-tit
23.20 Rubrika: Protestantizem
23.50 Informativna oddaja: Sto-ria - San Nicola
0.50 Koncert: Bluesin '88 - Ron Wood in Bodiddley

RETE 4
8.00 Jutrišnji svet
8.30 Dokumentarec: National Geographic
10.30 Film: Gli ultimi cinque mi-nuti (kom., It. 1955, r. G. Amato, i. Linda Darnell)
12.15 Rubrika iz parlamenta
13.00 Nanizanka: Detective per amore
14.00 Film: Cielo giallo (western, ZDA 1948, r. William A. Wellman, i. Gregory Peck)
16.00 Nanizanke: Lou Grant, 17.00 Longstreet, 18.00 New York New York, 19.00 Alfred Hitchcock, 19.30 Lottery
20.30 Film: Dietro lo specchio (dram., ZDA 1956, r. N. Ray, i. James Mason)
22.20 Nanizanka: Spenser
23.20 Film: Il barbiere di Siviglia (kom., It. 1946, r. Mario Costa, i. F. Tagliavini)
1.00 Nanizanka: Vegas
ITALIA 1
8.00 Otroška oddaja
10.30 Nanizanke: Boomer cane intelligente, 11.00 Auto-

RAI 3
9.00 Aktualno: Domenica sul Tre
9.50 Dnevnik - nedelja
9.55 SP v smučanju: ženski sla-lom, 1. tek (iz Mellaua)
11.25 Film: Il maggiordomo (kom., ZDA 1935, r. Leo McCarey, i. Charles La-ughton, Mary Boland)
12.55 SP v smučanju: ženski sla-lom, 2. tek (iz Mellaua)
13.30 Atletika: maratón sv. Sil-vestra (iz Rima)
14.00 Deželne vesti
14.10 Variete: Va' pensiero
16.45 Film: Portami in città (kom., ZDA 1953, r. D. Sirk, i. Ann Sheridan, Sterling Hayden)
18.05 Risanka
18.35 Rubrika: Domenica gol
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Nog. prvenstvo B lige
20.30 Film: Il gruppo (dram., ZDA 1966, r. Sidney Lu-met, i. Candice Bergen, Joan Hackett)
23.00 Filmske novosti in dnev-nik
23.20 Deželni nogomet

man, 12.00 I ragazzi del computer
13.00 Šport: Grand Prix
14.00 Film: Capitan Blood (pust., ZDA 1935, r. Michael Cur-tiz, i. Errol Flynn)
16.00 Otroška oddaja
18.00 Film: Asterix e Cleopatra (ris, Fr. 1968)
19.30 Risanki
20.30 Variete: Emilio
22.20 Glas.odd.: Be Pop A Lula
23.20 Rally: Pariz-Dakar
23.50 Film: I vampiri dello spa-zio (fant., VB 1957, r. Val Guest, i. Brian Donlevy)
1.20 Nanizanka: Star Trek

ODEON
8.30 Risanke
9.00 Rubrika: Filmske novosti
9.30 Nan.: Mary Hartman
12.00 Guinness dei primati
12.30 Vesti: Odeon News
13.00 Film: Pals - due amici un tesoro (kom., ZDA 1978, r. Lou Antonio)
15.45 Otroški variete: Sugar, vmes film L'uomo dalla maschera di ferro (ris.), nanizanki The Bill Cosby Show in Captain Power

RTV Ljubljana 1
8.30 Matineja: Živ žav
9.20 Nadaljevanka: Vrnitev antilope (pon.)
9.55 SP v smučanju: ženski sla-lom (prenos iz Mellaua)
10.45 Nadaljevanka: Čipke (2. del)
11.50 SP v smučanju: moški su-perveleslalom (neposredni prenos iz Laaxa)
12.50 SP v smučanju: ženski sla-lom (2. tek, iz Mellaua)
13.30 Domači ansambli: Veseli planšarji in Beneški fantje
14.00 Film: Zgodba z zahodne strani (glas., ZDA 1961, r. Robert Wise, i. Natalie Wood, Rita Moreno)
16.30 Dnevnik
16.45 Film: Bomba (dram., ZRN 1987, r. Helmut Christian Gorriltz, i. Michael Degen, Rosel Zech)
18.30 Pastirske igre iz Semiča
18.45 Risanka
19.00 Mernik in Okno
19.30 Dnevnik
19.50 Vremenska napoved
20.20 Drama: Kliment Ohridski (Tome Arsovski, 1. del)
21.30 Žrebanje: Podarim-dobim
21.45 Zdravo

19.00 Rubrika: Filmske novosti
19.30 Variete: Benny Hill Show
20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills
20.30 Film: Progetto mortale (dram., ZDA 1986, r. Frank Harris)
22.30 Film: A gabbia nuda (dram., ZDA 1986, r. Paul Nicholas, i. Shari Shat-tuck)
1.00 Nan.: Mary Hartman
1.30 Film: Un magnifico ceffo da galera (pust.)

TMC
9.55 Ženski slalom
10.55 Moški superveleslalom
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Risanke
12.50 Ženski slalom
13.45 Film: L'anello di fuoco (pust., ZDA 1961, r. Andrew L. Stone, i. David Jansen)
15.30 Film: Bellezze al bagno (glas., ZDA 1944, r. George Sidney, i. Ester Williams)
17.15 Nanizanki: I predatori del-l'idolo d'oro, 19.00 Autos-top per il cielo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nanizanka: Matlock
21.30 Film: Piove sul nostro amo-re (dram., Šved. 1946, r. I.

TV Koper
9.55 SP v smučanju: ženski ve-sleslalom, 1. tek (prenos iz Mellaua)
12.00 SP v smučanju: moški ve-sleslalom (prenos iz Laaxa)
12.55 Ženski vesleslalom (2. tek)
13.30 TVD Novice
13.45 Nedeljska rubrika: Noi la domenica (vodi Cesare Cadeo), vmes smučanje (povzetki) in drsanje (iz Ottawe)
20.00 Rally Pariz-Dakar (povze-tek 11. etape)
20.30 Športna oddaja: A tutto campo (vodi Gigi Garan-zini)
22.00 TV novice

RTV Ljubljana 2
10.00 Danes za jutri
13.00 Anglunipe
13.15 Kmetijska oddaja
14.15 Športno popoldne
18.40 Reportaži o smučarskih tekih
19.00 Informativna oddaja: Da ne bi bolelo
19.30 Dnevnik
20.05 Dokumentarec: Epopeja rdečega križa
Bergman, i. Berger Malm-steen)
23.15 Dokumentarca
TELEFRIULI
10.30 Nanizanka: Primus
11.00 Drazba
11.30 Nanizanki: Julia, 12.00 Pro-vaci ancora Lenny
12.30 Dok.: Velike razstave
13.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
14.30 Buinesere Friul
16.30 Nan.: Lo sceriffo del sud, 17.00 Paper Moon
18.00 Rubrika: Večerjajmo sku-paj
19.00 Športna oddaja
20.30 Film: Cammina, cammina (dram., It. 1983, r. Ermanno Olmi, 2. del)
22.30 Nanizanka: Anna, Ciro e...
23.00 Športna oddaja
24.30 Drazba
1.00 Informativna oddaja: News dal mondo
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poroči-la; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski ted-nik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Nedeljska matineja; 10.15 Mladinski oder - Šola za strahove; 11.00 Nediški zvon; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Pisna pričevanja: Edvard Kocbek - Pisma Borisu; 15.00 Popoldanski zbornik: šport, rezultati, komentarij, ob 17.00 Božični koncert iz cerkve sv. Justa, ob 18.00 pre-nos tekme Jadran-Basket Dueville; 19.00 Zaključek sporedov.
LJUBLJANA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00, 22.00. 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Radijska igra za otroke: Bobri in bobrčki; 8.39 Glasba; 9.05 Še pomnite, tovariši; 9.45 Pesmi bo-jev in dela; 10.05 Glasbena matineja; 10.35 Reportaža; 11.03 Poslušalci čestita-ju; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Amaterski zbori; 17.30 Humoreska: Sanje; 18.00 Operne melodije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene raz-glednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prijeten konec tedna; 23.05 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 12.30 14.30 Poročila; 19.00 Radij-ski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, na današnji dan, reportaže; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonka; 14.45 Lestvica popevk: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov; 19.00 Prenos Radia Lj.
RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00-7.15 Glasbeno prebujanje; 8.25 Popevka tedna; 8.45 Športne vesti; 9.30 Glasba; 10.00 Čudovi-tih sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.43 Ansambel Ca-sadei; 12.00 Glasba po željah; 14.33 Po-pevka tedna; 14.40 Locandina; 15.00 Glas-ba in športne vesti; 17.00 Avtomobilizem; 17.33 Made in YU; 18.00 Lestvica LP; 19.00 Glasba; 19.30 Dnevnik in šport; 20.00 Nočni spored, prenos Radia Lj.
RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutra-nji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor z Opčin; 13.00 Glasba po željah; 15.30 Šport: pregled tekem in rezultati; 20.00 Nočna glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nad.: Non basta una vita
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes (ob 10.30) dnevnik
11.00 Nadaljevanka: Passioni
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Dok. oddaja: Kvarkov svet
15.00 Velike razstave
15.30 Športna oddaja
16.00 Risanke: Cartoon clip
16.15 Mladinska oddaja: Bigl, vmes igre in risanke
17.30 Nabožna oddaja
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Kviz: Domani sposi
19.30 Rubrika: Knjiga, naša pri-jateljica
19.40 Almanah, vreme in dnev-nik
20.30 Film: Ritorno al futuro (fant., ZDA 1984, r. Robert Zemeckis, i. Michael J. Fox, Christopher Lloyd)
22.30 Dnevnik in filmske no-vesti
22.45 Dnevnik - posebnosti
23.45 Aktualno: Per fare mezza-notte
24.00 Dnevnik - zadnje vesti

CANALE 5
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 General Hospital
10.35 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servi-to, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 16.00 Webster, 16.30 Laverne & Shirley - Hotel per la luna di miele
17.00 Kviz: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!
19.00 Kviz: Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.30 Film: Il grande sentiero (western, ZDA 1964, r. John Ford, i. R. Widmark, Car-roll Baker)
23.30 Variete: Maurizio Co-stanzo Show
0.50 Rubrika: Première
1.00 Nanizanki: Baretta - Non vedrò più la luce del sole, 2.00 Mannix - Passeggiata nella parte in ombra

RAI 2
7.00 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Film: Il mondo è pieno... di papà! (kom., ZDA 1967, r. Peter Tewksbury)
10.00 Variete: Ciao Jerry!
10.55 Rubrika: Trentatre
11.05 Božanska komedija
11.35 Nanizanka: Uno psicologo per tutti
11.55 Variete: Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
14.00 Nan.: Saranno famosi
15.00 Kviz: Argento e oro
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Nanizanka: Il mistero del Morca
17.30 Dok. oddaja: Živali sonca
18.20 Dnevnik - športne vesti
18.35 Nanizanka: Il commissa-rio Köster
19.30 Horoskop, dnevnik
20.30 Nadaljevanka: Capitol
21.35 Nanizanka: Le strade di San Francisco
22.30 Dnevnik, nato Il sicario
23.00 Variete: Chiappala chiap-pala
23.25 Dnevnik - zadnje vesti
23.50 International DOC
0.40 Film: La carica dei sei-cento (vojni, ZDA 1936, r. Michael Curtiz)

RETE 4
7.45 Nanizanki: Lou Grant, 8.45 Switch
9.45 Film: Il mostro dell'isola (dram., It. 1953)
11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il doma-ni, 17.00 Febbre d'amore
18.00 Nanizanka: New York New York
19.00 Vesti: Dentro la notizia
19.30 Nanizanka: Sulle strade della California
20.30 Film: Papà Gambalunga (glas., ZDA 1955, r. Jean Negulesco, i. Fred Astaire, Leslie Caron)
23.00 Filmska rubrika: Ciak
23.45 Film: Cenerentola (glas., It. 1949, r. Fernando Cerchio)
1.40 Nanizanka: Vegas
ITALIA 1
7.00 Risanke
8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCor-

RAI 3
11.15 Nadaljevanka: Destini
12.00 Informativna oddaja: Me-ridiana
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalna oddaja: Io insegno... tu impari
15.00 Informativna oddaja: Ameriška šola o narod-nostnih manjšinah
15.30 Rokomet: Rimini-Teramo (iz Riminija)
16.05 Dokumentarec: Popotova-nje po Italiji - A ristorar le pene
17.00 Nadaljevanka: Destini
17.45 Variete: Videobox
18.00 Dokumentarna oddaja: Geo
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Aktualnosti: Io confesso (vodi Enza Sampò)
20.30 Aktualno: Dan na preturi
21.30 Nanizanka: Max Headro-om
22.20 Dnevnik - večerne vesti
22.30 Športna oddaja: Ponedelj-kov proces
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Dok. oddaja: Pred 20 leti

mick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
14.55 Variete: Smile
15.15 Variete: Megasalvishow
15.25 Glasbena oddaja: DeeJay Television
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Su-percar - Amnesia, 19.30 Happy Days - Lory croce-rossina sbagliata
20.00 Risanke
20.30 Nanizanke: Cinque ragaz-ze e un miliardario, 21.30 La bella e la bestia, 22.30 I Robinson - Il dentista no-vellista
23.00 Variete: Megasalvishow
23.15 Rally: Pariz-Dakar
23.45 Rubrika: Première
23.55 Film: L'esperimento del dott. K (fant., ZDA 1958, r. Kurt Neumann, i. Vincent Price, Patricia Oven)

RTV Ljubljana 1
10.00 Video strani
10.10 Mozaik: Naš utrip, Zrcalo tedna, TV mernik, Oči kritike, Da ne bi bolelo
11.45 Igrani film (pon.)
13.15 Video strani
16.10 Žrebanje: Podarim dobim
16.30 Dnevnik
16.45 Mozaik: Naš utrip, Zrcalo tedna, TV Mernik, Oči kritike, Da ne bi bolelo - Spremenimo našo šolo (pon.)
18.20 Spored za otroke in mla-de: Radovedni Taček - Ogledalo, Ljubo doma, kdor ga ima
19.05 Risanke
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik
19.50 Vremenska napoved
20.05 Drama: Veter (Aleš Ver-bič)
20.45 Mali koncert: Slovenski madrigalisti
21.00 Osmi dan
21.45 Dnevnik
21.55 Glasbeni večer: Koncert Monsarrat Caballe na Dubrovniških poletnih prireditvah
22.40 Video strani

1.35 Nanizanka: Star Trek
ODEON
7.30 Nan.: Il fantastico mondo di Mr. Monroe
8.00 Nad.: Agua viva
10.00 Nanizanka: La fattoria dei giorni felici
10.30 Kviz: La spesa in vacanza
11.00 Nanizanke: Mary Har-tman, 12.00 T.H.E. Cat, 12.30 Il supermercato più pazzo del mondo
13.00 Otroški variete: Sugar in risanke
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanka: Maria
16.30 Otroški variete: Sugar
19.00 Filmske novosti
19.30 Variete: Benny Hill Show
20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills
20.30 Film: Fuga dal Bronx (pust.)
22.30 Film: La schiava io ce l'ho e tu no (kom.)
1.00 Nan.: Mary Hartman
TMC
11.00 Nan.: Daniel Boone
12.00 Nadaljevanka: Doppio im-broglio

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Rally Pariz-Dakar
14.10 Košarka NBA (pon.)
16.00 TV novice
16.10 Koš.in football NCAA
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
Danes v Odprti meji:
TRST — Za mir v Sredozemlju
ČEDAD — Dan emigranta
SOVODNJE — O onesnaženju
TRST — Novoletni koncert
Športni pregled
19.30 TVD Stičišče
20.00 Nanizanka
20.30 Rally Pariz-Dakar
21.00 Ameriški football NFL
22.30 TVD Novice
22.45 Sportime magazine
23.00 Košarka NBA
RTV Ljubljana 2
17.45 Dokumentarec
18.15 Šport, 19.30 Dnevnik
20.05 Po sledih napredka
20.35 Umetniški večer: rež. Da-vid Lean in film Bežno srečanje (VB 1945)

12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti: TMC News
14.00 Športne vesti
14.30 Glas. odd.: Clip Clip
15.00 Nan.: Sceriffo Lobo
16.00 Film: Un uomo per tre don-ne (kom., ZDA 1985, r. Peter Bonerz, i. Ed Marinaro)
17.45 Inf. oddaja: TV donna
18.45 Dokum. o naravi
19.15 Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nadaljevanka: Potere
22.15 Ljudje in turizem
22.45 Vesti: TMC Nocoj
23.00 Športne vesti
TELEFRIULI
12.00 Nanizanka: Primus
12.30 Kronike o motorjih
13.00 Dnevnik
13.30 Nan.: Lo sceriffo del Sud
14.30 Risanke
15.45 Glas. odd.: Music box
17.30 Nanizanka: Aeroporto in-ternazionale
18.00 Nad.: Dama de Rosa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Športna rubrika
21.00 Košarka A2: Fantoni-San Benedetto
23.30 Dnevnik, nato dražba
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poroči-la; 7.20 Dobro jutro po naše, Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.10 Iz četrtkovih srečanj: Spomini na Alberta Rejca; 8.40 Glasbeni listi, Beležka, Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Glasbeni listi, (12.00) V ponedeljek ob 12.00, (12.40) Zborovska glasba; 13.20 V našem prostoru: Glasba po željah; 13.30 Gospodarstvo; 14.10 Go-riški razgledi; 15.00 Roman: Moj Kras (Slataper, i. Minu Kjuder, 3. del); 15.16 Hit Parade; 17.10 Mi in glasba; 18.30 Glasbeni listi; 19.00 Zaključek.
LJUBLJANA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Glasbena lepljenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica; 9.05 Matine-ja; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Godbe; 12.30 Kmetijski nas

Analiza o onesnaževanju upepeljevalnika

Koncentracija nevarnega dioksina skoraj enaka stopnji v coni B v Sevesu

Zemljišča v bližini upepeljevalnika pri Sovodnjah niso priporočljiva za obdelavo, ker se v vrhnji plasti nabirajo zdravju škodljive in nevarne klorove spojine, bolj znane kot dioksine, in ker se tu sesedajo težke kovine in druge, prav tako nevarne snovi.

Prebivalci Sovodnj, zlasti tisti v bližini objekta, že leta in leta vedo, da upepeljevalnik ni topla greda. Bilo je v tem času nič koliko protestov, uradnih nastopov občine in celo prizivov, vendar brez pravega uspeha.

Vrsto in stopnjo onesnaženosti je mogoče zdaj dokazati s podatki analize, ki jo je opravil raziskovalni institut Evropske gospodarske skupnosti iz Ispre v pokrajini Varese, po nalogu Občine Sovodnje.

Vzorci zemlje, pepela in prahu in vode so bili vzeti 7. oktobra lani, konec leta pa so upravitelji imeli v rokah poročilo. Rezultate analize so predstavili včeraj dopoldne, na tiskovni konferenci, na županstvu v Sovodnjah. Srečanje z novinarji je vodil župan Vito Primožič, medtem ko je izsledke ekipe prof. Sergia Facchetti, ki je opravil analizo, posredoval odbornik Vlado Klemše. Srečanja z novinarji so se udeležili še nekateri drugi člani občinske uprave in tudi predstavniki ekoloških združenj iz Vidma in Trsta, poleg predstavnika sovodenjskega odbora za zaščito okolja.

"Cilj zahtevne analize, za kar je Občina porabila 17 milijonov lir, je bil

ugotoviti vrsto in količino zdravju nevarnih snovi, ki po vsej verjetnosti izhajajo iz upepeljevalnika in seveda na znanstveni osnovi to dokazati. Šlo je za ugotavljanje in merjenje koncentracije nevarnih organskih klorovih spojin, znanih pod imenom dioksine in za merjenje prisotnosti težkih kovin," je pojasnil odbornik.

Rezultati so samo potrdili sume, da so te snovi prisotne in v veliki koncentraciji. Nevarnega dioksina in drugih aromatičnih spojin (furanov) je v vrhnjem sloju zemlje (0-7cm) približno toliko, kolikor so jih ugotovili na pretežnem delu področja B pri Sevesu (gre za od tovarne Icmesa bolj oddaljeno področje). Koncentracija nevarnih klorovih spojin v vzorcu najbližje upepeljevalniku znaša od 8,7 do 11,5 mikrogramov na kv. meter, kar je od 10 do 15 krat več od meje, ki je še sprejemljiva in ki velja za obdelovalna zemljišča in dvakrat večja od tolerirane koncentracije, ki naj bi veljala za neobdelana zemljišča.

Zaskrbljujoči so tudi podatki glede sesedanja težkih (in strupenih) kovin v okolici upepeljevalnika. V deževnici — nabrala se je v tovarniško novi najlonski foliji dimenzije 4 x 2,85 metra — od 15. ure 5. oktobra do 16. ure 7. oktobra lani — so izmerili visoke koncentracije titana, kroma, vanadija, mangana, bakra, cinka, kadmija in svinca. V primerjavi s normami, ki ve-

lajo za pitno vodo (maksimalno dovoljena koncentracija) je bilo v deževnici stokrat več svinca, 140 krat več cinka, od 100 do 120 krat več mangana, od 40 do 50 krat več zelo nevarnega kadmija itd.

Primerjava med koncentracijo težkih kovin v vzorcih zemlje daje zelo značilne podatke. Koncentracija je skoraj za vse ugotovljene elemente višja (nekajkrat) v bližini upepeljevalnika. Pri samem vrhu lestvice je element niobij, ki ga je 270 krat več kakor v belem vzorcu zemlje (vzetem blizu državne ceste št. 55, na območju mirenske kat. občine). Petkrat več je rubidija in stroncija, trikrat več kadmija, sedemkrat več talija itd.

Odbornik Klemše je pojasnil, da so v vzorcih — najbolj oddaljeni so bili vzeti v razdalji kakih 2300 metrov od upepeljevalnika — merili tudi stopnjo radioaktivnosti, da pa podatki zaenkrat niso uporabljivi, ker ni primerjalnih vrednosti.

Na vprašanje, kaj namerava občinska uprava storiti v prihodnje, je odbornik odgovoril, da so za zdaj smatrali za pravilno, da se javnost seznani z izsledki analize in da bodo o morebitnih posebnih ukrepih podrobneje razpravljali.

O vplivu goriškega upepeljevalnika na okolje, o postopku odzemanja vzorcev, podrobnejših izsledkih analiz in o deželni in državni zakonodaji pišemo na posebni strani.

Nocoj v Štandrežu

Premiera Nušičeve komedije Kaj bodo rekli ljudje...

Prizor iz Prebrisane vdove v lanski sezoni

Dramski odsek prosvetnega društva Štandrež stopa v novo leto z novim odrskim delom. Danes popoldne bo v župnijski dvorani v Štandrežu premiera Nušičeve komedije Kaj bodo rekli ljudje.

Po Goldoniju — v lanskem letu je dramski odsek naštudiral Prebrisano vdovo in imel vrsto uspešnih nastopov v raznih krajih — in po veseloigri v domačem narečju Kaj, ki so jo izvajali na poletnih prireditvah, se skupina tokrat predstavlja z delom znanega srbskega komediografa.

Režiser je tudi tokrat Novogirčan Emil Aberšek, v igralskih vlogah pa nastopajo Božidar Tabaj, Majda Paulin, Valentina Pavio, Kristina Marušič, Marko Brajnik, Daniela Puja, Silvana Žnidarčič, Vladimir Bastjančič, Jordan Mučič, Tician Zavadlav, Anita Lutman, Mitja Breščak in Marko Tabaj. Sceno je pripravil Lucijan Pavio, šepetalka je Marinka Leban.

Premiera bo nocoj ob 17. uri v župnijski dvorani. V prihodnjih tednih napovedujejo vrsto gostovanj v raznih krajih.

Kralji so prišli na kamelah

Prave kamele, na katerih so prihajali trije kralji, so bile gotovo glavni predmet pozornosti na slikoviti manifestaciji, ki so jo predsinoc priredili v Krminu. S sodelovanjem več kot 60 oseb v zgodovinskih kostimih so uprizorili prihod treh kraljev k jaslim na Trgu 24. maja. Manifestaciji, ki se je zaključila s spektaklom luči in zvokov ter tombolo, je sledilo kakih 5 tisoč ljudi. (foto Bumbaca)

Županov ukaz v Doberdobu za omejevanje stekline

Tudi na območju doberdobske občine so pred kratkim ugotovili primer gozdne stekline. V zvezi s tem je župan dr. Mario Lavrenčič te dni izdal ukaz, ki prepoveduje svobodno gibanje psov, čeprav opremljenih z nagobčnikom. Pse je treba v vsakem primeru voditi na vrvi. Ukaz nadalje odreja, da bodo pse, ki jih bodo zalotili spuščene na javnih ulicah in odprtih prostorih polovili ter jih pridržali na opazovanja za dobo šestih, oziroma dveh mesecev, če so bile živali cepljene.

Županov ukaz, ki je že stopil v veljavo na dan objave, to je 5. t. m., določa nadalje obveznost lastnikov psov in mačk, da nemudoma sporočijo v občinskem uradu morebitne ugotovljene znake neobičajnega in sumljivega vedenja živali (napadalnost, težave v požiranju, spremembe v glasu, težave v premikanju).

Ob tem velja povedati, da ostaja v veljavi tudi ukaz, ki ga je glede preprečevanja širjenja stekline izdal predsednik goriške KZE 10. novembra 1988.

pel bodisi v zboru društva Danica kot v moškem zboru Dol-Poljane. Kot strasten lovec je bil pokojni med ustanovitelji lovskega društva Doberdob. Vsem, ki so ga poznali in imeli radi, bo ostal v trajnem spominu.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 1. 1. do 7. 1. 1989.

RODILI SO SE: Arianna Pinna, Elisa Godeas, Stefano Lamanda, Ferdinand Klanjscek, Michele He.

UMRLI SO: 87-letna upokojenka Maria Cociancig vd. Culot, 87-letna gospodinja Elisa Furlan, 92-letna gospodinja Antonia Zanon, 81-letni upokojenec Melchiorre Zilli, 78-letni upokojenec Giacinto Brumat, 74-letna gospodinja Fulvia Bagon, 82-letna upokojenka Itala Rosso vd. Santisi, 82-letni upokojenec Ermenegildo Medeot, 88-letna gospodinja Emilia Kristjančič vd. Pupulin, 81-letni upokojenec Valentino Brandolin, 90-letni kmetijski inšpektor Antonio Franco, 88-letni upokojenec Pietro Dilena, 74-letni upokojenec Leandro Pigat, 66-letni upokojenec Virgilio Sfiligoi, 89-letna upokojenka Roza Sfiligoi, 87-letna upokojenka Marija Jerončič, 83-letni upokojenec Agostino Cussini, 75-letna gospodinja Giovanna Todaro, 80-letna gospodinja Stefania Comelli, 72-letni upokojenec Ignac Perše.

POROČILI SO SE: učitelj Alfredo Furlan in prevajalka Barbara Cosolo.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »Rambo III«. S. Stallone.

VERDI 15.30-22.00 »Chi ha incastrato Roger Rabbit?«.

VITTORIA 15.15-20.20 »Red e Tobi, amici nemici«. Walt Disney.

Tržič

COMUNALE 16.00-22.00 »Un affare di donne«.

EXCELSIOR 14.15-22.00 »Rambo III«.

Nova Gorica

SOČA 16.00 »Prebrisanci polagajo maturo«. 18.00-20.00 »Vrnitev v solo«.

ŠEMPETER 18.00-20.00 »Kokain ne odpušča«.

DESKLE 17.00-19.30 »Best seler«.

Umrli Branko Juren

Po mučni in hudi bolezni je v goriški splošni bolnišnici umrl 60-letni Branko Juren. Bil je eden izmed devetih otrok zavedne vrhovske družine Metejevih, ki je dala velik delež v narodnoosvobodilni borbi. Branko Juren je bil terenc. Dolgo, do upokojitve, je bil zaposlen v trziški ladjedelnici, kamor je prvič vstopil, sredi vojne, star 14 let.

Leta 1960 je pokojni stopil v zakonski stan z Vilmo Gergolet in se preselil na Poljane. Tudi na Poljanah se je čutil Vrhovca, čeprav se je živo vključil v novo stvarnost. Bil je med ustanovitelji društva Danica na Vrhu in obenem član gospodarske zadruge Vrh in je z zanosom sledil in pomagal pri gradnji kulturnega in športnega središča na Vrhu. Branko Juren je rad

POKRAJINSKI ODBOR — GORICA

Ul. Morelli. 14 — Tel. 0481/32844

vabi gospodarske operaterje z Goriškega naj se poslužujejo gospodarskega posvetovalnega središča v Ul. Morelli 14.

NUDIMO VAM:

- vodenje vseh vrst knjigovodstev (dvostavno, enostavno, skladiščno);
- vodenje plač;
- ustanavljanje vseh vrst družb;
- priprava raznovrstnih pogodb;
- prijava dohodkov;
- sestava prošenj za katerokoli posojilo;
- vpis in začetek delovanja individualnih podjetij.

To je samo nekaj naših osnovnih dejavnosti. V naših uradih je prvo pravilo domačnost.

PRIČAKUJEMO VAS!

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine - Trg sv. Frančiška 4 - tel. 530124

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore - Ul. F.lli Roselli 23 - tel. 410340

pogrebi

Jutri v Gorici ob 9.30 Michele Masiello iz splošne bolnišnice v cerkev v Strazicah in na glavno pokopališče, ob 11. uri Felice Picciulin iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.30 Guglielmina Berzé vd. Dal Pont iz splošne bolnišnice v stolno cerkev in na glavno pokopališče, ob 14. uri Branko Juren iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Doberdobu.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi

Branko Juren

Pogreb bo jutri ob 14. uri iz mrliške veže splošne bolnišnice v Gorici v cerkev in na pokopališče v Doberdobu.

Žalujoči žena, sin, hčerka in drugo sorodstvo

Poljane, Vrh, 8. januarja 1989

Slovensko lovsko društvo Doberdob izreka ob smrti dolgoletnega odbornika in člana Branka Jurna iskreno sožalje ženi Vilmi, sinu Igorju in hčerki Milojki.

Športno-kulturno društvo Danica, VZPI in Gospodarska zadruga Vrh izrekajo sožalje prizadeti družini in vsem sorodnikom ob smrti Branka Jurna, aktivnega kulturno-prosvetnega delavca v vseh povojnih letih.

Ob težki izgubi prijatelja Branka izreka svojem iskreno sožalje balinarski klub Mak iz Štandreža.

Ob izgubi dragega Branka Jurna izrekajo ženi Vilmi in družini iskreno sožalje družine Pieri, Pozzo in Marussi.

Balinarski klub Danica izreka ob smrti aktivnega člana Branka Jurna iskreno sožalje prizadeti družini in sorodnikom.

Ob izgubi očeta Branka Jurna izrekajo hčerki Milojki in družini iskreno sožalje bivši sošolci s trgovskega zavoda Ivan Cankar.

PROSVETNO DRUŠTVO
ŠTANDREŽ
DRAMSKI ODSEK

Branislav Nušič

KAJ BODO REKLI LJUDJE...?

Veseloigra v štirih delih

Režija Emil Aberšek

PREMIERA DANES, 8. januarja, ob 17. uri v župnijski dvorani v Štandrežu

ZVEZA
SLOVENSКИH
KULTURNIH
DRUŠTEV

vabi na odprtje slikarske razstave v petek, 13. januarja, ob 18. uri v Kulturnem domu.

Razstavljata slikarja

Franco Milani

in

Salvatore Puddu

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

GOSTUJE PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Joe Orton
Kaj je videl Butler

Režija: Radoslav Dorić

Jutri, 9. januarja, ob 20.30 ABONMA RED A
v torek, 10. januarja, ob 20.30 ABONMA RED B
v Kulturnem domu v Gorici

Za ponedeljkovo predstavo vozi avtobus po običajnem voznem redu.

TRAKTORJI

Massey-Ferguson

V teku so izredne ponudbe pri novem zastopniku MASSEY-FERGUSON. Izkoristite promocijske cene za vse traktorje Massey-Ferguson, ki jih nudi AGROMARKET do konca meseca.

Agromarket
GORICA

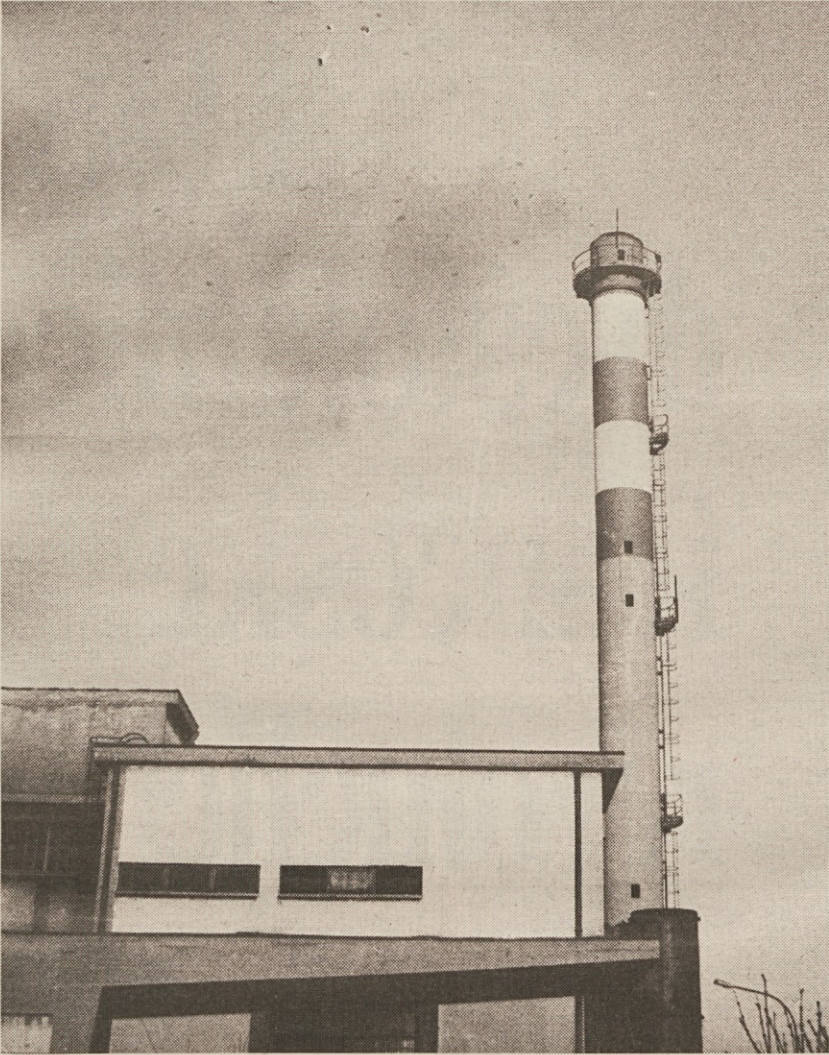
Ul. Favetti 5 - Telefon (0481) 531741

TRAKTORJI

landini

Ugotovitve znanstvenikov Instituta CCR iz Ispre

Polja blizu upepeljevalnika niso priporočljiva za obdelavo

Upepeljevalnik je bil proti koncu lanskega leta ustavljen približno mesec dni zaradi nujnih popravil. Zdaj spet deluje, po dimu sodeč, nič boljše kakor pred remontom. Gornji posnetek je bil napravljen v začetku tega tedna. (Foto Klemše)

Upepeljevalnik za odpadke v industrijski coni na robu Sovodenj deluje od leta 1972. Koliko zdravju nevarnih snovi je doslej raztrosil v bližnji in širši okolici?

Analize, ki jih je pred kratkim opravil raziskovalni institut Evropske skupnosti (Centro comune di ricerca) iz Ispre pri Vareseju po nalogu sovdenske občinske uprave, dajejo dovolj podatkov o vplivu, ki ga ima na okolje omenjeni in morda še kateri industrijski objekt v bližini.

Znanstveniki — ekipo je vodil prof. Sergio Facchetti — so v odvzetih vzorcih zemlje, pepela in vode (vzorci so bili odvzeti 7. oktobra) ugotavljali koncentracijo nevarnih organskih klorovih spojin (dioksin), koncentracijo težkih kovin in tudi izmerili količino radioaktivnosti.

Vzorke zemlje, pepela in vode so vzeli na šestih različnih mestih, različno oddaljenih od upepeljevalnika. Najbližja točka odvzema je bila kakih 250 metrov od upepeljevalnika (njive pod upepeljevalnikom, v smeri proti Soči), najbolj oddaljena okrog 2.300 metrov (pri mostu avtocestnega odseka).

Kot osnova za primerjavo je služil vzorec zemlje, odvzet na od upepeljevalnika zelo oddaljenem mestu, v jugovzhodni smeri, na območju katastrske občine Miren, med Štrdalto in državno cesto št. 55 Gorica — Trst.

Rezultati — ob tem je treba posebej poudariti, da gre za prvo tovrstno raziskavo o vplivu upepeljevalnika za smeti na okolje — so zaskrbljujoči, tako glede koncentracije nevarnih organskih klorovih spojin, kakor glede prisotnosti težkih kovin.

Po ugotovitvah sodelavcev omenjenega raziskovalnega centra iz Ispre je v vzorcu Aa (najbližji upepeljevalniku) koncentracija klorovih spojin (dioksin) skoraj enaka koncentraciji, ki so jo ugotovili na pretežnem delu cone B v Sevesu. Koncentracija je od

deset do dvanajstkrat večja od tolerirane koncentracije za obdelovalna zemljišča in dvakrat večja od koncentracije za neobdelana zemljišča.

Znaša namreč od 8,7 do 11,5 mikrograma na kvadratni meter zemljišča. Tehnična meja koncentracije, ki jo je določila vsedrjavna komisija (Commissione Consultiva Tossicologica Nazionale) leta 1985 in ki so jo določili v Lombardiji, na podlagi ugotovitev in izkušenj po nesreči v Sevesu, znaša 0,750 mikrograma/m² za obdelovalna zemljišča in 5 mikrogramov/m² za neobdelana zemljišča.

Zaskrbljujoči so tudi podatki o koncentraciji težkih kovin, ki se sesedajo v neposredni bližini upepeljevalnika, nekatere pa tudi zelo daleč. V deževnici, ki se je približno v dveh dneh nabrala v 4 x 2,85 m velikem novem najlonskem platnu — od 15. ure 5. oktobra do 16. ure 7. oktobra 1988 — so raziskovalci Instituta iz Ispre ugotovili od 10- do 20-krat večjo koncentracijo kroma v primerjavi z maksimalno dovoljeno koncentracijo, ki velja za pitno vodo, okrog 100-krat večjo koncentracijo mangana, dvajsetkrat več bakra, 140-krat več cinka, od 40- do 50-

krat več kadmija, 100-krat več svinca itd.

Primerjava koncentracije raznih kovin v zemlji, zlasti pa še primerjava med vrednostmi, ugotovljenimi v tako imenovanem belem ali primerjalnem vzorcu in vzorcu Aa, kaže na lokacijo vira onesnaženja.

Na splošno velja, da je koncentracija težkih elementov in organskih klorovih spojin znatno višja v vrhnjem sloju (0—7 centimetrov) zemlje. Iz tega se lahko sklepa, da gre za aktualno, oziroma še zmeraj trajajočo onesnaževanje.

Poleg iskanih snovi (dioksin in furanov), katerih prisotnost je bila v okolici upepeljevalnika zelo verjetna in jo je bilo treba le znanstveno ugotoviti in številčno opredeliti, pa so analize pokazale nekaj nepričakovanih podatkov glede drugečnega onesnaževanja. Gre za razmeroma visoko koncentracijo DDT in DDE (sestavini, ki sta pogosti v raznih škropivih) in ki je najvišja prav v belem, oziroma primerjalnem vzorcu, precej visoka pa tudi v neposredni bližini upepeljevalnika.

UGOTOVLJENA KONCENTRACIJA NEKATERIH KOVIN V DEŽEVNICI IZRAŽENA V MIKROGRAMIH V MILILITRU VODE - V DRUGI KOLONI MAKSIMALNA KONCENTRACIJA KI VELJA V OKVIRU EGS ZA PITNO VODO

Titan	10.0 +/- 5.0	—
Krom	1.0 +/- 0.5	0.050
Vanadij	5.0 +/- 1.5	—
Mangan	6.0 +/- 0.6	0.050
Baker	2.2 +/- 0.2	0.100
Cink	18.5 +/- 5.0	0.100
Kadmij	0.2 +/- 0.1	0.005
Svinec	5.7 +/- 0.4	0.050

● Dovoljene maksimalne koncentracije omenjenih kovin v pitni vodi so objavljene v Uradnem listu 30. junija 1988 št. 152 — DPR št. 236 z dne 24. maja 1988 — Izvajanje direktive EGS 80/778.

V treh letih trije deželni zakoni Najnovejši od 28. novembra lani

Deželna zakonodaja s področja ki nas posebej zanima, to je s področja pobiranja, predelave in uničevanja odpadkov iz gospodinjstev, je bogata. 5. aprila 1985 je bil sprejet dež. zakon št. 19, dobri dve leti zatem zakon št. 30 z dne 7. sept. 1987, končno smo proti koncu lanskega leta dobili najnovejši zakon, št. 65 z dne 28. novembra 1988. Torej kar trije zakoni v razdobju dobrih dveh in pol let. Že res, da so se medtem v mnogočem spremenili državni predpisi, vendar se ob tem ni mogoče znebiti občutka, da so na Deželi na svojstven način obravnavali sicer zapleteno in nelahko rešljivo problematiko. Najbrž tudi zadnji deželni zakon ne bo bistveno pripomogel k razreševanju vprašanja. Prej bi lahko rekli, da gre za prelaganje pristojnosti z Dežele na pokrajine. Pokrajine naj bi uresničile to, kar Dežela ni uspela. Seveda ostaja vprašanje, kako bodo pokrajine nove naloge lahko uresničile.

Novi zakon, ki je že v veljavi, obsega 39 členov, ki deloma ali v celoti zamenjujejo prejšnji zakon iz leta 1987 in na novo opredeljujejo pristojnosti Dežele, pokrajin in občin. Dežela si je zase pridržala (čl. št. 5) pristojnost, da izdela kriterije za pripravo načrtov za predelavo navadnih odpadkov iz gospodinjstev in odpadkov, ki sodijo v to zvrst. Načrte morajo pripraviti pokrajine, ob upoštevanju predlogov in priporočil občin ter krajevnih zdravstvenih enot. Pokrajine so pristojne tudi za izbiro lokacij (čl. št. 23).

V popolni pristojnosti Dežele ostaja še naprej področje uničevanja strupenih in nevarnih odpadkov, izdaja soglasja za gradnjo naprav za predelavo teh odpadkov, izdaja soglasij za urejanje odlagališč in nadzorstvo nad temi.

Kakšen je postopek, ki ga bodo morale upoštevati pokrajine ob izdelavi načrta za uničevanje odpadkov? Člen št. 23-bis določa razmeroma kratke roke: ob upoštevanju kriterijev, ki jih določi Dežela, Pokrajina, oziroma pokrajine izdelajo načrte. Osnutek dokumenta (načrta) se razgrne v tajništvu Pokrajine za dobo dvajsetih dni. Pokrajina mora s objavo v časopisu razglasiti, da je osnutek načrta razgrnjen in na vpogled. V roku naslednjih dvajsetih dni predstavniki občin ali konzorcijev, gorskih skupnosti ali tudi predstavniki združenj za varstvo narave, ki delujejo na območju dežele, lahko vložijo svoje protipredloge in priizve. Načrt v katerem se lahko upoštevajo priporočila ali prizivi krajevnih

ustanov in drugih združenj odobri pokrajinski svet, po predhodnem soglasju organa, ki je predviden po členu št. 16, 3. odstavek dež. zakona št. 10/88. To je posebna strokovna komisija.

O pristojnostih občin govori čl. št. 24. Na prvem mestu je določilo, da morajo občine v roku 120 dni od odobritve pokrajinskega načrta za uničevanje odpadkov določiti lokacijo, kjer naj se omenjene naprave zgradijo. Sklep občinskega sveta o določitvi lokacije pomeni istočasno, ko je to potrebno, varianto k regulacijskemu načrtu.

Pomembni se zdita nadalje točki f) in g) omenjenega člena. Čeprav bo

najbrž treba počakati na uradno tolmačenje, se zdi, da je občinam tokrat dodeljeno nekaj več pristojnosti glede odpiranja in upravljanja odlagališč za odpadni gradbeni material.

Člen št. 34 posega na področje denarnih sankcij. Globe, ki jih predvidevajo členu od 24 do 29 drž. zakona št. 915/82 se povečajo za desetkrat, od dvajsetkrat do štiridesetkrat se povečajo denarne kazni za kršilce predpisov o prevažanju strupenih in nevarnih odpadkov.

Tako na kratko bistvene novosti novega (zadnjega) deželnega zakona št. 65.

Črno odlagališče v Ul. Brigata Sassari (foto Klemše)

V državnem zakonu št. 915/82 zapopadene osnovne smernice

Osnovni državni zakon, ki ureja vprašanja klasificiranja, pobiranja, predelave in uničevanja odpadkov je bil sprejet pred dobrimi šestimi leti. Nekatera osnovna določila dekreta predsednika republike št. 915 z dne 10. sept. 1982 so še zmeraj veljavna, oziroma so bila kasneje, izpopolnjena ali deloma spremenjena.

Dve leti je bilo treba čakati na objavo prvih izvršilnih norm, nanašajočih se na čl. št. 4 omenjenega DPR 915. To so dispozicije medministrskega odbora, objavljene v Uradnem listu (priloga) št. 252 z dne 13. sept. 1984. Zelo točno določajo kriterije za klasificiranje raznih vrst odpadkov, kriterije,

kako morajo biti grajene naprave za upepljevanje in predelavo odpadkov, kriterije za določanje lokacije, količine nevarnih in škodljivih snovi, ki jih iz upepeljevalnikov lahko puščajo v ozračje.

Nova določila so bila nato objavljena 29. 3. 1985, 29. 1. 1986, 2. 7. 1987.

Pomemben z vidika varstva okolja je dekret ministra za okolje št. 559/87, objavljen v Uradnem listu 25. 1. 1988.

Zadnja zakonska določila — nanašajoča se pretežno na uničevanje industrijskih odpadkov — so od septembra lanskega leta — Zakonski dekret št. 397, objavljen v Uradnem listu 10. 9. 1988.

Kje in kako so bili vzeti vzorci zemlje, vode in pepela

Vzorke, ki so bili predmet zelo zahtevne analize so vzeli sodelavci Instituta CCR 7. oktobra lani, na krajih, ki so jih izbrali predstavniki občine. Pepel, ki se običajno seseda v okolici naprave za sežiganje smeti je bil pobran na terasah hiše na Prvomajski št. 9 in nekaterih bližnjih hiš, ki sicer pravno sodijo že v goriško občino. Vzorci zemlje pa so bili vzeti, v različnih globinah (0-7 cm in 7-14 cm) na parcelah 49/94 in 49/93 kat. občine Sovodnje — kakih 250 metrov od upepeljevalnika v smeri proti Soči. Tu so bili vzeti tudi vzorci vode (deževnice), ki se je nabrala v najlonskem platnu v roku dveh dni. Druga serija vzorcev je bila vzeta na območju Boškete na parcelah 150/110 in 150/105 kat. občine Sovodnje. Na območju Boškete je bila pobrana tudi goba, kot primerjalni vzorec za ugotavljanje koncentracije težkih kovin. Najbolj oddaljen vzorec zemlje je bil odvzet v bližini mosta avtocestnega odseka, kakih 2300 metrov od upepeljevalnika in sicer na parceli 200/2. Primerjalni vzorec, tako imenovani beli vzorec, je bil vzet na parceli št. 235/1 kat. občine Miren, na območju med Štrdalto in državno cesto proti Trstu. To območje naj bi bilo po oceni predstavnikov občine najmanj

izpostavljeno onesnaževanja iz upepeljevalnika. Ob analizi pa se je pokazalo, da je tudi to območje močno okuženo, čeprav z drugimi spojinami.

Na vsakem območju je bila vzeta serija vzorcev v globini 0-7 cm in serija vzorcev v globini 7-14 centimetrov in to s pomočjo posebne priprave (cilindra) s premerom 7 centimetrov.

Izvedbo analize je naročila sovdenska občinska uprava, z namenom, da se z znanstvenim pristopom ugotovi, v kolikšni meri in predvsem s katerimi človeškemu zdravju in okolju nevarnimi snovmi zasipa bližnjo in tudi daljno okolico naprava, ki je bila zgrajena pred več kakor petnajstimi leti in ki kljub protestom še zmeraj onesnažuje. Izsledki analize to namreč potrjujejo. Pa tudi zato, da se enkrat za vselej odpravi možnost izkmanja in izgovarjanja tistih, ki bi morali predvsem poskrbeti za takojšnjo sanacijo objekta in okolice.

Izvedba analize je Občino Sovodnje stala sedemnajst milijonov lir lastnih sredstev.

Javna zdravstvena služba namreč tako zahtevnih analiz, zlasti kar zadeva nevarne organske klorove spojine, danes ni v stanju opraviti.

Priziv Občine Sovodnje na TAR Nova razprava bo čez mesec dni

Ob ugotovljenih podatkih o vrsti in stopnji onesnaženosti, katere glavni vir je po vsej verjetnosti upepeljevalnik, bi na pristojnih mestih, od goriške Občine, preko Pokrajine, do Dežele vendarle morali pričeti razmišljati o tem, da predlagana lokacija za novi, osrednji upepeljevalnik, na mestu dosedanjega, ni sprejemljiva in da je treba vsiljeni deželni načrt, čimprej popraviti, oziroma spremeniti.

To omogoča deželni zakon (št. 65/88), ki pristojnost glede načrtov za predelavo in upepeljevanje odpadkov iz gospodinjstev prepušča pokrajinam in občinam. Dokler ne bo novih pokrajinskih načrtov, velja stari, tisti, ki ga je pripravila Dežela in ki je bil objavljen v Deželnem vestniku 7. maja 1988.

Občinska uprava v Sovodnjah se je pritožila na Deželno upravno sodišče v Trstu in zahtevala, da se omenjeni akt, vsaj kar zadeva goriško pokrajino, razveljavi zaradi očitnih kršitev tako deželnih, kakor državnih zakonov, ki urejajo to področje. Prva razprava je bila že 1. decembra lani, a je bila na predlog zagovornika Občine odgode-na do 8. februarja, za predložitev dodatne dokumentacije.

Občinska uprava v Sovodnjah je doslej po politični in upravni poti naredila vse za zaščito zdravja svojih občanov in širše skupnosti.

Ugotovljeni podatki o stopnji onesnaženosti dajejo zdaj možnost tudi za drugačne ukrepe.

François Mitterand odpira vrata tujim priseljencem

François Mitterand je tudi tokrat prese-netil Francoze. Presenetil jih je že nekaj dni pred novim letom, ko je napovedal, da bo televizijsko in radijsko novoletno voščilo na silvestrovo bral v Strasbourgu in ne v Parizu. Komentatorji so takoj menili, da Mitterand s tem hoče bolj kot kdajkoli poudariti kandidaturu Strasbourga, ki se poteguje, da bi postal dokončni sedež evropskega parlamenta in morda kdaj kasneje tudi skupne evropske vlade, pravo središče bodoče Evropske skupnosti po letu 1992.

Mitterand je v svojem govoru, ki so ga vse francoske televizijske in radijske postaje prenašale le kako uro prej, preden so se milijoni Francozov podali v gostilne ali na ulice, da bi praznovali prehod iz starega leta v novo, že od vsega začetka povedal, da je Strasbourgu izbral zato, ker je v tem mestu Rouget de Lisle prvič pel svojo marseljezo, ki je kaj kmalu postala revolucionarna pesem in kasneje francoska himna, kot tudi zaradi tega, ker je to mesto v osrčju Evrope.

Mitterand pa je v svojem sicer kratkem, a premišljenem govoru izrekel še nekaj stavkov, ki jih je povezal z revolucijo leta 1789, ki jo bodo letos Francozi svečano proslavljali. Socialistični predsednik, ki je sicer ob lanski zmagi poudaril, da hoče biti predsednik vseh Francozov, in ki mu konservativno časopisje očita, da se obnaša kot absolutni monarh, je v svojem novoletnem govoru povedal tudi, da je treba spremeniti tiste točke obstoječega zakona, ki omejuje bivanje tujcev na Francoskem.

Le dva stavka o tem vprašanju, ki ju je Mitterand izrekel na predvečer novega leta, sta vzbudila največ protislovnih komentarjev. Zagovorniki enakopravnosti med Francozi in priseljenci so Mitterandu zaploskali. Poudarili so, da je še enkrat povedal to, kar je napisal v »Pismu vsem Francozom«. V času lanskega predvolivnega boja. V njem je bilo napisano, da so v zadnjih stoletjih v Franciji rojeni otroci tujcev postali enokopravni vsem francoskim državljanom. Le v času Nemcem podrejenega Vichyjevega režima se je tem ljudem godilo drugače. V tem pismu je bilo tudi napisano, da se mora tujim delavcem goditi enako kot francoskim delavcem.

Vse to je svojčas Mitterand trdil, da bi podčrtal tradicionalno odprtost francoske republike levice vsem tujcem, ki so se iz kakršnihkoli razlogov zatekli v Francijo, obenem pa se je hotel zoperstaviti Chiracovi konservativni vladi, ki je ravno drugič, 9. septembra 1986 je Chiracov notranji minister Jacques du Chabrot zakon, ki je omejeval vstop tujcev v Francijo. Za zakon so se ogrevali predvsem desničarji, še zlasti fašistične Front National. Pod pretežno borbo proti terorizmu je Chiracova vlada dala duška rasizmom, ki jim ni prišlo, da v Francijo prihaja toliko arabskih in črnih priseljencev. V skladu z določili tega

zakona že leta 1986 niso dovolili vstopa 51.436 tujcem, leta 1987 kar 71.063, v prvih sedmih mesecih leta 1988 pa 37.038. Iz države pa so leta 1987 izgnali 15.837 nezakonskih tujih oseb. Če levica Mitterandu ploska, ga desnica obožuje vseprek. Na čelu gonje proti predsedniku je, še vedno najbolj razširjeni francoski dnevnik Le Figaro, ki tudi tokrat nudi svoje stolpce najbolj zagritim nasprotnikom socialističnega predsednika. Konservativci vseh odtenkov trdijo, da bo odprava zakona Pasqua ponovno odprla vrata imigraciji in tako tudi novemu valu političnega terorizma kot tudi navednega kriminala. Francoskemu dnevniku so tudi tokrat priskočili na pomoč najbolj razširjeni pokrajinski dnevniki, ki so lasti tega gospodarja, tako da je gonja proti Mitterandu dosegla silaherno francosko družino. Nekateri komentatorji že vidjo v teh novoletnih Mitterandovih izjavah posreden predvolilni manevar. 12. marca bodo v Franciji občinske volitve. Izvoliti je treba več tisoč županov. Na zadnjih volitvah so socialisti in komunisti podpirali iste kandidate. Skupno so dobili v roke veliko občin. Le na tak način je komunistom uspelo ohraniti vrsto županiških mest v pomembnih krajih. Od takrat pa so komunisti izgubili veliko

glasov in na lanskih parlamentarnih volitvah jim je pretela nevarnost, da dokončno izginejo iz francoske poslanske zbornice. Kriza v njihovih vrstah se nadaljuje, kajti v vodstvu nekoč močne stranke so nesoglasja in prepirl na dnevnem redu. V teh dneh, takoj po novem letu, so se na levi začela pogajanja o morebitnih koalicijskih na obinskih volitvah. Komunisti zahtevajo, da bi sedanji župani bili avtomatično na čelu kandidatnih list, socialisti, ki imajo sedaj več moči, pa zahtevajo drugačen pristop k stvari. Dobro se zavedajo, da jim bo tudi na krajevni ravni uspelo pridobiti več oblasti, vendar le če bodo nastopili skupno s komunisti. V Franciji velja večinski sistem. Zmaga pripada večinski stranki ali koaliciji, majhne skupine ostanejo brez zastopstva. Njihovi glasovi pa so večjim koalicijam zelo dobrodošli.

Na drugi strani pa bodo Mitterandove izjave izkopal globok jarek med konservativnimi silami. Fašistična Front National že strelja na predsednika zaradi njegovih izjav o enakopravnosti priseljencev. Oster način kampanje FN pa ne prija nekaterim konservativcem, takim, ki nečajo imeti nič skupnega s fašisti. Prav ti trdijo, da je s svojimi izjavami Mitterand dal duška fašistom, ki da bodo pridobili glasove. Odzveli pa jih bodo zmernim konservativcem. Ti pa ne bodo mogli konkurirati bloku socialistov in komunistov, ki bodo spet dobili v roke ključne županstev.

Morda pa se bo v bodoče, sicer še ne na občinskih volitvah v letu 1989, zgodilo še nekaj. Marcel Debarge, vodja socialistične stranke, sedanji pogajalec s komunisti, je izrazil prepričanje, da bo že v prihodnjih letih priseljence, ki sicer nimajo francoskega državljanstva, možno pripustiti k občinskim volitvam. Konec koncev ti ljudje živijo v kraju, kjer nimajo volilne pravice, pa čeprav bi bilo prav, da bi soodločali takrat, ko morajo na županstvu v svojem kraju odločiti o javnih storitvah, ki se jih poslužujejo tako francoski državljanji kot tujci.

Vse to se dogaja že na samem začetku leta 1989, ob dvestoletnici francoske revolucije. François Mitterand je še enkrat presenetil Francoze, predvsem pa svoje politične nasprotnike. Ti so tako osupli, da ne najdejo nič bolj učinkovitega proti njemu, kot da ga obožujejo monarhističnega absolutizma. Že samo dejstvo, da je na predvečer novega leta govoril v prvi osebi, da je izrazil svoje mnenje o tem ali omenjajo pojavu v francoski družbi ter o dogajanju v svetu, je konservativce prepričalo, da so izgubili borbo. Najbrž jim ne ostaja nič drugega kot da Mitteranda prikažejo kot sodobnega absolutističnega monarha. To pa naj bi po njihovem bilo v čistem nasprotju z ideali francoske revolucije.

1789
1989

dvestoletnica francoske revolucije

Zanimanje Francozov je ob upoštevanju svobodnjaških tem izpred dvesto let, usmerjeno predvsem v bodočnost

Marko Waltritsch

Nekaj sto tisoč Parižanov je na silvestrovo odšlo na kratke počitnice v francoske Alpe, na podeželje ali v toplejše kraje. Milijonom, ki so ostali doma, se je pridružilo kar veliko tujcev, ki so hoteli novemu letu nazdraviti s pristinim francoskim šampanjcem. Na glavnih pariških ulicah in trgih si čul veliko pogovorov v italijanski, španščini, angleščini ter v skandinavskih jezikih. Kljub tem milijonom ljudi, ki so na novega leta dan bili v Parizu, se jih je le nekaj tisoč zbralo malo pred poldnevom v ljudskem vrtu Le Tuileries, da bi videli, kako se bo v zrak dvignil balon, podoben tistemu, ki je nad Parizom letel že šest let pred francosko revolucijo.

Letošnje leto 1989 bo za Francijo praznično. Na najbolj svečan način bodo počastili 200-letnico revolucije, ki je prinesla veliko novega ne le Francozom, marveč vsej Evropi in tudi vsemu svetu.

Praznovanja so se začela že na novega leta dan. Vendar, kot že povedano, le ob prisotnosti nekaj tisoč domačinov in tujcev. Večina ljudi je takrat šele vstajala iz postelje po živahni silvestrski noči, največ ljudi pa je sedelo kar doma pred televizijskim ekranom in sledilo avtomobilski in motoristični dirki Pariz-Dakar. To športno tekmovalje je še vedno prežeto z dokajšnjo mero avanturističnega duha in prav zaradi tega pritegne zanimanje Francozov. Televizija, radio in časopisi posvečajo tej tekmi veliko svojega prostora.

V parku Le Tuileries pa je bila opoldne napovedana otvoritvena jubilejna svečanost. Vojaški godbi pešcev in konjenikov republi-kanske garde, prva v uniformah izpred prve svetovne vojne, druga v razkošnih uniformah tretjega cesarstva z lesketajočimi se čeladami, sta v hudem zimskem mrazu z igranjem ko-račni zabavali tisoče radovednežev. Ti so hoteli videti, kako se bosta v zrak dvignila dva balona, kopiji balonov, ki so nad Parizom leteli pred dvesto in več leti.

Antoine Vitez, upravnik znane pariške gledališke hiše Comedie Francaise, je prebral besedilo Listine o človekovih pravicah.

Radovedneži so nestrpno pričakovali, kdaj se bo v zrak dvignil slikovit, modro pobarvan balon, kopija tistega s katerim sta Jean Francois Pilatre de Rozier in markiz D'Arlandes 21. novembra 1783 preletela Pariz v višini 3.000 metrov. Tokrat pa ni šlo in šlo. Balon so napolnili s plinom, vendar druga faza pripravi ni uspela in balon ni hotel odleteti. Organizatorji pa so imeli pripravljen še rdeče-rumeni balon, ki so ga v zrak spustili uro kasneje. Pilot tega balona Thierry Villey je balon usmeril nad Elizejske poljane v smeri Slavoloka zmage.

Istega dne popoldne so v 98 glavnih mestih francoskih departmajev spustili v zrak enako število manjših balonov.

Zakaj tako simboli- bode človeka, ki se je v zrak dvignil v letu 1783 prvič dvignil v zrak, pravijo Francozi. Vzhodni Franciji z balonom poletela bratranca Jacques-Etienne in Kasneje pa so balone na veliko uporabili francoske republi-kanske armade. Njihovi piloti so opazovalce v zrak dvignili v zrak, kar je bilo znamenje zmage. Odtod torej obujanje francoske revolucije.

Praznovanja se seveda ne bodo končala na Trgu Concorde, velikem trgu na začetku Elizejskih poljan, odkrili kipe, ki so bili na največja francoska mesta, na Strasbourg, Lille, Lyon, Marseille, Toulouse, Bordeaux, Nantes in Brest. Kipi so bili na mestih, kjer je bilo v 18. stoletju, le očistilo so jih za dvesto let. Parizani in tujci bodo lahko videli večji pariški trg.

Na gornji sliki je pogled na Pariz in na nov slavolok v rajonu La Defense, na spodnji pa stavba nove pariške Opere. V naslovu uradni grb odbora za proslavo dvestoletnice revolucije

21. marec ima poseben pomen v zgodovini francoske revolucije. Prvi dan pomladi nosi naslov 1. germinala v francoskem revolucionarnem koledarju. V vseh še tako majhnih krajih države bodo posadili drevesca v spomin na revolucijo, v vseh solah bodo počastili njeno dvestoletnico.

Spominskih datumov je vse polno. 5. maja se bodo delegati iz vse Francije zbrali v Versailles, kjer bodo počastili prvi zbor splošnih stanov v letu 1789.

26. junija bodo na Marsovem trgu odkrili spomenik človekovim pravicam, ki ga je naredil umetnik Ivan Thiemer.

Največje svečanosti bodo seveda v juliju. vse francosko ljudstvo vsako leto praznuje 14. julij, obletnico zavzetja Bastilje, takratnega kraljevega zavora. Vsako leto ob tem času Parižani plešejo na ulicah vso noč. Na sporedu je seveda tudi vojaška parada, vendar so za Parižane nočne ljudske veselice bolj pomembne.

Letos bo praznik še bolj svečan. Ima že svoje ime »jour le plus long«, najdaljši dan. Praznovanja se bodo pričela opoldne 13. julija, zaključila pa šele 16. julija. Na predvečer praznika, 13. julija, bo na Place de la Bastille, kjer je visok stolp posvečen zavzetju kraljevega zavora, otvorili novo stavbo pariške Opere. Gre za čisto arhitektonsko sodobno stavbo, ki je vzbudila val polemik med inovatorji in tradicionalisti. 13. julija bo v največji dvorani te nove stavbe slavnostni koncert, ki ga bodo lahko poslušali vsi tisti, ki se bodo zbrali na trgu pred Opere. Tradicionalistom je seveda žal, da se bodo v bodoče morali odpovedati marsikateremu koncertu v častiljivi stari stavbi palače Garnier sredi zgodovinskega Pariza, kjer je že od prejšnjega stoletja sedež pariške Opere.

Mitterand in sedanja socialistična vlada hočejo dati letošnjim praznovanjem ljudski značaj. Zaradi tega bo 25. avgusta, na dan, ki Francoze spominja na proglasitev Deklaracije o človekovih pravicah, na Elizejskih poljanah velika parada ljudskih noš iz vsega sveta. Istega dne bodo svečano otvorili še en pariški slavolok. Tega so zgradili v rajonu La Defense, kjer je osrčje sodobnega, v bodočnosti usmerjenega Pariza. Pred leti so velike francoske finančne družbe v tem rajonu zgradile vrsto nebotičnikov. Francozi so hoteli in hočejo ohraniti staro mesto, ki vzbuja toliko zanimanja med tujci, vendar so ponosni, da sodijo med najbolj industrializirane in gospodarsko močne države na svetu. Dobro se zavedajo, da v to smer ne bi zmogli brez modernizacije.

Slavoloku na koncu Elizejskih poljan, ki spominja na razne vojaške zmage in pri katerem so vsako leto 14. julija državne svečanosti, se bo pridružil še en slavolok, tokrat gospodarskemu napredku. Sodobni slavolok ne bo le muzej, ampak velika stavba, v kateri bodo pisarne najbolj znanih francoskih družb. Zgradili so ga na koncu dolge aleje, ki je le podaljšek Elizejskih poljan.

Pariz bo s tem slavolokom pridobil še en sodoben spomenik, ki ne bo, za razliko od dosedanjih, posvečen vojaškemu podvigu, marveč gospodarskemu napredku. Ob bodočih ogledih Pariza ne bomo sli samo na Elizejske poljane, v Pigalle in na Montmartre, v Louvre ali v Latinsko četrt, ampak si bomo morali ogledati tudi sodobne pariške četrti. Ogledati si je vredno tudi muzeje, še zlasti tistega v nekdanji železniški postaji Quai d'Orsay ter tistega v Pompidoujevem centru. Od 14. januarja dalje pa bo v Grand Palaisu doslej največja razstava Gauguinovih del. Letošnje leto nam nudi veliko razlogov, da obiščemo francosko prestolnico.

Reklami pride na pomoč francoska revolucija

Sodobni čarovniki, mojstri reklamnih akcij, prav dobro vedo na kateri gumb morajo pritisniti, da vzbudijo zanimanje ljudi. Z uspešnimi reklamnimi triki »prisilijo« ljudske mase, da kupijo tak ali drugačen pralni prašek, da se odločijo za tak in ne drugačen parlem, da raje pokadijo cigareto take in ne drugačne znamke.

Vsaka prilžnost prav pride, da nič slabo čutečega človeka prepriča, da bo njegova izbira pravilna.

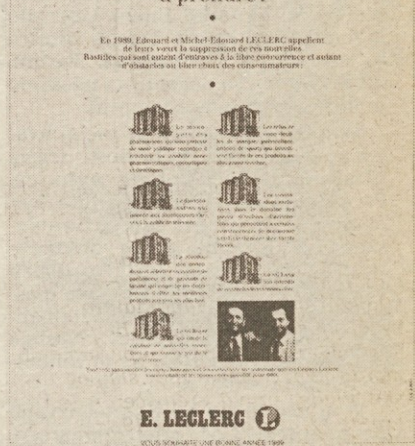
Velike obletnice skoro ne potrebujejo velike reklamne akcije. V vsakomur od nas je nekaj skritega, ki nas bo prepričalo, da se je neke obletnice prav spomniti na dostojen način.

Industrijcem, oziroma njihovim reklamnim agencijam, vse pride prav. Tudi dvestoletnica francoske revolucije. V senci proslav tega velikega dogodka bodo reklamizirali in prodajali vse, od pralnega stroja pa do avtomobila, od parfema pa do mreže samopostrežnih trgovin. Sliki dveh reklamnih strani v francoskih časopisih v prvih dneh leta nam napovedujejo, kaj vse bomo videli v naslednjih mesecih.

Postna uprava je že izdala spominsko znamko. Sledile ji bodo še druge. Knjig o osebah in dogodkih francoske revolucije je že sedaj vse polno v izložbah knjigarn. Brez dvoma bodo z vseh zornih kotov osvetlili vse kar se je dogajalo v tistih burnih letih. V trgovinah s spominki prodajajo vse močve kokarde, cepice, značke iz časov pred 200 leti. Vse polno je zvezkov, koledarjev in starih slik v papirnicah. Na platnicah poljudno-zgodovinskih revij je vse polno člankov o dvestoletnici. Upravitelji kinematografov obljubljajo, da bodo lete predvajali celo vrsto filmov, ki govorijo o tistih časih.

Revolucionarni znaki so na vžigalcih, na jedilnih listih nekaterih gostišč, reklamni lepaki so v treh francoskih barvah. Nenazadnje, revoluciji bomo lahko tudi nazdravili po francosko: s šampanjcem namreč, saj v izložbah že prodajajo šampanjca s čudno modro etiketo, na kateri je napisano, da je to uradni šampanjec dvestoletnice.

1789, c'était le bon temps, il n'y avait qu'une seule Bastille à prendre.

SIEMENS

Bon lavage la France!

Silvestrovo v zibelki revolucionarnih mislecev

Kdor je hotel silvestrovati v restavraciji La Procope v Ulici Ancien Comedie, v rajonu Saint German, v starem Parizu, nedaleč od Studentske četrti, je moral odšteti 989 frankov. Kljub temu (989 frankov je približno 220.000 lir) cena silvestrske večerje ni bila kdovekak visoka, saj so marsikje druge zahtevale veliko več. V gledališčih Lido ali Moulin Rouge je morala vsaka oseba za večerjo plačati kar 1.850 frankov (440.000 lir). Seveda so drugod, kjer ni bilo glasse, veljale običajne cene, pa čeprav je bilo treba marsikje čakati v dolgi vrsti, na mrazu, preden si v gostišču sploh dobil prazno mizo.

Cena 989 frankov v restavraciji La Procope je bila precej simbolična. Šlo je za gurmanski in plesni prehod iz zadnjega kraljevega leta '88 v prvo republikansko leto '89. Tako je bilo napisano v reklamnih oglaših. Preprost zemljan, še zlasti turist, ki je prišel silvestrovati v Pariz, v to restavracijo, kjer so na sporedu imeli »revolucionarno silvestrovanje«, sploh ni imel vstopa, saj so bila vsa mesta v gostišču sploh dobila prazno mizo.

Gostje so silvestrovali seveda s šampanjcem. Na meniju pa so imeli vrsto jedi in pijač, ki naj bi spominjale vsaj po imenih sodč, na člane kraljeve družine in na revolucionarje. Na jedilnem listu, ki bo na voljo vse leto, v katerem se praznuje dvestoletnica revolucije, so rdeče napisani naslovi jedi in pijač, ki spominjajo na dvestoletnico. Na platnici jedilnega lista pa je seveda revolucionarni grb.

Nič čudnega, saj so se v tem gostišču dogajale za revolucijo pomembne stvari. Parižani trdijo, da je to najstarejša kavarna na svetu. V tej svojci oceni se bodo seveda sprli z Rimljani, Benetčani in kakim Nemcem, ki o prvi kavarni na svetu ima drugačno mnenje. Gostišče je leta 1686 odprl Sicilijanec Francesco Procopio dei Coltelli. Veliko let kasneje so Parižani lokali dali ime Cafe Procope. Postal ke zbirališče intelektualcev. V njem so se s prijatelji zbirali De la Fontaine, Voltaire, Rousseau, Beaumarchais, Balzac, Hugo, Verlaire, Diderot, Benjamin Franklin, pa tudi revolucionarni vodje Robespierre, Danton in Marat. General Bonaparte je tu pustil svoj klofuk, ki je ohranjen v stekleni vitrini.

Prav zaradi tega, ker so tu nastajale revolucionarne ideje so na stenah gostišča slike pomembnih mož francoske kulture in zgodovine, na istih stenah tudi pomembni reki teh znamenitih mož.

Na revolucionarnem način pa so silvestrovali tudi v kabareju Cave de la Republique. Tu si za borih 220 frankov lahko kaj dal pod zob, gledal pa si spektakel z naslovom »Ah ça rira, ça rira, ça rira!«.

Televizijska nadaljevanka o francoski revoluciji

V sredo, 4. januarja, zvečer je veliko Francozov na kanalu Antenne 2 gledalo prvo oddajo zdavnaj napovedane televizijske nadaljevanke o francoski revoluciji. Gre za podvig znane filmske delavke Nine Compameez, ki je izdelala televizijsko nadaljevanke, ki bo na francoskih ekranih štiri tedne. V »La Grande Cabriole«, tak je naslov nadaljevanke, nastopajo znani igralci Fanny Ardant, Philippe Laudenbach, Bernard Giradeau, Francis Huster, Robin Renucci, Jean Davy. V njej nastopa več sto igralcev ter statistik. Strošek za ta televizijski film je bil 33 milijonov frankov. Producenti so prepričani, da bodo denar kmalu iztržili, saj so film že prodali nekaterim tujim televizijskim družbam.

Quatre mois de tournage, soixante-dix décors, cent quarante-quatre rôles, mille costumes, trente-trois millions de francs de budget, une affiche prestigieuse... Diffusée en quatre épisodes - en tout presque sept heures - à partir de ce 4 janvier, « La Grande Cabriole », signée Nina Compameez, a toutes les allures d'une superproduction.

PAR CHRISTIAN GONZALEZ

Quatre ans après sa dernière série, « Deux années d'enfance », et après avoir tenté et réussi l'aventure du théâtre avec « Le Salutar », en 1985, Nina Compameez revient à la télévision avec un nouveau feuilleton-roman, « La Grande Cabriole », une superproduction de trois millions trois cents millions de centimes et de presque sept heures. Le récit survolté, parce que c'est la « paille » de Compameez, plein de passion, de fougue, de romantisme et de pas-

sions contraires, où, de mai 1789 (et dans deux mois ce sera la prise de la Bastille et l'aboutissement d'un monde nouveau) à février 1790 (avec l'arrivée au pouvoir de Bonaparte et la montée des « jeunes loups » du futur empire), quatre personnages, Fanny Ardant, Francis Huster, Bernard Giradeau et Robin Renucci, sont balancés par de se perdre et de se retrouver, balancés par les grandes heures de l'histoire. « Ce film, « La Grande Cabriole », expli-

Peti abonmajski koncert Glasbene matice bo 11. januarja Koncert »Kvarteta« v Kulturnem domu

Glasbena formacija Kvartet, ki bo nastopila na koncertu prihodnje sredo, je zanimiva, svojevrstna komorna skupina, ki jo sestavljajo štirje priznani, uveljavljeni tržaški glasbeniki: flautist Giorgio Blasco, sopranista Stelia Doz, kitarist Ennio Guerrato in harfistka Patrizia Tassini. Blasco je direktor konservatorija Tartini, ostali trije pa so docenti na tržaškem in videmskem konservatoriju.

Skupina si je zadala ne vselej hvalježno nalogo, da v javnosti izvaja glasbena dela sodobnih avtorjev. Prva njihova uveljavitev je bilo snemanje »Four songs« Igorja Stravinskega za RAI III, edine obstoječe skladbe za tovrstno sestavo. Uspeh ni izostal in že se rojevajo nova glasbena dela za »kvartet«, tako italijanskih kakor tujih avtorjev. Nastaja pravcati novi repertoar za to zanimivo glasbeno sestavo.

Program, ki ga bo Kvartet izvajal na koncertu GM prihodnje sredo, obsega - poleg omenjene skladbe Stravinskega - dela tržaških skladateljev Sofianopula, Corala in Vidalija ter predstavlja zanimivo srečanje s komorno produkcijo treh pomembnih tukajšnjih avtorjev.

MARCO SOFIANOPULO je eden najvidnejših tržaških glasbenikov, docent na konservatoriju G. Tartini, vodja Cappelle civica in večkratni predsednik ali član različnih umetniških posvetov in srečanj. S svojimi glasbenimi deli se je uveljavil doma

in v tujini. Ciklus »SEDEM GRŠKIH LJUDSKIH SPEVOV« je naslonjeno na pristno starogrško folkloro, kakor se očituje v vsem območju od Epira do Egejskih otokov, z vsemi značilnostmi, bogastvom barv in razpoloženjem, kar vse je že ponovno našlo odgovarjajoč izraz v avtorjevih ustvarjalnih zamislih. Skladba je bila prvič izvedena v lanskem letu.

GIAMPAOLO CORAL, docent na tržaškem konservatoriju je avtor številnih glasbenih del, ki jih uvrščajo v svoje repertoarje pomembna koncertna združenja doma in v tujini. Je član mednarodnih tečajev za kompozicijo, kjer se je predstavil tudi osebno kot dobitnik prvih nagrad. V letih 1972-74 je napisal opero »DANTO-NOVA SMRT« na prozo G. Büchnerja. Poleg izvedbe za glas in klavir je Coral priredil zaključno »ARIJO GIULIE« za sopran flavto, kitaro in harfo.

FABIO VIDALI se je uveljavil med tržaškimi glasbeniki kot skladatelj, dirigent, pianist in glasbeni kritik. Prejel je številne nagrade na mednarodnih natečajih za kompozicijo. Napisal je dela iz raznih področij glasbenega ustvarjanja, kot so operno, simfonično, komorno, vokalno itd. Vidali je pritegnila sugestivna poezija »ZAPUŠČENE« našega velikega Prešerna ter jo je uglasbil za sestavo Kvarteta ter tudi njemu posvetil. V sredo bo to delo prvič predstavljeno v javnosti. Vidali je skladbo obliko-

Kvartet iz Trsta, ki bo nastopil v KD

val v slogu posvetnega oratorija glede na vzdušje svojevrsne religioznosti, ki jo preveva, in občutka vzvišene resnobe, ko se obup zapuščnosti preljuje v plemeniti molitev.

»FOUR SONGS« IGORJA STRAVINSKEGA (1882-1971) je skladba, ki sodi med najzanimivejša komorna dela velikega ruskega skladatelja. Nastala je v letih 1953-56 kot prired-

ba za glas, flavto, kitaro in harfo prvotne verzije samo za glas in klavir. Tekst se oplaja ob ruski ljudski poeziji. V štirih epizodah, pristnih sličicah, se menjava lahkotna, brezskrbna igrivost s trenutki sugestivne poglobljenosti, s katero je prežeta osrednja epizoda tega cikla »A Russian Spirituals«.

GOJMIR DEMŠAR

Letošnji Fest z dobrimi filmi

Na letošnjem Festu od 27. januarja do 4. februarja bodo v Beogradu predvajali več kot 40 filmov, med katerimi je vsaj 25 izjemnih, so povedali na petkovi tiskovni konferenci. Organizatorjem pa letos ni uspelo dobiti nekaterih filmov, ki so jih želeli, med njimi: Črne oči, Svatba v Galileji, Ločeni svet, Avgustovski kiti in Madame Souza. Tuji producenti namreč niso zainteresirani, da pošljejo kopije na Fest, saj nimajo nobenega jamstva, da bodo filmi pravočasno odkupljeni za prikazovanje v kinematografih. Zaradi materialnih težav na festivalu ne bo slavnih gostov, posebnih programov in podobnih dogodkov.

Najpomembnejše pa je, da bodo na Festu prikazali številne dobre filme, o čemer priča predvsem večerni program. Tako na primer: Zdravo, Bombay, jugoslovanski film Življenje s stricem, ameriški Barve nasilja, argentinski Jug, kitajski Rdeča polja, poljski Kratak film o ubijanju, zahodnonemški Kavarna Bagdad, sovjetski Hladno poletje 1953 in ameriški Milagro. Po imenih avtorjev sta zanimiva tudi dva popoldanska programa.

Jugoslovansko filmsko ustvarjalnost bosta poleg že omenjenega Življenja s stricem Krsta Papića predstavljala še dva nova filma: Manifest Dušana Makavejeva in Najboljši Dejana Šoraka.

Zanimivo, da bo s prenosom festovizije (internega festivalskega TV programa) začel delovati tretji program televizije Beograd, tako da bodo gledalci seznanjeni z dogajanjem v centru Sava.

Jutri in v torek v Gorici gostovanje PDG

O J. Ortonu, avtorju razgibane komedije »Kaj je videl batler«

Težko je napisati kaj posebnega o avtorju, ki ga literarne in gledališke enciklopedije sploh ne omenjajo. Ker so se na eleganten način izognili pisanju življenjepisa vsi naši kritiki in dramaturgi, bom to storil še jaz. Po nekakšnem izračunu pa se je baje Orton rodil okrog leta 1933 nekje v Angliji kot sin vrtnarja.

O njegovem detinstvu, študijah in uspehih ne vemo prav nič. Pravijo le, da je bil zanimiv pisec, da je očaral skoraj vsakega, ki ga je osebno poznal. Kot edino trdno zapuščino imamo njegova dela. Ta so nam sedaj v presoji. Sem spadajo tudi trije gledališki teksti, nekaj radijskih in televizijskih iger.

Kot prvo delo naj omenimo igro ENTERTAINING MR. SLOANE (Zabavajte gospoda Sloana). Terence Rotigan je igro proglasil za najboljši britansko delo zadnjih petdeset let.

Vsebinska je nadvse šokantna. Zapor-nik pregazi starca, nato pa z njegovim sinom ter hčerjo ustanovi občevalno društvo. Prvenec je poln črnega humora.

Tudi zgodba drugega dela LOOT (Plen) iz leta 1964 je enostavna. Bančna roparja, morilska medicinska sestra in vzorni detektiv Scotland Yarda si razdelijo plen ter obdobje ter pošljejo v zapor poštenega vdovca. Naključja potisnejo zaplet v besen komični ritem. Vdor oblasti iz zunanosti in popolna odsotnost zaupanja v racionalnost dopolni dejanje.

Ortonova zadnja drama, napisana okrog leta 1967 in uprizorjena dve leti po njegovi smrti nosi naslov WHAT THE BUTLER SAW (Kaj je videl batler). V okviru Ortonovega dramskega ustvarjanja: od njegove prve radijske igre THE RUFFION ON THE STAIR (Surovec na stopnici) do neuresničene-ga filmskega scenarija UP AGAINST IT napisanega za Beatle leta 1967, se v KAJ JE VIDEL BUTLER dopolni ho-tenje ustvariti samostojno poetiko so-dobne ekstatične farse. Prav gotovo je hotel Orton s temi deli šokirati in iz-zvati pravoverni, plehki in zgroženi

srednji sloj. Pričakoval je odklonilno reakcijo, dosegel pa je komercialni uspeh brez primere.

Občinstvo je ocenilo njegove kome-dije za smešne in nenevarne. Smatrali so ga za šaljivca, ki kaže osle odrasle-mu svetu, v katerega bi bil rad sprejet in ne izključen.

Ob komediji KAKO VAŽNO JE IMENOVATI SE ERNEST smo podčr-tali pisateljevo naturo. Orton dejansko spominja na Wilda; in to ne samo po svoji homoseksualni naravi, temveč tudi po življenjski poti, kakor tudi po občutku za tolmačenje smešnosti in komičnosti. Druži ju tudi žalosten ko-nec.

Vse to smo izbrskali po rekonstrukcijah preiskovalnega sodnika. Ob na-števjanju njegovih prvencev nismo omenili Kennethona Halliwell. Ta mož, ki je bil po poklicu slikar, ukvar-jal pa se je tudi s pisateljevanjem, je bil Ortonov intimni prijatelj.

Spoznala sta se na nekem london-skem dramskem seminarju. Skupaj sta si delila sobo, skupaj sta ustvarjala, pi-sala. Skupaj sta verjetno kadila hašiš, skupaj sta leta 1962 potovala v zapor. Nekaj mesecev pred tragičnim kon-cem je Orton odpotoval v Leicester, da bi obiskal svojega očeta.

Ko se je vrnil, ga je Halliwell rados-no pričakal. Ko sta legla k počitku je prijatelj počakal, da je Joe zaspal, ta-krat pa ga je najmanj desetkrat udaril po glavi s kladivom.

To naj bi naredil zato, ker se je bal, da se je njuna »prijateljska« vez zra-hljala po Ortonovem potovanju. Po umoru je Halliwell vzel prekomerno dozo uspavalnih tablet in se nag ule-gel poleg svojega prijatelja.

Orton je bil pokopan daleč od svo-jega prijatelja. V krematorijski kapeli so mu Beatli peli: A Day in the Life. To je bila zanj najlepša popevka. Be-sedilo govori o srečnem človeku, ki jo je poceni odnesel, saj so se mu pri ne-sreči raztreščili možgani. Naši stari bi rekli: kakršno življenje, takšna smrt... in vedno bolj upoštevam to ljudsko modrost.

Tako je torej umrl avtor komedije, ki jo bodo v ponedeljek, 9. januarja 1989, gledali goriški gledalci v Kultur-nem domu.

A. R.

Premiera v Drami SNG

Tenkočutna psihologija o posledicah informbiroja

Ko so cvetele buče — ostra in brezkompromisna drama srbskega pisatelja Dragoslava Mihailovića o težkih povojnih časih v Jugoslaviji, predvsem pa o posledicah informbiroja, nam kaže raz-kroj neke skupnosti, družine in posameznika. Ta razkroj teče na dveh relacijah, po tiru »zunanjih« dogodkov in v labirintu notranjih muk glavnega junaka Ljuba Sretenovića, vrhunskega boksarja, državnega prvaka z vsemi mož-nostmi uveljavitve na mednarod-nem ringu, ki pa se temu odpove in zbeži v tujino. Povezanost teh dveh soodvisnosti je kajpada ce-lota, ki človeka razorožuje, ga razkraja, dela neprilagodljivega, ker mu zmanjkajo tla pod noga-mi, ker ne ve več, kaj je prav in kaj ne.

Igra, ki smo jo gledali v petek v ljubljanski Drami SNG, pona-zarja kruto usodo, ki so jo »sko-vali« ljudje na oblasti, »banda zločincev in krvnikov«, kot pravi nekje Ljubo. Ta »banda« je do skrajnih možnih mej prizadela boksarjevo družino, čez noč so mu odpeljali očeta in brata, ker sta poslušala radio Moskva, kar je bilo še do prejšnjega dne dovo-ljeno. Očeta so vrnil zdelanega, z luknjo v glavi, brata pa poslali na Goli otok. V to tragedijo se vklju-čujejo še vaška nasprotja in anta-gonizmi, tipična južnjaška mašče-valnost, ki do konca razkrojijo Sretenovićevo družino in samega

uspešnega boksarja, ki postaja maščevalna, surova žival v ringu in življenju.

To je bila izredno kruta pred-stava (v par vrsticah se je ne da nazorno opisati), s širokim ep-skim zamahom, v katerega se kot mejniki vkopavajo sekvence in epizode, ki predejo tankočutne psihološke niti, da puščajo v gle-dalcu občutja tesnobe, nemoči in revolta. Režiser Vinko Möderndorfer je ta epski humus ponazar-jal na eni strani maestozno, po drugi pa drobno in lirčno in s tem ustvaril diabolčni ples rit-ma, zastojev, zasukov, tišine in krikov. Res je, lahko bi bil kaj re-zal (predstava traja skoraj štiri ure), vendar pa je oblikoval celo-to, ki bo najbrž še dolgo v zavesti občinstva. V tej zavesti bo tudi vloga glavnega protagonista Ro-mana Končarja, ki je vseskozi ob-vladoval prostor s prehodi od za-četne mladostniške razposajeno-sti, dvobojev v ringu (na odrju) in krikov, do vsakršnega razkroja in nemočne spokojnosti. Ob njem je bilo na odrju še skoraj šestdeset nastopajočih.

Skratka, od jezikovne ravni (prevod Zdravka Duše) do vseh ostalih odtokov je predstava na-redila močan vtis, čeprav je kdaj pa kdaj zašla v razvlečenost in neekonomičnost, kar pa je v tem primeru stranskega pomena.

MARIJ ČUK

MANUFAKTURA PODOBNIK OPČINE

Velike modne firme
tudi za velike postave
velike priložnosti s

POPUSTI

DO 50%

od 12. januarja dalje

obv. občini 5/1/89

La Combustibile

TRST - Domjo 38

Telefon: 820331 - 810252

- PLINSKO OLJE ZA OGREVANJE
- KURILNO OLJE FLUIDNOST 3/5
- PETROLEJ ZA OGREVANJE
- MOTORNA OLJA
- KOVINSKI REZERVOARJI
- DIESEL GORIVA
- LES ZA KURJAVO
- RAZNE VRSTE PREMOGA
- BRIKETI

Krznarstvo
Pelliccerie Alberti

Naša dolgoletna tradicija
vedno na razpolago klientom

TRST — Ul. delle Torri 2
Tel. 040/64703

Prihodnost bo zagotovo rožnata

Jože Petelin

Odkar je osnovno celico naše družbe, katere šef sem menda jaz, okrepila mala Urška, iz črne sedanjosti spet vidim svetlo prihodnost. Mala štruca, ki zaenkrat samo še pije, se joka in smeje hkrati ter spi, mi je vlila ne samo upanja, marveč celo prepričanje, da bo naša bodočnost ne samo svetla, ampak celo rožnata.

Urška je otrok moderne dobe in modernih staršev, zato ni nič čudnega, če pri nas doma kar naprej gori in govori televizor. Pravzaprav ne gori, ampak je prižgan, če pa bo še naprej deloval s tako intenzivnostjo, se zna res zgoditi, da bo začel goreti. Že pri treh mesecih je naša deklica začela kazati nenavadno močno zanimanje za dogajanja in čvekarije na malem ekranu. Obračali smo jo sem in tja, mala je vedno obračala glavo v smer, kjer stoji govoreča škatla. Če slučajno ni dosegla svojega namena, se je začela neusmiljeno dreti. In ker sva z ženo moderna starša z ustrezno razrahljanimi živci zaradi padca standarda, samoupravljanja in kar je še takšnih reči, sva se hitro sprijaznila z usodo, da bo pač obveljala Urškina zahteva.

Pri štirih mesecih sem z zanimanjem začel opazovati Urškine reakcije, zlasti ob nastopih naših pomembnih voditeljev in avantgardistov. Kadar je ob vlaganju naporov v, za in zoper pleteničil prosluli politik P. H., je Urška začela zavijati z očmi in ko

je za njim vse, kar je povedal P. H., ponovil bivši gospodarstvenik A. F., se je začela na vse pretege dreti. Ob govorih P. F. je Urška neusmiljeno zehala, ob intervjujih z D. S. se ji je začelo rigati, pardon, začela je podirati kupček, dokler ni tovariš končal. Če je govoril M. A. v svojem značilnem »sedanjem trenutku, prilagojenem izvajanju«, je glasno protestirala z v dušo segajočim auuauauauau. Zadnjič je bila na ekranu okrogla miza, za katero so se razkokodakale znane bivše afežejevke, in Urška jih je sprva poslušala zbrano, ženska solidarnost pač, potem pa se je začela nasmihati, zamahnila je z ročico in kmalu zaspala.

Ob nastopih slovenskih pisateljev, ki so sicer redki (sicer pa, kaj naj bi književniki sploh počeli na TV, naj čepijo kar lepo doma in naj pišejo tiste svoje knjige!), z odobravanjem gruli in ploska z ročicami. Zadnjič, ko je eden od njih spregovoril o letu 1968, je še posebej uživala in ko je začel govoriti o zamujeni priložnosti, se ji je začelo neusmiljeno kolcati.

Kadar govorijo K. S., B. J., M. M. ali pa H. V., postane Urška nenavadno vznemirjena, zvija se, tuli tako močno, da jih preglasijo, svoj protest izraža z metanjem ropotuljice ob steno, zadnjič pa je ob poslušanju oslarij prve kvalitete ves čas, oprostite izrazu, prdkala. Nekajkrat se je celo zgodilo, da se je iz protesta in nemoči celo, spet oprostite

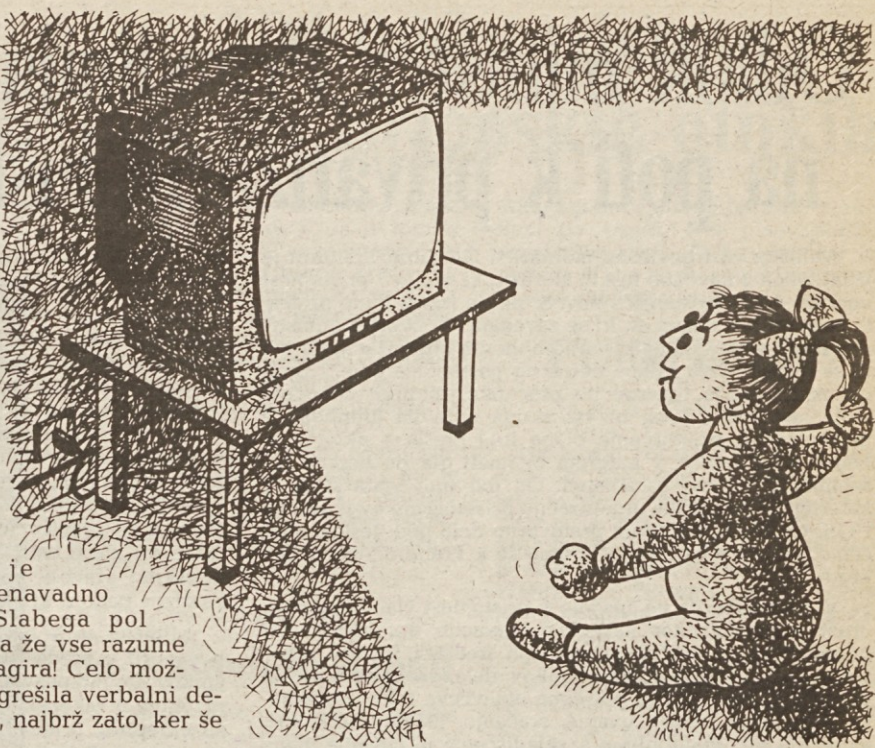
izrazu, pokakala!

Po dveh mesecih natančnega opazovanja sem po temeljitem premisleku prišel do sklepa, da je naša mala nenavadno talentirana. Slabega pol leta je stara, pa že vse razume in ustrezno reagira! Celo možnosti, da bi zagrešila verbalni delikt, se ne boji, najbrž zato, ker še ne govori.

Podobne ali celo popolnoma iste reakcije ugotavljajo pri svojih otrocih moji prijatelji. Zadnjič, ko smo se dobili pri litru (ki mu jih je sledilo še nekaj), smo soglasno ugotovili, da gre za očitno nadpovprečno talentirano generacijo, ki je tako rekoč že v zibki v celoti pokapirala vsa naša družbena dogajanja.

Zavedamo se namreč, da nas le tako bistroumna generacija lahko potegne iz, oprostite izrazu, dreka, ki so ga pridelale degeneracije pred nami, malce pa je menda prispevala tudi naša.

Pri petem litru smo ugotovili, da je naš

trud zaman, da mi voza te družbe pač ne bomo potegnili ven, da je vse, kar nam ostane, borba za ljubi kruhek in kakšno steklenico zraven.

Zato z užitkom opazujem Urško, kako raste. Komaj čakam, da bo končala šole in se zaposlila na kakšnem uglednem vodilnem mestu, kjer bo s svojimi genialnimi sovrstniki najprej poplačala vse dolgove, ki jih imamo na grbi, potem pa dobojevala revolucijo, ki k sreči še kar naprej traja.

Saj vam pravim, tovariši, prihodnost ne bo samo svetla, ampak celo rožnata!

Horoskop

od nedelje, 8. januarja, do sobote, 14. januarja 1989

Pripravlja SREČKO MOŽINA

OVEN (21.3.-19.4.) — VI IN DELO: Glede na položaj zvezd je pred vami malo naporen, a kljub temu uspešen teden. Po vsej verjetnosti se boste morali srečati z nekaterimi nepričakovanimi ovirami, ki jih boste uspeli premestiti in teden še kar ugodno zaključiti. Precej utrudljiva in muhasta bo sreda. VI IN DRUGI: Vaše obnašanje zadnje čase nekomu ni všeč. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

DVOJČKA (21.5.-20.6.) — VI IN DELO: Ugoden položaj Marsa in Merkurja bo pozitivno vplival na dogodke. To je primeren čas za uresničitev zahtevnejših načrtov. Marsikaj se bo premaknilo v zaželeno smer, posebno na delovnem področju. Sreda in četrtek vam ne bosta preveč naklonjena. VI IN DRUGI: Nekdo vam bo pripravil prijetno presenečenje. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

LEV (22.7.-22.8.) — VI IN DELO: Pričakujete lahko deloven, a uspešen teden. Odprle se vam bodo nekatere neslutene možnosti za uresničitev vaših ciljev. Ugoden položaj Venere in Marsa bo spodbudno vplival na hiter in uspešen izid pričakovanj. Ponedeljek in torek bosta za spoznanje bolj muhasta. VI IN DRUGI: Naredite več za to, da boste v pomoč ljubljeni osebi. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

TEHTNICA (23.9.-22.10.) — VI IN DELO: Teden bo prijeten in poln novosti. Ponudila se vam bo enkratna priložnost, ki jo boste znali izkoristiti. Ugodna Merkur in Venera bosta pripravila nekaj prijernih presenečenj. Ob koncu tedna vam bo Luna sovražna, zato slabše počutje. VI IN DRUGI: O tem, kar vas teži, spregovorite z ljubljeno osebo in odleglo vam bo. Ugodna bosta ponedeljek in torek.

STRELEC (22.11.-21.12.) — VI IN DELO: Smeji se vam prijeten teden. Pričakujete lahko uspešen razplet načrtov. Teden je primeren tudi za nove načrte. Odprle se vam bodo nove delovne možnosti. Ob koncu tedna vas bo razveselila dobra novica. Sreda in četrtek vam bosta precej manj naklonjena. VI IN DRUGI: Računate lahko na pomoč ljudi, ki so vam dragi. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

VODNAR (20.1.-18.2.) — VI IN DELO: Nebo vam je prijazno, zato lahko pričakujete zanimiv in uspešen teden. Uspešno boste kos tudi nekaterim zahtevnejšim nalogam. Vaša izvirnost in prizadevnost vam bosta prav prišli. Sredina tedna vam prinese novosti. Sobota vam bo manj naklonjena. VI IN DRUGI: Sredi tedna vas bo vznemirilo nepričakovano srečanje. Ugodna bosta ponedeljek in torek.

BIK (20.4.-20.5.) — VI IN DELO: Obeta se vam prijeten in precej razgiban teden. Ponudilo se vam bo nekaj ugodnih priložnosti, ki jih je vredno izkoristiti. Teden je precej primeren tudi za nove iniciative in načrte. Marsikaj se bo premaknilo na bolje. Dobri Jupiter bo posebno naklonjen rojenim 16. in 17. maja. VI IN DRUGI: Nekdo vas bo prijetno presenetil in razveselil. Ugodna bosta sreda in četrtek.

RAK (21.6.-21.7.) — VI IN DELO: Napoved je kar ugodna. Teden bo miren in sproščen. Izkoristite ugoden položaj Lune v začetku tedna za uresničitev vaših želja. Čim prej uredite to, kar bi že morali. V petek in soboto vam bo Luna sovražna. Možnost slabšega počutja in sitnosti. VI IN DRUGI: Ne imejte slepega zaupanja v nekatere ljudi, ker ni vse tako, kot si mislite. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

DEVICA (23.8.-22.9.) — VI IN DELO: Pred vami je pozitiven in uspešen delovnik. Ugoden položaj zvezd bo ugodno vplival na delo in osebno življenje. Počutili se boste v formi in vedro razpoloženi. Precejšnja bo možnost veselih presenečenj. Četrtek in petek vam bosta manj naklonjena. VI IN DRUGI: Potrudite se in izpolnite to, kar ste obljubili. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

ŠKORPIJON (23.10.-21.11.) — VI IN DELO: Zvezde so vam obeta izredno prijeten teden, ki vas bo obogatil z marsikatero lepo izkušnjo. Ugoden položaj Venere bo pozitivno vplival na uresničitev nekaterih načrtov. V petek in soboto se raje izognite zahtevnejšemu delu, ker vam Luna ne bo prijazna. VI IN DRUGI: Posvetite več časa nekomu, ki si želi vaše družbe. Ugodna bosta sreda in četrtek.

KOZOROG (22.12.-19.1.) — VI IN DELO: Brez dvoma se vam obeta izredno prijeten teden, ki vas bo obogatil z marsikatero lepo izkušnjo. Ugoden položaj Venere bo pozitivno vplival na uresničitev nekaterih načrtov. V petek in soboto se raje izognite zahtevnejšemu delu, ker vam Luna ne bo prijazna. VI IN DRUGI: Posvetite več časa nekomu, ki si želi vaše družbe. Ugodna bosta sreda in četrtek.

RIBI (19.2.-20.3.) — VI IN DELO: Teden bo pretežno ugoden in zadovoljiv. Dober položaj Jupitra in Venere vam bo v pomoč pri vaših namenih in pobudah. To, kar imate v mislih, boste prav lepo izpeljali. Marsikaj se bo premaknilo v pozitivno smer. Dvignili se vam bosta samozavest in vera v lastne sposobnosti. VI IN DRUGI: Nekdo bi bil zelo vesel vašega obiska. Ugodna bosta sreda in četrtek.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

enkrat se celo tni lta, toda z uobene in vsem bna vse, makolna ko

Šifra: ŽELIM SI SAMOZAVESTI

Za pomanjkanjem samozavesti trpi veliko mladih fantov in deklet. Tudi ti se pritožuješ prav v tem smislu. Obdobje pubertete je na splošno čas, ko se nam zdi, da vse kar naredimo, storimo napak. Toda ta nerodnost je le včasih resnična, navadno je bolj plod naše domišljije.

Kaj tako zelo omejuje našo samozavest? Največji delež pri tem ima naše otroštvo. Če nas starši stalno karajo ali nam prigovarjajo, češ »s teboj ne bo nič«, »ti si največja neroda«, »nič ne znaš«, »vsega se lotiš, nikoli pa nič ne končaš«, »nisi pismen«, »ne znaš se izražati« in marsikaj podobnega lahko še slišimo, je to pot, ki nas gotovo pripelje do kasnejše nesamozavesti. V takem primeru iz človeka res nič ne postane,

vsega, česar se lotimo, se bojimo in vedno zardevamo ter že vnaprej prepuščamo prva mesta drugim, ker si jih mi sploh ne smemo želiti.

Tako se rodi pomanjkanje samozavesti. Leta in leta so potrebna, da v nas iz kali tisočih opominov zraste drevo brez listja samozavesti. Čez noč seveda ne more ozeleteti, toda prvi uspehi že poženo prve brstiče in iz teh lahko zraste še veliko novih listov.

Res si nekoliko »vase potegnjena«, kot pravimo, in rada se držiš v ozadju ter opazuješ, kaj se dogaja v družbah, ki se zdijo tebi »prepovedane«. Tako je tudi s tvojimi ljubezenskimi čustvi. Tolikokrat si bila že zaljubljena, a za to si vedela edinole ti. Tisti pa, ki so mu veljala takšna čustva, ni tega niti slutil. Zato si si ti predstavljala, da nihče ne mara zate. Vendar, nihče niti vedel ni zato. Veš, to, kar je tako globoko v tebi, mora včasih tudi dobiti tudi malo zunanje-ga videza.

Tvoj obup se sklada z jesenskim ali zimskim počutjem. Toda tudi jesen je bila letos lepa, dovolj sončna in pogosto tudi dovolj topla. Takšno naj bo tudi tvoje počutje.

Če imaš še druga vprašanja, če si želiš odgovorov, se še oglasi. Rad bom prisluhnil tvojim težavam. Svet ni tako krut, kot se morda zdi na prvi pogled. Vsi ljudje tudi niso tako zlobni in ne vidijo samo sebe...

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila Simona Boruta Pogačnika

sigla:

Primorski dnevnik, 8. januarja 1988

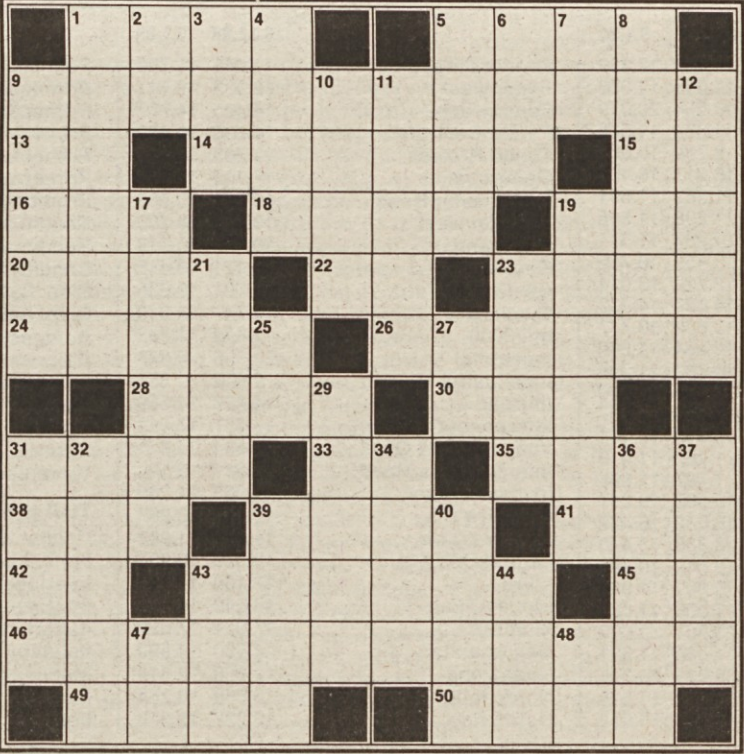
KRIŽANKA

(lako)

VODORAVNO: 1. padec vode, 5. letni čas, 9. italijanski slikar, kipar in pesnik (Buonarroti), 13. sto kvadratnih metrov, 14. Napolijev nogometaš, 15. Bojan Križaj, 16. Romulov brat, 18. pravoslovec, 19. ruski vladar, 20. italijanska cestna služba, 22. osebni zaimek, 23. odprta telesna poškodba, 24. moško osebno ime, 26. prvi mitološki letalec, 28. ime sovjetskega nogometaša Blohina, 30. angleško pivo svetle barve, 31. neapeljski pevec Daniele, 33. Un-ton Henry, 35. kis, 38. ime ruske plesalke Pavlove,

39. četvero velikih teniških tekmovalcev, 41. Citroenov avto, 42. član, 43. Apeninski polotok (orig.), 45. oranje, 46. italijanski prirodoslovec, 49. stekanje, 50. gmota iz kamnin in rudnin.

NAVPIČNO: 1. tržaški pomorski klub, 2. Leslie Caron, 3. norveška skupina lahke glasbe, 4. najboljši nogometaš vseh časov, 5. signal, 6. ime našega književnika Grudna, 7. avt. oznaka Messine, 8. it. pevec lahke glasbe, 9. francoski revolucionar, 10. dvanaest mesecev, 11. derivati amoniaka, 12. okit, 17. kip ali podoba matere božje z Jezusom, 19. Napolijev nogometaš, 21. ime več krajev v Sloveniji, 23. majhen plug, 25. Julius Erving, 27. avt. oznaka Karlovca, 29. taborišče za Solženicina, 31. am. filmski igralec Newman, 32. azijski veletok, 34. večja soba, 36. antična Ljubljana, 37. tračnice, 39. kontakt, 40. angleški zgodovinar in filozof (James), 43. nekdanja it. taksa, 44. film. igralca Gardner, 47. Ivan Tavčar, 48. avt. oznaka Avellina.

REŠITEV:

stek, 50. lava, 46. Luigi Galvani, 49. 42. ud. 43. Italia, 45. or. Ana, 39. slam, 41. am. 33. U. H., 35. o. cet, 38. Oleg, 30. ale, 31. Pino, 24. Tadej, 26. Ikaros, 28. ANAS, 22. on, 23. rana, Rem, 18. etik, 19. car, 20. Alemao, 15. B. K., 16. heliangelo, 13. ar, 14. I. slap, 9. zima, 9. Mic-SAMO VODORAVNO:

Odlok ministra Prandinija prvi korak na poti k privatizaciji luškega dela?

Minister za trgovinsko mornarico Giovanni Prandini je izdal odlok z navedbo luških storitev, ki sodijo v pristojnost enotnih družb pristaniščnikov. S tem je izzval hude proteste pristaniških delavcev, ki se zavedajo, da pomeni ministrski ukrep napad na avtonomijo njihovih organizacij, saj naj bi se do leta 1993 njihov delokrog postopoma omejil zgolj na manipulacijo tovorov po pristanku ali pred odhodom ladje, medtem ko naj bi vsa druga opravila (upravljanje mehanizacije, skladiščenje blaga itd.) prešla v okvir svobodne konkurence, v katerem bi imeli glavno besedo zasebniki in njihovi uslužbenci. Od tod tudi vrsta stavk, s katerimi so stanovske organizacije pristaniščnikov iz sklopa CGIL-CISL-UIL ohromile pretovorno delo pod geslom »nočemo privatizacije«. Toda vrnimo se k Prandinijevemu dekretu.

V njem piše, da ne spadajo v pristojnost članov enotnih družb pristaniščnikov naslednje operacije: upravljanje nepremičnin in premičnih mehanskih sredstev, ki niso v posesti enotne družbe pristaniščnikov; dela, pri katerih zaradi posebne tehnologije ni potrebna delavčeva roka; sestavljanje blagovnih listin, čuvanje, zračenje, hlajenje, čiščenje, embalaža idr.; manipuliranje, skladiščenje in čuvanje blaga na površinah in v prostorih, ki so bili dani pristaniščnikom v koncesijo; operacije navtične narave in vsekakor takšne, za katere so zadolžene ladijske posadke; operacije strogo mehanskega značaja; pretovarjanje blaga za preskrbo ladij-

skih posadk; natovarjanje in raztovarjanje vojaškega materiala in tudi sicer blaga, ki je last države.

Kakor piše v ministrskem sporočilu, hoče Prandini na ta način povrniti celovitemu pristaniškemu aparatu v Italiji tisto učinkovitost in konkurenčnost, ki ju potrebuje tudi v vidiku evropskega tržnega zenotenja po letu 1992. Minister je zaradi tega tudi poslal generalni direkciji resorja za trgovinsko mornarico navodila, kako naj se ravna takrat, ko enotne družbe pristaniščnikov postavijo zahtevo o funkcionalni avtonomiji, to je o pravici članov teh družb, da sami opravljajo natanko določene luške storitve. Prandini v bistvu širi to pravico tudi na izrecno storitvena podjetja in ustanove, zlasti tiste, ki se bavijo z integriranimi kopno-pomorskimi prevozi, vendarle pod pogojem, da izpolnjujejo ustrezne pogoje, ki jih morajo tudi industrijska podjetja.

Minister se je o vsej tej problematiki v prejšnjih dneh pogovoril s predstavniki stanovskih organizacij pristaniščnikov in jih pozval, naj mu (tudi spričo parlamentarne razprave o zakonskih osnutkih za reformo luških uprav in za okrepitev priobalne plovbe) predložijo lastne predloge in zahteve. Dogovora seveda ni bilo, zato se bo Prandini spet sešel z njimi pojutrišnjem, a v četrtek se bo sestel z glasniki enotne sindikalne federacije CGIL-CISL-UIL.

D. G.

O davkih in knjigovodstvu Predavanja SDGZ

Slovensko deželno gospodarsko združenje organizira vrsto strokovnih predavanj o najnovejših vladnih odlokih, ki zadevajo davčno in knjigovodsko problematiko. Predavanja bodo po naslednjem razporedu:

jutri, 9. januarja, ob 18.30 v dvorani društva Igo Gruden v Nabrežini;

pojutrišnjem, 10. januarja, ob 18.30 v Prosvetnem domu na Opčinah;

v petek, 13. januarja, ob 18.30 v gledališču France Prešeren v Boljuncu;

v ponedeljek, 16. januarja, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

Takšna predavanja bodo seveda tudi na Goriškem, natančen razpored pa bomo pravočasno objavili. Slovensko deželno gospodarsko združenje želi s to hvalevredno pobudo pomagati našim gospodarstvenikom, da se temeljito pripravijo na izpolnjevanje novih zakonskih obveznosti.

Še zmerom dosti brezposelnih

Vsodržavni statistični zavod ISTAT je izračunal, da se zaposlenostna raven v Italiji oktobra lani ni bistveno spremenila v primerjavi s septembrom, da pa se je hkrati v primeri s predlanskim oktobrom zmanjšala za 2,4%. K osipu so prispevale v večji ali manjši meri vse industrijske panoge, sicer največ tekstilna in oblačilna (-3,2%), najmanj pa energijska (-0,4%). Izjemo predstavlja edinoletne gradnja prevoznih sredstev, kjer je število zaposlenih naraslo za 0,9%.

Oktobra 1988 (21 delovnih dni) se je število dejansko opravljenih delovnih ur skrólo za 0,9% v primeri z oktobrom 1987, ko pa je bilo 22 delovnih dni. V vseh prvih 10 mesecih lani pa se je število opravljenih delovnih ur povečalo za 2,6% nasproti obdobju januar-oktober 1987. Povprečna delavska plača: oktobra lani je bila za 8,5% višja kot leto dni prej. Seveda »cum granu salis«, kajti statistika je pač statistika.

Danes konferenca v Anconi Rešiti Jadran!

Morje je treba zaščititi pozimi: pod tem geslom in v priredbi »zelenih« bo danes v Anconi konferenca o Jadranu, ki se je bo udeležil tudi minister za varstvo okolja Giorgio Ruffolo. Prireditelji hočejo s tem zakoličiti nekakšno alternativo dozdašnji (ne)politiki rimske vlade in posameznih deželnih uprav do vprašanja, ki ne zadeva zgolj našega zdravja, temveč tudi bodočnost kmetijstva in industrije. Zeleni pravijo, da problema ni mogoče rešiti samo s financiranjem očiščevalnih naprav, temveč bo to možno samo s smotno ter kar najbolj učinkovito strategijo za polet industrijskih in kmetijskih dejavnosti na osnovi načela o prevenciji in bioloških metod pridelovanja oziroma proizvajanja. V tem sklopu je treba seveda tudi rešiti problem evtrofizacije. Sicer pa bo na konferenci najbrž govor tudi o nujni po sodelovanju s pristojnimi jugoslovanskimi dejavniki, za katerega je bil že pred časom dosežen načelen dogovor.

gospodarski dopis iz slovenije

Nova vlada bo prehodna

Zdaj, ko je zvezna vlada odstopila, politiki mrzlično iščejo novega mandatarja za sestavo vlade. V javnosti se zato kar naprej pojavlja vprašanje - kakšna bo nova vlada. Lahko bi odgovorili dokaj preprosto: vlada bo prehodna. Tak odgovor namreč narekuje več stvari.

Kdorkoli bo dobil mandat za sestavo jugoslovanske vlade, bo moral pač upoštevati, da v Jugoslaviji prave vlade - takšne kot na Zahodu - pravzaprav niti ne moremo imeti. Pri nas je vlada samo izvrševalka sklepov zvezne skupščine; je torej izvršilni organ, zato ima tudi tak naziv: zvezni izvršni svet.

Nedavne ustavne spremembe te vloge bistveno nič ne spreminjajo. Parlament pa je pod močnim političnim pritiskom in je znanilec različnih političnih interesov, ki naj bi jih v parlamentu sicer vskladili, vendar navadno določeni interesi prevladajo. Ker je tokrat odstopila vlada in ne parlament, je treba računati na to, da bo morala nova vlada upoštevati predvsem ekonomske usmeritve, ki jih je zvezna skupščina že potrdila. Vlada bo torej morala stopiti v kolesnice, ki so že narejene in ki so celo močno pripomogle k temu, da je Mikulič iztiril.

Nova vlada bo morala upoštevati predvsem dogovore z mednarodnim denarnim skladam (IMF). Ker so majski gospodarski ukrepi v prvi vrsti posledica dogovora z IMF, bo vlada morala upoštevati majski gospodarski koncept, morala pa bo tudi popraviti predvsem napake, ki so bile v gospodarski politiki storjene po maju in zaradi katerih je prišlo do tako močnega odmika od protiinflacijske politike. To pa pomeni, da se bo morala nova vlada najprej spopasti z javnimi izdatki.

Prav pri javnih izdatkih pa je Mikuličevi vladi močno spodrsnilo. Branko Mikulič je predlagal zmanjšanje nekaterih javnih izdatkov (ne pa vseh), vendar je parlament takšen predlog zavrnil. Če novi vladi ne bo uspelo zajeziti naraščanja državnih stroškov, bo trčila v ultimativno zahtevo tujih upnikov, ki so pripravljene dati nova posojila samo, če bo vlada izpolnila na prejšnjih pogajanjih določene pogoje. Zahteve po zmanjšanju izdatkov vlada ne more odkloniti, saj bi se brez novih posojil povsem podrla finančno poslovanje s tujino.

Druga okoliščina, ki bo usodno dooločala delovanje nove vlade, je politič-

čen sklep o reformiranju gospodarskega sistema. Dva zakona sta v ta namen že sprejeta: zakon o podjetjih in zakon o tujih vlaganjih v jugoslovansko gospodarstvo. Veliko novih zakonov pa bo treba še pripraviti. Že proučevanje prvih dveh zakonov, o katerih je bilo sicer izrečenih kar veliko pohvalnih besed, pa kaže, da sta premalo reformna, čeprav sta precej bolj liberalna od dozdašnjih predpisov.

Spreminjanje zakonov prinaša velikansko zmedo, ki jo še povečujejo različni reformatorski interesi. Nova vlada bo, hočeš nočeš, morala nadaljevati z delom tam, kjer je nehala stara vlada, in celo popravljati marsikaj, kar se ji bo zdelo slabo. Razmere najbrž ne bodo dopuščale, da bi vlada sestavila povsem nov, svoj reformski program. Morala se bo okleniti tistega, ki ga je že določila politika in sprejel parlament. Toda to, kar je sprejeto kot usmeritev, je nejasno, brez trdnih temeljev. Kolesnice pa so narejene in iz njih ne bo možno kar tako skočiti, čeprav bi nova vlada to še tako rada naredila. Vlada bo lahko postala bolj neodvisna šele, če se bo spremenil tudi političen sistem: napovedana je namreč tudi politična, ne samo gospodarska reforma.

Tretje dejstvo, mimo katerega ne bo mogla, pa je zdajšnje gospodarsko stanje, ki je podobno razsulu. Kako naj v takih razmerah vlada dvigne proizvodnjo, popravi plače in standard, poveča izvoz... Na hitro ni moč ničesar narediti. Zato si vlada svojega položaja ne bo mogla utrjevati s kakšnimi blestečimi premiki v gospodarstvu.

Kdo bo torej prevzel vladno krmilo v takih razmerah?

Bo novi predsednik politični uglednež z veliko politično močjo ali pa bo strokovnjak, ki nima nobene politične uveljavitve? Ali bo to morda kdo tretji, neobremenjena in neznana osebnost, ki bo dobil možnost za sestavo vlade prav zaradi političnega kompromisa med republikami? Za koga se bo odločila politika? Odgovori na vsa ta vprašanja bodo najbrž kmalu znani. Kdorkoli že bo novi predsednik ZIS, bo moral delovati v prej omenjenih okoliščinah, ki pa so takšne, da nobeni vladi ne zagotavljajo dolgega življenja. Okoliščine so dobre samo za odstopne in padce. Zato lahko ponovimo: nova vlada bo najbrž samo prehodna.

JOŽE PETROVČIČ

VALUTE IN DEVIZE NA MILANSKI BORZI

Valute	Efektivne valute		Devize	
	16.12.88	5.1.89	16.12.88	5.1.89
Nemška marka	738,--	735,35	738,--	735,35
Nizozemski gulden	653,06	651,45	653,06	651,45
Belgijski frank	35,146	35,059	35,146	35,059
Danska krona	190,81	190,45	190,81	190,45
Norveška krona	198,60	199,90	198,60	199,90
Švedska krona	212,49	213,60	212,49	213,60
Ameriški dolar	1299,15	1315,35	1299,15	1315,35
Kanadski dolar	1075,10	1105,90	1075,10	1105,90
Španska pezeta	11,398	11,616	11,398	11,616
Portugalski eskudo	8,859	8,943	8,859	8,943
Grška drahma	8,849	8,846	7,75	7,75
Avstrijski šiling	104,815	104,533	104,815	104,533
Francoski frank	215,78	215,34	215,78	215,34
Švicarski frank	874,75	866,28	874,75	866,28
Japonski jen	10,433	10,487	10,433	10,487
Funt šterling	2357,--	2373,40	2357,--	2373,40

ZLATI KOVANCI IN ŽLAHTNE KOVINE

	16.12.88	5.1.89		16.12.88	5.1.89
F. šterling zlat	135.000	136.000	Zlato (gram)	17.350	17.450
Napoleon	105.000	104.000	Srebro (gram)	263,10	262,10

TEDENSKI PREGLED TEČAJEV TEMELJNIH DRUŽB NA MILANSKI BORZI

Družbe	Datum				Družbe	Datum			
	30.12.	5.1.	+ —%			30.12.	5.1.	+ —%	
Agricola	1.812	1.849	+2,0		Lloyd Adr.	18.440	18.750	+1,7	
Alleanza	41.010	41.885	+2,1		Mediobanca	20.005	20.240	+1,7	
Assitalia	16.320	16.880	+3,4		Montedison or.	2.093	2.105	+0,6	
Bastogi	309	305,75	-1,0		Montedison ris.	1.030	1.060	+2,9	
Benetton	10.515	10.500	-0,1		Nuovo Ambr.	3.319	3.360	+1,2	
Banco Roma	7.750	7.850	+1,3		Olivetti ord.	9.000	9.399	+4,4	
Cigahotels	4.335	4.485	+3,5		Olivetti priv.	5.300	5.550	+4,7	
CiR	5.651	5.965	+5,6		Pirelli SpA	2.932	3.068	+4,6	
Credit	1.765	1.797	+1,8		RAS	45.050	44.650	-0,9	
COMIT	3.432	3.560	+3,7		Rinascente	4.915	4.976	+1,2	
Eridania	5.850	5.901	+0,9		SAI	21.760	21.985	+1,0	
Fer. Fin.	2.939	2.950	+0,4		SIP	2.858	2.940	+2,9	
Fiat	9.813	9.950	+1,4		SME	3.700	3.830	+3,5	
Generali	43.960	44.450	+1,1		Snia Viscosa	2.800	2.822	+0,8	
IFI priv.	19.850	20.000	+0,8		Standa	19.975	19.990	+0,1	
Italcable	11.830	12.200	+3,1		STET	3.825	3.885	+1,6	
Italia Assic.	12.600	12.750	+1,2		Toro	21.850	22.490	+2,9	
Italmobiliare	151.000	150.000	-0,7		Unipol	18.750	18.900	+0,8	

Ob začetku leta objavljajo ekonomske revije napovedi strokovnjakov za tekoče leto. Zanimivo je, da postavljajo po perspektivnosti milansko borzo na najvišje mesto. Razlogov za tako oceno je več, vendar menijo, da bosta odločilna predvsem dva faktorja: rast italijanske ekonomije se bo nadaljevala, tako kakor tudi višina novih naložb. Optimizem velikih podjetnikov je le delno okrnjen zaradi velikega državnega primanjkljaja. Na pričakovani dosežek pa utevneje vplivati ukrepi, ki bodo sprejela obdavljenje borznih dohodkov. Načelna navodila bo izoblikovala Evropska gospodarska skupnost, končna normativa pa bo sprejeta na skupnem sestanku vseh članic, ki bo sklican sredi leta v Madridu.

(V sodelovanju s Tržaško kreditno banko)

BLAGOVNE BORZE

KOVINE

New York (stotinke dolarja za funt)

Baker wirebars	157,62-166,25
Baker elektrolitičen	160 - 161
Bakrovi odpadki št. 2	108,50
Cink high grade	69 - 80,25
Cink elektrolitičen	68 - 80
Paladij 99,9	132
Platina (v dolarjih za unčo troy)	524,50-525,50
Železni odpadki (v dolarjih za tono)	110 - 111
Srebro 999 (stotinke dolarja za unčo troy)	594

London

Svinec bel dry fob UK	756
Aluminij 99,5%	—
Nikelj high purity	—
Jeklo v palicah	—
Cinkova pločevina	—
Živo srebro v jeklenkah po 76 funtov	290 - 300

SEMENSKO OLJE

Rotterdam (v dolarjih za tono cif)

Zemeljski lešniki (januar, februar)	595
Soja iz Nizozemske (januar)	84
Palmovo olje Sumatra (januar)	382,50
Sončnica (januar)	442,50
Kokosovo olje Filipini (januar, februar)	560
Laneno olje (januar)	624
Ricinovo olje (ex tank) (januar, februar)	1130

ŽITA

Winnipeg (kanadski dolarji za tono)

Rž (marec)	159,50
Rž (maj)	161,--
Rž (julij)	163,--
Oves (marec)	159,--
Oves (maj)	157,--
Oves (julij)	157,--
Ječmen (marec)	134,30
Ječmen (maj)	138,30
Ječmen (julij)	141,60
Pšenica (marec)	163,--
Pšenica (maj)	163,--
Pšenica (julij)	160,10

BOMBAŽ

New York (stotinke dolarja za funt)

Marec	58,13
Maj	58,19
Julij	58,20

Aleksandrija (stotinke dolarja za funt fob)

Giza 45 fg extra	302,02
Giza 45 g	293,02

SVILA

Jokohama (jenov za kilogram)

Takojšnja dobava	12.550
Januar	12.555
Februar	12.719
Marec	12.850

SKUPNI INVESTICIJSKI SKLADI

ITALJANSKI (v lirah)			16.12.88	5.1.89		16.12.88	5.1.89		16.12.88	5.1.89
Ala	12.097	12.192	Fondimpiego	11.661	11.708	Phenixfund	10.251	10.535		
America	11.831	12.006	Fondinvest 1	12.333	12.411	Primecapital	24.293	25.098		
Arca BB	19.554	20.019	Fondinvest 2	14.425	14.777	Primecash	12.648	12.757		
Arca RR	11.834	11.927	Fondo Centrale	14.530	14.879	Primeclub Azion	9.772	10.056		
Arca 27	9.784	10.060	Fondo Profess.	29.285	30.333	Primeclub Obbl.	11.088	11.108		
Aureo	16.017	16.490	Genercomit	17.145	17.601	Primerend	18.401	18.880		
Aureo Previdenza	11.382	11.691	Genercomit Rend	10.661	10.752	Promofondo 1	10.383	10.590		
BN-Multifondo	11.208	11.505	Geporeinvest	10.456	10.700	Redditosette	15.417	15.647		
BN-Rendifondo	11.287	11.374	Geporend	10.416	10.518	Rendicredit	11.224	11.328		
Capitalcredit	10.459	10.766	Gestielle B	10.171	10.448	Rendifit	11.752	11.857		
Capitalfit	12.722	13.014	Gestielle M	10.761	10.836	Risp. Italia Bil.	16.572	16.918		
Capitalgest	14.629	14.933	Gestiras	18.147	18.310	Risp. Italia Redd.	14.045	14.153		
Cashbond	10.652	10.737	Imi 2000	11.812	11.892	Rologest	11.104	11.217		
Cash Management F.	12.904	13.290	Imicapital	24.336	24.833	Rolomix	10.396	10.651		
Centrale Capital	10.882	11.206	Imindustria	9.636	9.857	Salvadanaio	10.818	11.180		
Centrale Global	10.139	10.349	Imirend	14.426	14.559	Sforzesco	11.535	11.626		
Centrale Reddito	11.270	11.357	Interbancaria Azion.	17.557	17.983	Venture-Time	11.369	11.678		
Commercio Turismo	9.819	10.101	Interbancaria Obbl.	14.594	14.741	Verde	11.552	11.643		
Corona Ferrea	11.162	11.419	Interbancaria Rend.	15.011	15.124	Visconteo	15.152	15.466		
Eptabond	11.707	11.806	Investire Azion.	11.068	11.289					
Eptacapital	10.587	10.897	Investire Bil.	10.781	10.987	TUJI (v dolarjih)				
Euro Andromeda	16.052	16.442	Lagest Azion.	11.601	11.987	Capital Italia	32,54	32,46		
Euro Antares	13.333	13.470	Lagest Obb.	10.856	10.931	Fonditalia	71,94	72,90		
Euromob. Cap. Fund.	10.549	10.790	Libra	17.100	17.652	Interfund	36,87	37,20		
Euromob. Redd.	10.901	11.986	Money-Time	10.540	10.578	Int. Securities	26,60	26,38		
Euro Vega	11.000	11.086	Multiras	17.071	17.520	Italfortune	41,19	41,19		
Fiorino	23.901	23.699	Nagracapital	14.680	14.990	Italunion	23,44	23,44		
Fondattivo	11.066	11.331	Nagarend	12.668	12.814	Mediolanum S. F.	35,97	40,19		
Fondersel	25.635	26.375	Nordcapital	10.068	10.264	Rominvest	33,22	33,79		
Fondicri 1	11.454	11.538	Nordfondo	12.237	12.319	Fondo Tre R. Lit.	37,196	37,733		
Fondicri 2	10.382	10.634								

Uredili so jo v strogem središču mesta Žlahtna pijača naše dežele v Hiši vina v Vidmu

Žlahtna vina, pridelana v Furlaniji-Juljski krajini imajo vedno več častilcev. Vina, še zlasti tista pridelana v Brdih in v vzhodnofurlanskih gričih gredo dobro v promet, tako na italijanskem kot na tujih tržiščih. Še zlasti po zaslugi večjih pridelovalcev in tudi trgovinskih zbornic so vina naše dežele v tujini danes bolj cenjena kot sto let znana toskanska ali piemontska vina.

Dolgo vrsto let si je prvenstvo v reklamiranju in ponujanju vin lastila enoteka La Serenissima v Gradišču ob Soči. Tam vsako leto izberejo najboljša vina domačih pridelovalcev, ki jih zatem imajo na razpolago vse leto.

Največ poslovnih ljudi prihaja iz tujine v Videm. Pot iz Vidma do Gradišča je dolga. Zaradi tega so nekatere vinogradniki in politiki sklenili, da odprejo podobno enoteko v Vidmu. Najprej so na Deželi hoteli tako deželno Hišo vina odpreti v vili Chiozza v Scodovacci, v Spodnji Furlaniji. Tudi ta kraj bi bil od rok.

Zaradi tega so, zlasti na pobudo Pira Pittara, predsednika Središča za ovrednotenje vina v FJK, kot tudi furlanskih politikov, že pred časom v stari stavbi v Ulici Poscolle v Vidmu

odprli Hišo vina. Stavbo so primerno preuredili. V njej je vedno precej obiskovalcev. Na voljo so vsa žlahtna vina iz naše dežele. Videmska Hiša vina je največje in tudi najbolj pomembno ogledalo vin, pridelanih v naši deželi. Zaradi tega videmski gospodarstveniki vanjo povabijo tudi ugledne goste, ki pridejo v Videm iz

vseh krajev sveta. Velja povedati, da si za reklamo te Hiše vina zelo prizadeva znani enogastronomski novinar Isi Benini. Najbolj zaželeni so seveda taki gostje, ki v svoji deželi reklamirajo žlahtne pridelke naše dežele. Na naši sliki, posneta je bila lani poleti, je skupina specializiranih španskih novinarjev.

200.000 turistov lani na Brionskih otokih

V lanskem letu je na Brione prišlo 200.000 turistov. Največ jih je bilo iz Italije, Avstrije ter Zvezne republike Nemčije, pa tudi iz raznih krajev Jugoslavije. Na teh otokih so že v avstrijskih časi bili nekateri razkošni hoteli. Po drugi svetovni vojni je to postala najbolj priljubljena rezidenza predsednika Tita. Po njegovi smrti so turistom spet dovolili, da pridejo na otok.

V glavnem tja prihajajo enodnevni turisti. V tamkajšnjih hotelih pa je lani bivalo 17.000 turistov. Nekateri ameriške in francoske družbe hočejo na teh otokih zgraditi nekaj luksuznih hotelov.

S smučmi po Zahodnih Alpah

V zadnjih dneh letošnjega januarja in v prvih februarja bo v Srednjih in Zahodnih Alpah smučarsko ekipno tekmovaljevanje, ki bo spominjalo, tako trdijo organizatorji, na bolj znano avtomobilsko tekmo Pariz—Dakar.

»Grand Defi« bo naslov te spektakularne tekme. Sodelovale bodo petčlanske ekipe smučarjev. Tekmovali bodo sedem dni zapored, začnši 27. januarja. Odhod bo nekje v Dolomiti, cilj pa v Les Menuires v Franciji. Proga bo neznana do zadnjega trenutka.

Smučarji bodo morali potovati v glavnem po krajih, kjer niso speljane smučarske steze. To bo vsekakor lep podvig, ki mu bosta sledili italijanska in francoska televizija.

Ceniki hotelov v Švici

Nacionalni turistični urad je pred kratkim izdal zajetni katalog švicarskih hotelov s cenikom za leto 1989. V njem so podatki o 2.757 hotelih, v katerih je kar 181.755 postelj. V katalogu je tudi seznam 350 restavracij, ki so včlanjene v Švicarsko zvezo hotelirjev. V vodniku so tudi naslovi turističnih uradov.

V katalogu so seveda označeni ceniki storitev v hotelih. Kar se restavracij tiče najdemo cenike za redne menuje kot tudi povprečno ceno, ki jo bo gost plačal, če bo kosilo ali večerjo naročil »a la carte«. Švicarski denar je zelo stabilen. Zaradi tega bodo ceniki v omenjenem katalogu veljali vse leto, tja do 30. novembra 1989.

Švicarski turistični urad je izdal nov vodnik, ki je namenjen tujim turistom. Napisan je v več jezikih, tudi v italijanskini. V njem je mogoče dobiti vse polno podatkov, ki zanimajo turista, ki gre na obisk v to državo.

Nova pobuda Cluba Mediterranee Čez dve leti na morju jadrnica za 450 potnikov

Club Mediterranee je znana francoska poslovna in turistična družba, ki ima po vsem svetu kakih sto turističnih naselij in hotelov. Dala je to prva družba, ki je že pred kakim desetletjem prirejala turistične počitnice v slikovitih krajih ob morju v naseljih, v katerih so ljudje bili bolj sproščeni, kot med bivanjem v kakem hotelu. Na voljo so imeli, in še imajo, možnosti za bolj »divje« počitnice.

Club Mediterranee sedaj širi svojo dejavnost. Že pred leti so dajali veliko poudarka križarjenjem z večjimi jadrnicami. Sedaj so naročili veliko jadrnico, ki jo bodo splavili leta 1990. Na njej bo prostora za 450 potnikov. Turiste bo ladja prevažala v glavnem po Tihem oceanu, najraje

med otoki Polinezije, kamor veliko Francozov gre na počitnice.

Istočasno je Club Mediterranee sklenil pogodbo z japonsko družbo Mitsui Osk, ki bo že letos aprila dala na razpolago potniško ladjo za 600 ljudi. Obe družbi bosta poskrbeli, da bosta v naslednjih letih imeli na razpolago še več potniških ladij. Ugotovili so, da narašča zanimanje za potniške ladje.

● Brazilska vlada je tik pred koncem lanskega leta sprejela sklep, da bodo turistom njihovo valuto obračunavali po ceni, veljavni na svetovnem trgu in ne po brazilskem uradnem kurzu. Brazilski cruzeiro je namreč doma pri njih precenjen. V tej deželi so prepričani, da bodo na tak način zvabili še več turistov kot doslej.

Na Tridentinskem in v Južni Tirolski 464 smučarskih vlečnic

Na Tridentinskem in na Južnem Tirolskem so zelo dobro opremljeni za zimski in poletni turizem. Poleg številnih hotelov imajo prenočišča za tujce v skoro vsaki kmečki hiši. Pokrajinski vladi v Bocnu in Trentu sta kmetom dali na razpolago sredstva, da so s turističnimi sobami opremili njihove hiše. Kdor se na stvar spozna meni, da je danes v tej deželi na voljo sorazmerno več turističnih sob kot v drugih italijanskih deželah.

Turisti prihajajo še zlasti v zimskem času. Letos so sicer gostje, ki so tam nameravali počitnikovati na snegu, odšli domov razočarani. Snega ni bilo. Domači turistični delavci so v večini krajev s kanoni poskrbeli za umetni sneg.

V teh krajih imajo tudi zelo razporedeno mrežo vlečnic. Kar 464 jih je. Z

vlečnicami lahko prepeljejo 409.086 oseb v eni uri. Na voljo je kar 1.100 kilometrov smučišč. Z vlečnicami ima opravka 2.800 uslužbencev. Kar 700 od teh v poletnem času skrbi, da se trava na smučiščih pokosi, tako da bodo pozimi smučišča čista.

V lanskem letu so obnovili veliko vlečnic. Z obnovno bodo nadaljevali v tem letu. Gre za vlečnice, ki jih upravljajo turistična društva, kot tudi za vlečnice, ki so last zasebnikov.

Že pred nekaj leti so uvedli enotno smučarsko karto za ves dolomitski predel. Poleg rednih kart imajo na voljo še karte za otroke in posebne skupinske karte. Pravijo, da so z enotno smučarsko karto pridobili veliko novih gostov.

V Švici še en muzej starih vozil

Domiselni lastnik restavracije v švicarski vasi Mauriaux, v kantonu Jura, ki je tudi župan svojega kraja, ima sedaj veliko možnosti, da se bo v njegovem gostišču povečalo število klientov. Mož že dolgo vrsto let zbira stare avtomobile. V svoji zbirki ima okrog štirideset znanih vozil med katerimi tudi delahaye, delage, bugatti, talbot, cadillac. Osebnostno zbirko je popestril z avtomobili, ki si jih je izposodil iz drugih muzejev ali od drugih zasebnih zbiralcev.

Študentsko potovanje po Norveški Prekrasna narava fjorda

Prišel me je zbuditi Niko, kajti, kot sem pričakoval, sem preslišal budilko. S se prilepljenimi trepalnicami sva stopila na zaželeni vlak. Kot v Bergenu, je tudi po poti deževalo, kar naju je malo jezilo, saj sva se vozila proti enemu najbolj zanimivih predelov Norveške, katerega lepoto bi verjetno bolj uživala ob lepem vremenu. Voss je eno najbolj znanih norveških letoviščarskih centrov in v tem kraju naju je čakal »turistični« avto za Gudvangen. Cesta je postajala vedno bolj vijugasta in vedno več smo se vzpenjali, dokler nismo dospeli do razgledišča, od koder je bil pogled v dolino zelo strm. Pod nami je bila neka soteska, sredi katere se je iztekala reka, iz strmih pobočij pa so se spuščali slapovi. Prav pod enega od teh smo prišli, ko smo se začeli spuščati po izredno nevarni poti v dolino. Voznik je satrično rekel, da je to ena najbolj strmih cest v Evropi! No, dospeli smo v Gudvangen, kjer sva se vkrcala na trajekt, ki vodi po zadnjem delu Sognefjorda do vasi Flam. Ladja je stala ob nasipu, ki je izgledal sodoben; šla sva na zgornjo teraso trajekta, pa čeprav je malo deževalo, da bi si čim bolj ogledala prekrasno naravo fjorda. Ladja je za več kot eno uro vijugasto rezala vodno gladino, saj je vozila od enega

obrežja do drugega. Vsakič, ko se je približala pomolčku kakega naselja (če lahko tako imenujemo par hišic), so iz ladje vrgli vrečo, ki mislim, da je bila namenjena pošti.

V fjordu nisem več vedel, kam naj naperim fotoaparat; morda je imel Niko prav, ko mi je dejal, da bi bilo treba to vse skupaj posneti s kamero. Voda je bila prozorna in neverjetno mirna, na strmih pobočjih so bile redko posejane čisto majhne lesene hiše, do katerih po mojem mnenju ni drugega dostopa kot s čolnom, saj se takoj za njimi dvigajo visoke skalnate stene. Ko se je trajekt nekoliko oddaljil od začetne točke, se je nad visokimi stenami na koncu fjorda zalesketal ledenik, tako da sem si delno razlagal izvor strmih slapov, katerih vodni padec sega tu večkrat od vrha stene kar do morja. Mnogi so tako ozki in bistri, da se vodni curki zdijo skoraj prah. Pot se je nadaljevala po vedno lepšem okolju; sedaj se je fjord začel nekoliko širiti: dospeli smo do »križišča«. Z ene strani se gre po Sognefjordu proti odprtemu morju, z druge pa se po malem fjordu pride do naselja Flam. Stene bregov so bile tu bolj položne, tako da se je na njih pojavilo gosto grmičevje; v mnogih krajih sem na vrhu teh opazil večni sneg.

Iz majhnega pristanišča vodi vlak na zgornjo planoto. Tudi ta del železniške proge je bil izredno zanimiv in slikovit, saj smo se vozili po robu neke soteske, ki je bila očitno ledeniškega izvora. Pod nami je bila reka, tik pod progo pa je bilo tudi nekaj hišic. Na levi strani se je prikazal velik slap in vlak se je v tem primeru izkazal za turističnega, saj je sprevodnik za nekaj minut ustavil, tako da smo si ga lahko potniki od bližje ogledali. Po obvezni sliki sem se z rosnimi lasmi vrnil proti svojemu vagonu in ob slapu opazil še majhno mavrico. Vodni hlapi so prišli do druge strani vagonov, saj so bila okna vsa vlažna.

Glede na to, da bi morala v Myrdalu precej čakati na vlak za Oslo, sva po nasvetu nekega Američana izstopila postajo prej. Tu je bilo na koncu gozdnička razgledišče. Na skalah, ki so predstavljale razgledišče, sva naletela na skupino mušnic, ki so si izbrale res razgledno mesto. Oko je tu skoraj boječe zaradi ostrega padca opazovalo ozko dolino, ob robu katere se je že videl naslednji rdeči vlak. Prav na tega sva kmalu potem stopila in izstopila v bližnjem Myrdalu.

Spet sva se vozila po tisti prekrasni ledeniški planoti, ki povezuje Bergen z Oslom. Tu je res fantastično, saj te

vseskozi obdajajo jezera in zasneženi vrhovi, tistega dne pa je bilo morda še lepše, ker so se sončni žarki poigrali z vodno gladino ob močvirnatem bregu, kjer je bil privezan lesen čolniček. Barvane hišice so prispevale k še večji pestrosti okolja. Vlak je zašel v smrekov gozd, kjer so se skozi veje občasno prikazale reke in jezera.

Pokrajina je bila še naprej krasna: nemo sva gledala skozi okno, skoraj z odprtimi ustmi; večkrat nisem vedel več, kaj naj bi slikal, saj se mi je vse zdelo tako izredno čudovito. Počutila sva se kakor v raju in mislim, da mora biti tako tudi za tiste meščane, ki imajo tu svojo bajtico in kamor skušajo čim prej zbežati, da se izognejo mestnemu vrvežu. Čeprav je ta spektakel trajal precej časa, so nama ure kar hitro minevale, saj so se tračnice že počasi spuščale ob deroči reki.

Po gozdu sva se vozila skoraj do Osla, kamor sva dospela pozno zvečer, a še v času, da stopiva na nočni vlak, ki bi naju popeljal v tretje največje norveško mesto: Trondheim. Imela sva še celo čas, da pozdraviva Švicarja, ki sva ga bila spoznala v Bergenu, in da si s stopnišča pred železniško postajo ogledava večerno zabavo v norveški prestolnici. Ob pogledu na mestne luči in ob močnih zvokih disko glasbe

sva bila mnenja, da nama je Oslo pustil res lep vtis. Na vlaku sva se čim udobneje namestila, da bi ponoči kaj spala, a še preden sem zatisnil oči, sem vedel, da mi bo tisto noč huda predla.

Zbudil sem se nekoliko neprespan v vlažnem jutru. Še vedno sva se vozila proti Trondheimu, kamor sva dospela nekaj po osmih. Mesto je zgledalo grozno; že res, da je bila nedelja, toda zgledalo je, da sva prišla v mesto strahov, saj so bile ulice neverjetno prazne in vse je bilo zaprto, tako trgovine kot hišna okna. Nisva vedela, kaj bi počela v takih okoliščinah, zato sva se usedla na klop in upala, da sva morda prišla prezgodaj. Čez par ur pa se ozračje v mestu sploh spremenilo. Tako okolje te tudi ne spodbuja k temu, da si ogledaš značilnosti nekega mesta; bila pa sva vseeno »dovolj močna«, da sva si ogledala del mesta, ki je v okolici kanala: poleg lesenega slavaloka, ki je bil postavljen na mostiček, stoji tam cela vrsta hiš na koleh. Te so v vsem podobne ostalim raznobarnim lesenim hišam, le da stojijo na vodi. Po tem ogledu sva bila skoraj vesela, da greva stran od tega mesta, saj nas je na postaji že čakal vlak.

ERIK DOLHAR

DOVOLJ VELIKI ZA SODOBEN IN STROKOVEN PRISTOP

DOVOLJ MAJHNI ZA OKRETNOST PRILAGAJANJE RAZVOJU ČASA IN POTREB

P PRIMORSKI DNEVNIK

Dnevno zrcalo življenja Slovencev v Italiji in dogajanja v svetu.
Uredništvo v Trstu
tel. (040) 7796600
Uredništvo v Gorici
tel. (0481) 83382

K KNJIŽNE IZDAJE

Leposlovje, družboslovne znanosti, vprašanja narodnostnih manjšin, monografije, jezikovni učbeniki, likovne in otroške izdaje, kasete in plošče.
V slovenščini in italijanščini.
Tel. (040) 7796644

V IDEOEST

Produkcija televizijskih in filmskih dokumentarcev in reklamnih sporočil.
Tel. (040) 7796622

A GENCIJA ALPE ADRIA

Televizijske vesti in samostojne oddaje za televizijske hiše v italijanskem in jugoslovanskem prostoru ter v skupnosti dežel Alpe Adria.
Tel. (040) 7796600

I MPORT - EXPORT

uvozno - izvozni oddelek s sedežem v Trstu in filijalo v Gorici je specializiran predvsem za področje grafičnega in papirniškega materiala, kemičnih izdelkov, metalov in ostalih reprovromaterialov.
Sedež v Trstu tel. (040) 7796677
Podružnica v Gorici tel. (0481) 32638.

G RAFICENTER

Grafično oblikovanje in načrtovanje.
Tel. (040) 7796633

N OVI MATAJUR

Odras življenja Slovencev Benečije, Rezije in Kanalske doline.
Tel. (0432) 731190

D ISTRIBUCIJA TUJIH LISTOV

Oddelek nudi distribucijske usluge za tuji tisk po vsej Jugoslaviji in za jugoslovanski tisk v Italiji s hitro dostavo in sprotno računalniško obdelavo.
Tel. (040) 7796666

R OTO OFFSET TISKARNA

Sodobna offset tiskarna s fotostavkom in z elektronsko obdelavo tekstov.
Tel. (040) 7796600

B OLLETTINO D'INFORMAZIONE DEGLI SLOVENI IN ITALIA

Štirinajstdnevnik v italijanščini o življenju in delu Slovencev v Italiji.
Tel. (040) 7796600

P UBLIEST

oglasni oddelek ZALOŽNIŠTVA TRŽAŠKEGA TISKA zbira in sprejema objave ter reklamne oglase za PRIMORSKI DNEVNIK in ostale izdaje ZTT; posreduje objavo ekonomskopropagandnih sporočil v jugoslovanskem dnevnem tisku in strokovnih revijah, v »Primorskih novicah«, po Radiu Ljubljana in Koper; zbira oglase za časopisne priloge ob priložnosti mednarodnih sejmov skupnosti Alpe-Jadran ter za publikacije, ki so namenjene trgovinski menjavi med Italijo in Jugoslavijo; zastopa v Italiji in Jugoslaviji specializirane kitajske časopise: INTERNATIONAL TRADE NEWS gospodarski list, ki ga izdaja Ministrstvo za zunanjo trgovino LR Kitajske (MOFERT) TECHNOMA tehnična revija s prilogami ob mednarodnih sejmi CHINAMAC JOURNAL revija za strojeogradnjo INFOTEC CHINA revija za telekomunikacije in kompjuterje
Tel. (040) 7796688

T RŽAŠKA KNJIGARNA

Knjižne novosti, knjižni klub, šolske knjige in potrebščine, periodika iz jugoslovanskega prostora in zamejstva, folklorni predmeti, plošče, kasete.
Tel. (040) 732487

G ALEB

Galeb, revija za mladino z bogato mesečno vsebino vsem bralcem svojim želi sreče v letu novem polne vreče

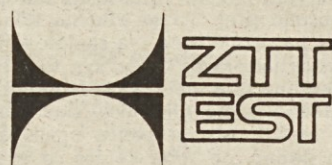
J ADRANSKI KOLEDAR

Dopolnjuje ga zbirka vsebinsko bogatih, zanimivih knjig.

G ALERIJA TRŽAŠKE KNJIGARNE

razstavlja in prodaja dela domačih likovnikov in umetnikov iz širšega srednjeevropskega prostora.
Tel. (040) 732487

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA
Ul. dei Montecchi 6 - 34137 TRST - Tel. (040) 7796699 - Telex 460270 EST I - Telefax (040) 773715

Leto 1988 je bilo uspešno

V teh dneh je že v navadi, da se lotimo obračunov o najrazličnejših pomembnih in manj pomembnih stvareh in vprašanjih, tako da ne bo odveč, če vsaj okvirno povemo, kaj je predstavljalo leto 1988 za italijansko navtiko in kakšni so izgledi za bodočnost.

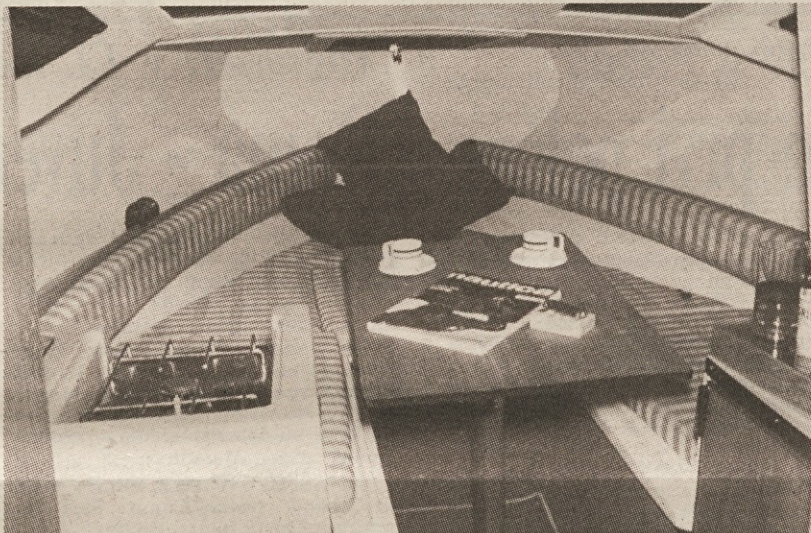
Kot prvo naj navedemo, da je bilo leto 1988 prava prelomnica. Po daljšem obdobju suhih krav, ko so morali zaradi krize zapreti številne obrate, ki so proizvajali za navtiko in pomorski turizem, so se italijanskim poslovnem vremenu zjasnila. To pa se ni zgodilo po zaslugi vladnih ukrepov, ki so jih in jih proizvajalci tako glasno zahtevajo. Italijanska navtika je doživela nov razcvet po zaslugi podjetnosti in prožnosti proizvajalcev, ki so končno spoznali, da bodo prodrli na domači in tuji trg le s kakovostnimi izdelki. Nič čudnega torej, da marsikdo upravičeno trdi, da je bila nekajletna kriza pozitivna, ker je izločila vse tiste podjetnike, ki so se hoteli na škodo kakovosti dokopati do lahkih zaslužkov. To pa le delno drži, saj je še vedno vse preveč obratov, ki životarijo z minimalno proizvodnjo in do neke mere kvarijo ugled italijanske navtike. To pa je navsezadnje kronična bolezen italijanske navtike, ki le s težavo prehaja na serijsko industrijsko proizvodnjo. Resnici na ljubo, marsikateremu obratu je to že uspelo, večina pa še vedno posluje s skoraj obrtniško proizvodnjo, ki se ne more primerjati s serijsko proizvodnjo zahodnoevropskih obratov.

Vsi ti naporu pa bi bili brezsmiselni, če se ne bi istočasno zvišala tudi življenjska raven, s tem pa kupna moč potencialnih kupcev. Ob tem je na povpraševanje plovil pozitivno vplivala kriza v nakupih počitniških stanovanj. Ljudje so namreč spoznali, da so tako nabavna cena kot vzdrževalni stroški za počitniško stanovanje pretirani. To bi hoteli še bolj izrabiti proizvajalci jaht, ki so prepričani, da bi ukinitev ali vsaj sprememba dohodkometra pozitivno vplivala na prodaje večjih plovil, ki bi tako nadomestila počitniška stanovanja. Osebnostno smo prepričani, da bi bila ukinitev dohodkometra zgrešena. Strinjamo pa se, da je nedopustno obdavčiti dopustniškega kapitana, ki se je z varčevanjem dokopal do starega kajutnega gliserja ali jadrnice, davkarija pa ga zato uvrsti med petičneže. Če bi moral po zamisli zakonodajalca dohodkometer omiliti davčne utaje, naj bo ta smotrno in naj ne prizadene samo navtike, saj ni nobena skrivnost, da se sedaj davčni utajevalci izogibajo plovil in raje investirajo svoje utajene dobičke v dobrine, ki niso manj luksuzne od plovil.

V letu 1989 pa čaka italijansko navtiko še marsikatera novost. V veljavo bo stopil zakonski osnutek, ki urejuje vprašanje turističnih pristanov, tako da jih prepušča zasebni konkurenci. V pripravi je tudi nov zakon, ki bo med drugim odpravil z dosedanjimi obdavčitvijo glede na konjske moči in uvedel obdavčitev glede na dolžino plovila. To bo nedvomno pozitivno vplivalo na prodajo močnejših motornih čolnov in gliserjev, prizadelo pa bo lastnike ljudskih plovil. Če k temu dodamo, da bi morali po obljubah leta 1989 odpraviti krivice dohodkometra, je lahko vsakomur jasno, da se bo pozitiven trend za italijansko navtiko nadaljeval tudi prihodnje leto. (voc)

Da se izognemo poletnim počitniškim gnečam na cestah

Rio 540 cabin: mali kajutni gliser za nezahtevna dnevna križarjenja

Tehnični podatki:	
dolžina	5,4 metra
širina	2,12 metra
teža brez motorja	880 kilogramov
Cena izvedbe za krmni motor	18 milijonov lir (+ 19% IVA)
Cena z notranjim motorjem	31 milijonov lir (+ 19% IVA)

Rio 540 cabin je mali kajutni gliser, ki ga po italijanskih normah uvrščamo v tako imenovane dnevne gliserje (day-cruiser), s katerimi se podajamo le na enodnevna križarjenja. Za Francoze, Zahodne Nemce, Britance in Skandinavce pa so day-cruiserji primerni tudi za daljša križarjenja, če imajo kajuto in dobre plovne značilnosti. Razsežnost nekega plovila nam navsezadnje ne jamči varnosti, zagotovi nam kvečjemu udobje. Navsezadnje je bila dolžina klasičnih jadranskih ribiških čolnov od 5,5 do 6,5 metra, naši dedje so namreč z izkušnjami ugotovili, da je taka dolžina plovil najprimernejša za severni in srednji Jadran.

Seveda so med klasičnimi izravnimi čolni in gliserji precejšnje razlike, tako da lahko manjši gliserji plujejo le po malo vzvalovanem morju. Rio 540 cabin ni izjema. Dolg je namreč le 5,40 metra, kar je nedvomno premalo, da bi lahko glisal, ko morje doseže drugo jakostno stopnjo. V bistvu se moramo sprijazniti, da v opoldanskih urah dneva ostanemo v varnih zalivih, ko vsaj v osrednji Dalmaciji maestral razburka morsko gladino. To pa navsezadnje ni niti tako huda odpoved, saj si tudi z večjimi gliserji v razburkanem morju pokvarimo želodce. Nedvomno je smotrnejše, da počakamo in izplujemo v poznih popoldanskih ali v zgodnjih jutranjih urah.

Po tem dolgem uvodu bo lahko vsakomur jasno, da se ogrevamo za manjše kajutne gliserje. Seveda smo pri tem kar se da izbirčni, saj lahko le brezhibno načrtovane orehove lupine zagotovijo varnost. To vsekakor velja za male gliserje obrata Rio, ki imajo posebno katedralno dno z bočno nosilno ploskvijo, kar jamči hiter prehod od izravnine v drsno plovbo, zagotavlja bočno stabilnost in omogoča sprejemljivo izravnino plovbo po razburkanem morju. Pri tem gliserju pa so pred desetimi leti kompiutersko zarisano dno še dodatno spremenili, saj so v izvedbi za krmni motor podaljšali krmni del s tako imenovanim »gil bracketom« iz

nerjavečega jekla, podaljšek dna, na katerem namestimo krmni motor, pa preprečuje, da bi se plovilo »usedlo«, ko ob izplutju prekomerno pritisnemo na plin. Ta podatek zgovorno dokazuje, da je načrtovalec posvetil posebno skrb izvedbi s krmnim motorjem, ki lahko uspešno konkurira izvedbi z notranjim motorjem na »Z« pogon.

Seveda je notranji motor varnejši od krmnega, pri takih razsežnostih pa je malo verjetno, da bi si kdo upal na razburkano morje, kjer se pokažejo hibe krmnega motorja. Prostor, kjer namestimo notranji motor, pa pri krmni izvedbi s pridom uporabimo za najrazličnejšo opremo, brez katere se ne moremo podati na daljša križarjenja.

Glavna hiba takih majhnih kajutnih gliserjev je namreč kronično pomanjkanje prostora. Že res, da so ta gliser omologirali za šest oseb, a to število se nam zdi pretirano celo za dnevno križarjenje, med katerim so si celo štiri osebe v napoto, na večdnevne potepne pa se lahko podata le dve osebi, morda še z nerazvjenim in prilagodljivim otrokom. Nedvomno pa lahko ta gliser nadomesti osebni avtomobil, ko gremo na letni dopust v obmorske kraje.

Z 90-konjskim krmnim motorjem mercury plujemo od 20 do 25 vozlov z nekoliko več kot polovičnim plinom in porabimo od 21 do 22 litrov bencina na uro, z notranjim motorjem, pa naj bo to 131-konjski volvo ali 130-konjski mercruiser, je poraba nekoliko nižja, in sicer od 18 do 20 litrov na uro. Rio 540 cabin je nekoliko hitrejši v izvedbi s krmnim motorjem, saj lahko doseže ob minimalni obremenitvi kar 36 vozlov. Ob minimalni obremenitvi tehta namreč gliser brez motorja le 880 kilogramov. Normalna hitrost med križarjenjem ob polni obremenitvi pa ne bi smela preseči 22 vozlov, v nasprotnem primeru se namreč poraba silno zviša. Kot vidimo so vsi trije predvideni motorji bencinski, tako da je mali krmni motor skoraj obvezen med izravnino plovbo, pa naj bo to zaradi ribarjenja na vleko ali pa zaradi razburkanega morja, ko je drsna plovba prenevarna. Ko plujemo z minimalnim plinom, pri močnejših motorjih prej ali slej zalije svečke bencin, kar je vse prej kot priporočljivo. Glede plovnih značilnosti naj še navedemo, da ta gliser dopušča marsikatero začetniško napako, prav po zaslugi katedralnega dna in krmnega podaljška.

Po vsem tem naj povemo, da so načrtovalci smotrno izrabili tudi najmanjši kotic na tem plovilu, saj lahko celo kokpit prikrijemo s platneno streho. Pri tem pa niso pozabili na videz. Ob vhodu v kajuto je ob levem boku gorilnik z umivalnikom, ob desnem pa hladilnik. Pogradev v kljunu sta nekoliko prekratka in preozka, ko pa mizico med pogradoma znižamo in nanjo namestimo žimnico, lahko v podkrovju spi tudi pravi hrust. Kajuto moramo seveda zatemniti z zavesami, saj je skoraj pretirano svetla. Kot zadnje naj še omenimo, da se lahko v premcu leže sonci ena oseba.

Stran uredil
VOJKO COLJA

Begunjski obrat hrabro širi svojo proizvodnjo in si obeta bogate zaslužke na Zahodu

Elan 35 power: prvi jugoslovanski serijski kajutni gliser

Tudi Elan se je odzval izzivu tržišča, ki se zadnje čase spet bolj ozira za močnejšimi kajutnimi gliserji oziroma jahtami in manj za jadrnicami. Splavili so namreč elan 35 power, enajstmetrsko hitro jahto, ki jo bo mogoče videti na bližajočih se navtičnih sejmihi.

Tako alpska ladjedelnica iz Begunj na Gorenjskem uresničuje pred leti zelo smelo postavljen načrt: vsako drugo leto kupcem ponuditi novo plovilo. Seriji jadrnic (od E 31, prek E 19, E 43 in letos spomladi E 33) tako zdaj sledi motorna jahta z globokim V dnom (oblika trupa je povzeta po hitrih tekmovalnih offshore gliserjih). Glavne značilnosti so visoka hitrost (odvisno od motorja od 30 do prek 40 vozlov), tudi po nemirnem morju je mogoče voziti zelo hitro, naglo manevriranje je možno tudi pri največji hitrosti, hiter je prehod od izravnine v drsno plovbo, pri hitrosti križarjenja pa motorja porabi relativno malo goriva.

Sicer pa sta motorja vedno dva in to dizla, kar zagotavlja ekonomičnost in varnost. Možno je izbrati naslednje motorje: 2x140 KM yanmar, 2x200 KM volvo, 2x250 KM cummins ali 2x375 KM caterpillar (vsi turbo dizel).

Pestrost pa ni značilna samo za motorni prostor, E 35 P je namenjena družinski uporabi, čarterskim organizacijam in za patroliranje (obalna milica ali vojska). Tako široki uporabi so prilagodili tudi palubo ter notranjost. Pri inačici »open« je ob vhodu polodprt zunanji krmarski prostor, ki se lahko pokrije s platneno ali plastično trdo streho. V obliki »fly« pa je krmarski prostor na mostu (flybridge), ki je poseben nizke izvedbe,

kar omogoča lahek dostop, obenem pa ne kvari plovnih lastnosti jahte.

V notranjosti izvedbe patrol sta v sprednji kabini dve ležišči, zadaj so kuhinja in sanitarije, v sredi pa ob salonu še notranji krmarski prostor s številnimi instrumenti. Pri inačici charter je seveda bolj poskrbljeno za ugodje. Takoj ob vhodu sta levo in desno kabini z omaro in dvojnim ležiščem. V prostornem salonu je miza, za katero lahko sedi šest ljudi (ponoči se mizo spusti in nastane dvojno ležišče), desno je prostorna kuhinja z delovno površino, kuhalnikom in električnim hladilnikom. Iz salona se gre v sanitarni kot s prho, umivalnikom in morskimi straniščem. Sprejaj za steno pa je kabina z dvojnim ležiščem.

Notranjost je svetla in prijetno topla. Za to poskrbijo pohištvo iz svetlega javorjevega lesa in svetle stenske obloge. Na stenah in stropu so fiksna in odpiralna okna.

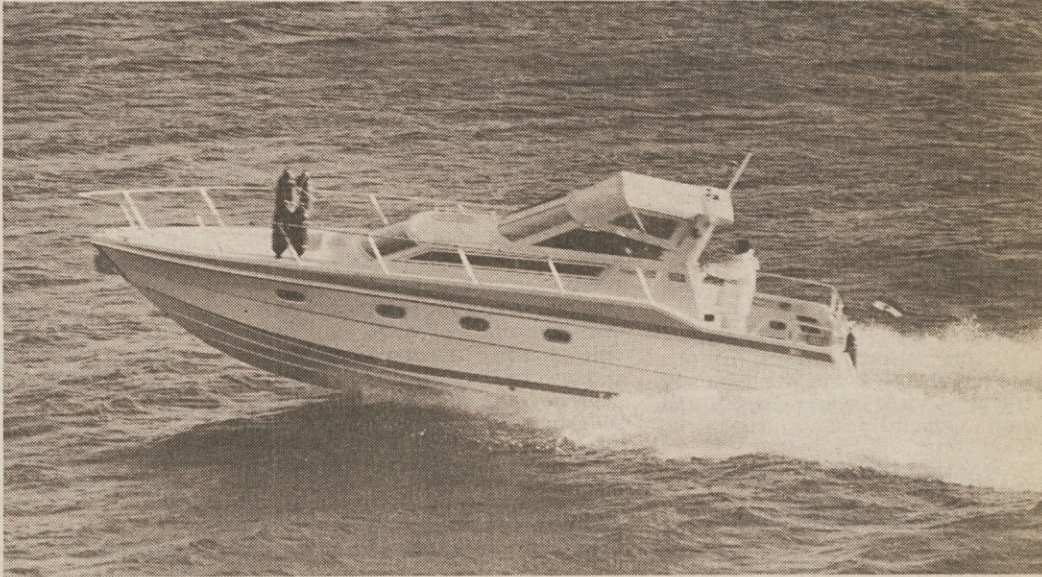
Tako kot notranjost se zdi prostorna in precej uporabna paluba. Tu je velik kokpit, ki ga prav nič ne »zmanjšuje« središnji vhod v kabino. Vrata na sredi pa omogočajo nadvse dobro izkoriščenost notranjosti (simetrični spalnici kabini na vsaki strani). Na sprednjem delu je dovolj prostora za sončenje željne potnice, na klunu pa je pritrjeno sidro. Palubna oprema je posebej robustna in bi morala imeti dolgo življenjsko dobo tudi ob ne preveč nežni uporabi.

Elanova novost je prva serijska hitra motorna jahta, izdelana v Jugoslaviji. Pri njej je sodeloval »preverjen« štab Elanovih in zunanjih sodelavcev, med njimi tudi predstavniki milice, katerim

bodo namenjeni prvi primerki. Oblikovalca brata Jakopin: »Glede na zahtevnost nalog in vremenskih razmer bodo prototipi E 35 pri policiji opravili izvrsten test. Ta opažanja bodo nadvse koristna za morebitne dopolnitve pri turističnih izvedbah.« Elanov direktor Uroš Aljančič pa tako kot običajno ne skriva namenov: »Naša nova jah-

ta mora na zahodnem trgu s svojo inovativno zasnovo, odličnimi plovnimi lastnostmi in vrhunsko kvaliteto izdelave posekati svojo konkurenco. To pa pomeni, da bo dosegla visoko ceno (ta še ni določena, znana bo na zimskih navtičnih sejmihi), vsaj 60 odstotkov izdelanih jaht pa bomo prodali na tuje.«

BORIS LENIČ

Na 4. veleslalomu sezone za svetovni pokal Schneiderjeva neustavljiva

SCHWARZENBERG (Avstrija) — Zgleda, da trenutno ni res nikogar, ki bi lahko zaustavil Švicarke Vreni Schneider: v sedmih dosedanjih tekmah v tehničnih disciplinah za svetovni pokal je dosegla prav toliko zmag, a osmo si je priborila v kombinaciji (smuk in slalom) v Altenmarku. Njena bera na tekmah za svetovni pokal znaša že 21 prvih mest in razen presenečenj lahko rečemo, da je tudi letošnji prestižni kristalni globus v njenih rokah (sedaj ima kar 89 točk več od drugouvrščene Maierjeve).

Vreni Schneider

Tudi na včerajšnjem 4. veleslalomu sezone je Schneiderjeva bila najboljša na obeh stezah. Po prvem spustu je sicer imela trojico nasprotnic takoj za sabo (Maierjeva po 0'17, Percyjeva po 0'18, Svetova po 0'24), vendar je na drugi vožnji takoj prišla na dan vsa njena agresivnost in tehnična dovršenost. V drugem spustu se je izkazala tudi Merlejeva, ki se je s šestega povzpela na tretje mesto, medtem ko je Mateja Svet obdržala četrto mesto, ki ga je imela po prvem delu tekme. Svetova je izjavila, da je z osvojenim mestom zadovoljna in da je njena forma v vzponu. Ostali dve Jugoslovanki, Katjuša Pušnik in Veronika Šarec, se nista uvrstili za drugo vožnjo (na prvi je Šarčeva za Schneiderjevo zaostajala za 2'66, Pušnikova pa za 3'31). Italijankam znova ni šlo, saj je najboljša, Cecilia Lucco, pristala šele na 26. mestu (2'21'63).

Danes se bo svetovni pokal nadaljeval s slalomom, ki bo v avstrijskem Mellauu.

Vrstni red: 1. Schneider (Švi.) 2'16'75; 2. Maier (Avs.) 2'17'24; 3. Merle (Fr.) 2'17'50; 4. Svet (Jug.) 2'17'67; 5. Eder (Avs.) 2'18'37; 6. Wolf (Avs.) 2'19'03; 7. Walliser (Švi.) 2'19'23; 8. Gerg (ZRN) 2'19'32; 9. Percy (Kan.) 2'19'34; 10. Haecher (ZRN) 2'19'37; 11. Salvenmoser (Avs.) 2'19'40; 12. Haas (Švi.) 2'19'46; 13. Quittet (Fr.) 2'19'60; 14. Nilsson (Šve.) 2'19'76; 15. McKinney (ZDA) 2'19'82.

Lestvica veleslalomu za SP: 1. Schneider (Švi.) 100; 2. Maier (Švi.) 55; 3. Svet (Jug.) 54; 4. Merle (Fr.) in Wachter (Avs.) 35.

Skupna lestvica: 1. Schneider (Švi.) 207; 2. Maier (Avs.) 118; 3. Merle (Fr.) 72; 4. Walliser (Švi.) 65; 5. Svet (Jug.) 64; 6. Wachter (Avs.) 62; 7. Figini (Švi.) 59; 8. McKinney (ZDA) 52; 9. Moensenlechner (ZRN) 47; 10. Gerg (ZRN) 43.

Včeraj odpadel moški smuk za SP Danes superveleslalom

Italijan Michael Mair (telefoto AP) včeraj ni imel priložnosti, da se izkaže

LAAX (Švica) — Po več kot treh urah in pol čakanja in odlašanja organizatorjem včerajšnjega moškega smuka v Laaxu ni preostalo drugega, kot da tekmovalce pošljejo spet v hotele. Hudo sneženje zadnjih 48 ur namreč ni pustilo za sabo samo dobrega pol metra svežega snega, ampak tudi gosto meglo, tako da so tekmo odložili za nedoločen čas.

Danes bo v Laaxu, seveda če bodo vremenske razmere to dopuščale, moški superveleslalom. Kaže pa, da proga ni najbolje urejena, vsaj tako bi se dalo soditi po besedah Alberta Tombe. Potem ko si jo je ogledal, namreč ni skril svoje nejevolje, češ da je polna lukenj in da sploh ne bo startal, če je ne uredijo...

Smučarski skoki: za EP Danes v Planici okrog 100 skakalcev

PLANICA — Skakalci nimajo počitka. Komaj se je končala naporna no-voletna turneja Intersport, že je na vrsti tekmovalje za evropski pokal, ki bo danes v Planici.

Planiško tekmovalje, ki bo za S. Moritzom, St. Aegyd in Rahpoldingom že četrto v tej sezoni, se bo začelo ob 10. uri z uradnim treningom, prva serija pa bo ob 12. uri. Doslej je nastop na 90-metrski skakalnici zagotovilo približno 100 skakalcev iz 14 držav.

Med prijavljenimi tekmovalci je več mladih, ki so tudi že osvajali točke v tekmah za svetovni pokal: Italijan Sambugaro, Francoz Bresche, Zahodni Nemec Ihle in Avstrijca Kuttin in Steiner itd.

Jugoslovani bodo nastopili s 23 skakalci, med prijavljenimi pa so razen Mirana Tepeša in Matjaža Zupana vsi najboljši. Cilj je seveda zmaga in osvojitve čim večjega števila točk za evropski pokal. To še posebej velja za mladinsko vrsto, ki bo po tekmovalju začela priprave za svetovno mladinsko prvenstvo.

Smučarski teki: Albarello prepričljivo prvi v Aosti

BRUSSON (Aosta) — Na preizkušnji v smučarskih tekih v Dolini Aosta je zmagal svetovni prvak, Italijan Albarello. Njegov rokaj Fauner, ki je zasedel 2. mesto, je po 16 km poti imel 21'2" zaostanka.

Košarka: v anticipirani tekmi A-2 lige v Vidmu Goričanom usoden katastrofalen prvi polčas

FANTONI -
SAN BENEDETTO 98:95 (56:41)

FANTONI: Mastroianni 21, King 28, Valerio 11, Crow 12, Bettarini 17, Milani 9, Maran, Zampa, Seebold, Natali. SAN BENEDETTO: Gnechchi 9, Ardesi 9, Aleksinas 36, Vitez 11, Esposito 4, Bullara 7, Hordges 18, Borsi, Salvadori, Zaban.

SODNIKA: Rudellat (Nuoro) in Nuora (Genova); GLEDALCEV: 4.000; PON: Valerio (37) in King (38); 3 TOČKE: Mastroianni, Crow in Bettarini (2), Milani, Ardesi in Bullara (1).

VIDEM — Katastrofalen prvi polčas goriškega San Benedetta je bil odločilnega pomena v deželnem derbiju v košarkarski A-2 ligi. Bosinijevi varovanci so v prvem delu srečanja predvajali gotovo najslabšo košarko, ki smo jo letos videli. Z osnovnošolskimi odstotki pri metih in s povsem nezbrano igro so gostje na zlati krožnik ponudili Videmčanom možnost, da so v prvem polčasu izbojevali dokajšnjo prednost, ki je povsem prekrizala račune trenerja Bosinija.

Kljub težavam iz prvega dela, je San Benedetto v drugem polčasu zbral dovolj moči, da je skoraj dohitel Videmčane. Na žalost pa so v najbolj košljivih trenutkih Bosinijevi varovanci naredili nekaj nerodnosti, verjetno tudi zaradi utrujenosti, ki so jih stale morebitno zmago.

Sicer po tem, kar sta obe peterki pokazali, si Fantoni zmago zasluži, saj je igral dosti bolj zbrano in manj grešil pri metih. Od Videmčanov si ob Kingu in neutrudljivem kapetanu Bettariniju, posebno pohvalo zasluži režiser Mastroianni (21 točk), ki je odigral najboljšo tekmo, odkar nastopa v Vidmu.

Kot smo povedali, se je srečanje začelo ob premoči domačih, ki so imeli nasproti, z izjemo Aleksinas, le blede senco ekipe, ki jo vsi poznamo. Zgrešenih metov (predvsem Viteza, Bullare in Esposito) je bilo toliko, da bi bilo štetje prenaporno. Goričanom ni šlo in ni šlo, tako da so polčas zaključili v povsem podrejenem položaju.

Delno agresivnejša igra San Benedetta v drugem polčasu je Videmčane spravila v težave. V zadnji četrtini

tekme, kljub odličnim posegom nezgrešljivega Mastroiannija so gostje, z Aleksinasom na čelu, skoraj dohiteli Fantoni. Vitezov koš je goriški ekipi zagotovil le 2 točki zaostanka (78:80), Ardesijeva trojka pa samo 1 (85:86).

Gostje so v poslednjih minutah imeli dvakrat priložnost, da celo povedejo, obakrat pa sta se strela (Viteza in Aleksinas) odbila z obroča. Ob peti osebni napaki Valeria in Kinga je kazalo, da se bo San Benedetto srečale nasmehnili, a vse upe Bosinijevih varovancev je pokopal Crow, ki je dosegel dve zaporedni trojki, zadnji uspešni Milanijev strel pa je tekmo v bistvu zapečatil.

Po tem porazu je postal položaj Goričanov že rahlo zaskrbljujoč in možnosti, da bi v tem prvenstvu dosegli play-out, se vse bolj oddaljujejo.

RUDI PAVŠIČ

V Milanu Philips - Scavolini

MILAN — V italijanski košarkarski A-1 ligi tokrat Philips in Scavolini ne bosta igrali za naslov, vendar pa bo tekma vseeno zelo važna, saj odloča o tem, kdo bo... nasledovalec Enichema. Slednji namreč presenetljivo vodi na skupni lestvici, danes pa bo igral v Trevisu z odličnim Benettonom, ki tudi preseneča. To je vsekakor »čudno« prvenstvo, izvedenci in igralci sami pa kar trdijo, da je tudi še precej slabo. Vsekakor je še dolgo in se lahko zgodi še marsikaj.

DANAŠNJI SPORED: Philips - Scavolini; Viwa - Alno; Allibert - Snaidero; Phonola - Knorr; Arimo - Divarese; Ipfim - Hitachi; Benetton - Enichem; Paini - Riunite.

Nogomet: v 12. kolu italijanske A lige Roma - Juventus derbi kola

Razmeroma nezanimivo današnje prvoligaško kolo osvetljuje samo rimski derbi med Romo in Juventusom. Navsezadnje pa utegne biti zavrtljaj znova nadvse ugoden za Inter, ki bo v domači tekmi z Bologno predvidoma prišel do obeh točk, medtem ko tega ni mogoče zanesljivo trditi za Napoli, ki bo gostoval pri Torinu in Sampdoriju, ki se bo doma spopadla s presenečenjem sezone Atalanta.

DANAŠNJI SPORED: Ascoli - Verona; Cesena - Milan; Como - Pisa; Fiorentina - Lazio; Inter - Bologna; Lecce - Pescara; Roma - Juventus; Sampdoria - Atalanta; Torino - Napoli.

Druga nogometna liga Udinese - Cosenza za točki in prestiž

Udinese bo danes igral proti presejnetljivi Cosenzi, ki se nahaja tik pod vrhom lestvice. Videmčani igrajo vse solidneje, vendar pa morajo premagati dinamične nasprotnike, sicer se jim izmuzne tretje mesto na lestvici. Žal danes ne bosta nastopila ne diskvalificirani Lucci in ne bolni Catalano. Sonettijevi varovanci so trdno prepričani v zmago, saj so v formi in trenutno poleg Genoe predvajajo najboljšo igro v tej ligi. Vodilna Genoa bo igrala v

Parmi, Bari pa se bo podal v Messino, ki je vsekakor zelo »vroče« igrišče.

DANAŠNJI SPORED: Barletta - Ancona; Catanzaro - Taranto; Cremonese - Avellino; Empoli - Reggiana; Messina - Bari; Monza - Licata; Padova - Brescia; Parma - Genoa; Sambenedettese - Piacenza; Udinese - Cosenza.

obvestila

ŠD BREG organizira smučarske izlete 15., 22. in 29. 1. ter 12. 2. 1989 v Sappado. Vpisovanje v telovadnici v Dolini jutri, 9., in torek, 10. januarja, od 20. do 21. ure.

SK BRDINA priredi smučarski izlet na Monte Elmo - Sesto v nedeljo, 15. t. m. Vpis na se-dežu v torek in četrtek od 19. do 21. ure v Proseški ul. 131 na Opčinah. Vsi ljubitelji smučanja so vabljeni!

Od 10. januarja do 10. marca
SEZONSKA RAZPRODAJA
s 50% popusti
professional
sport

TRST - Ul. Udine 45/A - Tel. 481315

Nogomet: italijanska C-1 liga

Triestina - Spal: le zmaga!

Cleto Polonia (Triestina)

Podobno kot Triestina, sicer nekoliko manj, se tudi Spal iz Ferrare med vsemi tretjeligaši lahko ponaša z dokaj svetlo preteklostjo, toda letos mu nikakor ne gre od rok in je po večletnem spoštljivem igranju na tej ravni zabredel v zelo nevarne vode. Za njim je na lestvici s točkama zaostanka le Vicenza, Livorno ima točko več, Venezia Mestre pa dve.

Triestina vsekakor računa na obe točki, saj lahko le z zmago ohrani stik z vrhom lestvice. Tržačani bodo igrali skoraj v popolni postavi (manjkalo bo le Trombetta).

DANAŠNJI SPORED: Carrarese - Venezia Mestre; Centese - Arezzo; Modena - Livorno; Montevarchi - Derthona; Prato - Reggiana; Spezia - Lucchese; Trento - Vicenza; Triestina -

Spal; Virescit - Mantova 2:2 (odigrana včeraj).

Nogomet: v meddeželni ligi Pro Gorizia - Opitergina

Pro Gorizia doma proti še precej solidni Opitergini računa na zmago. Le na ta način bi se ublažile polemike, ki so nastale ob zadnjih neuspehih ekipe. Vodstvo je potrdilo trenerja Del Nerija, po gladki zmagi v italijanskem pokalu nad Imolo pa se je stanje nekoliko popravilo, saj je predsednik Pozzo potrdil svoje zaupanje v enajsterico.

Radio Opčine

V današnji Športni nedelji bo ob 15.30 neposredni prenos nogometne tekme Zarja - Begliano, ob 17.30 pa košarkarske tekme Jadran - Dueville, Igor Pavletič pa bo sledil domači tekmi Triestine. Med oddajo bodo predvajali naslednje prispevke: z nedavne manifestacije Naš športnik 88, pogovor z nekaterimi predstavniki zamejskih smučarskih društev o njihovem delovanju in o združenju ekipi MZSTE, o tekmah SZ Sloga in Bora Elpro. Po Jadranovi tekmi bo na vrsti prispevek sodelavca Roka Maverja o slalomu za »zlato lisico« in o svetovnem smučarskem pokalu naspluh. V ponedeljkovem športnem komentarju ob 18.00 bo prenos pogovorov o našem športu in še posebej o košarkarski tekmi Bora Radenske v D ligi.

domači sport

DANES
NEDELJA, 8. JANUARJA 1989

KOŠARKA
MOŠKA B-2 LIGA
17.30 v tržaški športni palači: Jadran - Basket Dueville

PROMOCIJSKA LIGA
9.00 v Trstu, Ul. della Valle: Libertas - Cicibona; 11.00 v Trstu, Ul. della Valle: Scoglietto - Breg Adriatherm

DEŽELNI MLADINCI
14.00 v Miljah: CGI Dino Conti - Sokol; 14.00 v Trstu, Poggi: Saba - Cicibona
DEČKI
9.30 v Trstu, Ul. Frescobaldi: Poggi A - Bor Indules; 10.30 v Repnu: Polet - Scoglietto

NOGOMET
1. AMATERSKA LIGA
14.30 v Brugneri: Tamai - Primorje
2. AMATERSKA LIGA
14.30 v Carlinu: Indipendente - Kras; 14.30 v Moši: Mossa - Juventus; 14.30 v Santi Marii: Santa Maria - Vesna

3. AMATERSKA LIGA
14.30 v Bazovici: Zarja - Begliano; 14.30 v Nabrežini: Junior Aurisina - Primorec; 14.30 na Opčinah: Sant'Andrea - Breg; 14.30 v Doberdobi: Mladost - Aurisina; 14.30 na Padričah: Gaja - Romana; 14.30 v Slovrencu ob Soči: San Lorenzo - Sovodnje

ODBOJKA
2. ŽENSKA DIVIZIJA
9.30 v Trstu, licej Galilei: Prevenire - Bor Friulexport A; 11.00 v Dolini: Breg - DLF Trst

UNDER 18 ŽENSKE
11.00 v Trziču: Fincantieri - Agorest
UNDER 16 ŽENSKE
9.30 v Trstu, šola Visintini: Club Altura Omse - Sloga Sklad Mitja Čuk
UNDER 15 ŽENSKE
10.00 na Proseku: Konotvel Electronic Shop - Breg

Dobava in polaganje kamnitih tal in oblog iz porfida in peščenjaka

CEPACH & C. snc

34018 DOLINA (ob tovarni "Grandi Motori") - Telefon 040/228858

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

A. PERTOT

Vam ponuja fantastično blago za fantastično pustno obleko

PUST - PUST - PUST

TRST — Ul. Ginnastica 22

Tel. 761-029

Italijanska atletika na prelomnici

Nebiolo odstopil!

RIM — Italijanski šport je včeraj dočakal odstop »presidentissima« atletske zveze Prima Nebiola. Nebiolo je bil od leta 1969 predsednik FIDAL, ob tej vlogi pa je bil predsednik tudi mednarodne atletske zveze IAAF, združenja športnih zvez olimpijskih športov in organizma, ki skrbi za univerzitetni šport. Začetek Nebiolovih skrbi je predstavljal razkritje ozadja slovitega Evangelistijevega skoka na SP. Kasneje so prišle na dan tudi domneve o upravnih in finančnih nepravilnostih.

Atletska zveza se je pod njegovim pokroviteljstvom razvila v finančno velesilo. Izluščilo se je nekaj odličnih atletov, v celoti pa se je zaledje krčilo. Zasedanja državnega sveta FIDAL so bila monologi oblastnika, ob katerih so vsi samo prikimali.

Tej lastnosti je državni svet atletske zveze ostal zvest do kraja. Včeraj je bil odstop Nebiola sprejet... soglasno!

Rally Pariz-Dakar se bliža končnici Spet Vatanen in Peterhansel

GAO — Finec Vatanen (avtomobilisti) in Francoz Peterhansel (motociklisti) sta ponovno osvojila prvi mesti na etapi saharskega rallyja. V celoti je etapa merila 641 km, od katerih je bilo zadnjih 495 hitrostnih. Teren je v poslednjih 200 km dovoljeval maksimalne brzine.

S včerajšnjo zmago se je Vatanen še bolj približal ekipnemu tovarišu Ickxu v borbi za prvo mesto. Pri Peugeotu so z žrebom celo sklenili, da bo odslej največjo skrb uživalo vozilo Vatanena, ki je v nekoliko boljšem stanju.

Vožnja motociklistov je bila včeraj izredno neugodna, saj je karavano prizadel pešeni vihar, ki je pilote prisilil, da so se zbrali na mirnem območju in iz njega znova startali. Zmagovalec Peterhansel (yamaha) je bil pri zadnji kontrolni točki v precejšnji zamudi, povsem pa se je razživel v hitrostni vožnji.

Med etapo so zabeležili prometno nesrečo, katere žrtev je bil preradoven domačin. Vozilo organizacije ga je zbil, pri čemer si je zlomil nogo.

Danes bo na sporedu izredno dolga etapa od kraja Gao do legendarnega puščavskega mesta Timbuktu. Poti bo za 611 km, ki bodo vsi hitrostni. Ob delno vidni izvoženi sledi bodo morali piloti voziti tudi med peščenimi sipi, nami, po uadijih in po suhi stapi.

AVTOMOBILISTI

Vrstni red: 1. Vatanen (Fin., peugeot) 5.00'01"; 2. Ickx (Bel., peugeot) po 5'17"; 3. Tambay (Fr., mitsubishi) po 18'12"; 4. Gabrea (Fr., toyota) po 23'04".

Skupna lestvica: 1. Ickx 15.02'52; 2. Vatanen po 5'08"; 3. Tambay po 2.09'43; 4. Tijsterman (Niz., mitsubishi) po 4.58'03".

MOTOCIKLISTI

Vrstni red: 1. Peterhansel (Fr., yamaha) 5.19'32"; 2. Neveu (Fr., yamaha) po 21"; 3. Morales (Fr., honda) po 30"; 4. Orioli (It., cagiva) po 1'47"; 8. Picco (It., yamaha) po 5'20".

Skupna lestvica: 1. Picco 34.17'04"; 2. Lalay (Fr., honda) po 6'59"; 3. Morales po 1 uri 23'24"; 4. Peterhansel po 1.27'22"; 7. Orioli po 2'17'06".

kratke vesti

Kolesarstvo: rekord Jekimova

MOSKVA — Sovjetski kolesar Vjačeslav Jekimov je na progi 10 km na pokritem dirkališču dosegel nov svetovni rekord s časom 11'31"96. Jekimovu je pripadala tudi prejšnja znamka.

Nogomet: Afričani za SP

ENUGU — V okviru kvalifikacij za SP je v tretji skupini Nigerija doma premagala Gabon z 1:0. V isti skupini se bosta danes srečala Kamerun in Angola. V 2. skupini sta Kenija in Malawi v Nairobiju igrali neodločeno 1:1.

Robson huje poškodovan

MANCHESTER — Kapetan angleške nogometne reprezentance Bryan Robson se je včeraj huje poškodoval med srečanjem Manchester - Quenn's Park Rangers. Zaradi udarca v ramo in glavo (izgubil je zavest) so ga obdržali na zdravljenju v bolnici.

Rally po Švedski: Salonen vodi

KARLSTAD — Finec Salonen je z zmago v drugi etapi utrdil prvo mesto na skupni lestvici. Salonen (mazda) ima poldrugo minuto naskoka nad Carlssonom (Šve., mazda) in 1'40" nad Eklundom (Šve., lancia).

Odbojka: v moški C-2 ligi Meblo presenetil borovce

MEBLO IMSA - BOR CUNJA AVTOPREVOZ 3:1 (15:13, 13:15, 15:13, 15:12)
MEBLO IMSA: Lavrenčič, Vogrič, M. in A. Feri, Lutman, Princič, Superga, Tomšič, Koršič, Petejan, Bucinelli.

BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Batič, Marega, R. in P. Pernarčič, Starc, Meton, Budin, Stančič, Betocchi, Strain.

SODNIK: Della Monte iz Gorice. GLEDALCEV: 100. POTEK SETOV: 1) 5:0, 5:5, 9:6, 9:9, 14:11, 15:13; 2) 3:1, 3:6, 3:8, 7:10, 10:10, 12:14, 13:15; 3) 6:0, 8:1, 8:7, 11:9, 14:11, 14:13, 15:13; 4) 6:2, 7:7, 10:7, 13:10, 14:12, 15:12.

Vodeči Bor Avtoprevoz je uvodno srečanje v novem letu začel zelo slabo. V slovenskem derbiju v Gorici je namreč potegnil krajši konec proti Meblu Imsa, kar pa je najslabše, niti zdaleč ni predvajal igre, ki bi bila vredna vodilnega mesta na razpredelnici. Zgodilo se je tako, da so domači pridno izkoristili napake gostov in v štirih setih dosegli prestižno zmago.

Povedati je treba, da tekma za oko ni bila zanimiva, saj so bile napake in nerodnosti značilnost obeh postav. Če je za Meblo, zaradi neizkušenosti igralcev in položaja na lestvici, lahko tak način igranja sprejemljiv, isto ne moremo trditi za ekipo, ki se poteguje za mesto v državni ligi.

Vsi štirje seti so potekali v znamenju enakovrednosti, saj so domači zbrali skupaj 58, Tržačani pa 53 točk. Zanimivo pa je, da so prav slednji v ključnih trenutkih pokazali več negotovosti in opravili nekaj začetniških napak.

Poraz, ki ga je utrpel Bor v Gorici, bo lahko že odločilnega pomena glede napredovanja. Spodrsrlaj proti Meblu verjetno ni bil v programu, zato je še bolj počak. (R. Pavšič)

Ženska C-2 liga: slogašice dobro začele

JUNIORS CASARSA - SLOGA KOIMPEX 1:3 (9:15, 15:13, 13:15, 9:15)
SLOGA KOIMPEX: Ciochi, Fabrizi, Grgič, Križmančič, Lara in Neva Lupinc, Marucelli, Milkovič, Miot, Sosič, Ukmar.

V Casarsi je Sloga Koimpex sinoči prišla do dveh res zelo dragocenih točk. Zmaga je sila pomembna za razpoloženje v ekipi, ki je v zadnjih dveh kolih morala poražena z igrišča, še zlasti pa zaradi tega, ker ostajajo slogašice trdno na drugem mestu na lestvici. Sinočnja tekma tehnično ni bila posebno dobra, saj se je obema ekipama poznalo, da zaradi noveletnega premora nista trenirali z istim ritmom kot običajno. Domačinke so zelo mlada ekipa, ki si je na vse kriplje prizadevala, da bi točki ostali doma. Sloga Koimpex pa je pokazala večjo voljo do zmage, a tudi boljšo pripravljenost, tako telesno kot tehnično, tako da je njen uspeh povsem zaslužen. (Inka)

VILLACHER BIER - AGOREST GORICA 3:0 (15:10, 15:4, 15:13)
AGOREST: Marassi, Primožič, Roner, Cotič, Vižintin, Zavadlav, Černe in Lovisutti.

Klub temu da je goriški Agorest moral na igrišče v okrnjeni postavi, ni bilo pričakovati, da bo sredi Tržiča tako prepričljivo klonil proti Villacherju, ki tokrat ni pokazal nič posebnega. Gostje so igrale dokaj slabo, saj so grešile tako v sprejemu kot v obrambi in tudi napad ni bil zanesljiv in ne posebno učinkovit. Po prvem nizu, ko so gostje izbojevale 10 točk, so v drugem pokazale še bolj nezanesljivo igro. V zadnjem setu so zastopnice Agoresta sicer povedle z 10:6, a potem so močno popustile, tako da sta točki povsem zasluženost ostali v Tržiču. (G. I.)

Moška D liga: Časten poraz Soče Sobema

SOČA SOBEMA - INTREPIDA 1:3 (4:15, 15:11, 5:15, 4:15)
SOČA SOBEMA: Tomsic, Cotič, Černic, Terpin, Buscao, Glede, Pahor, Batis-ti, Bazon in Ferfolja.

V občinski telovadnici v Sovodnjah je Soča Sobema doživela časten poraz proti zelo močnemu nasprotniku. Trener Jelavič je poslal na igrišče zelo pomlajeno ekipo, ki se je kar dobro odrezala. Tekma se je sicer slabo začela, saj so nasprotniki kar v osmih minutah dosegli petnajstico. Drugi set je bil podoben prvemu, saj so nasprotniki vodili kar s 6:0, naši pa so zbrali so vse moči in ga po dolgem boju osvojili. V zadnjih dveh nizih so sočani osvojili le devet točk, a niso igrali slabo. Branili so dobro, vendar je bil nasprotnik bolj izkušen. Tokrat je prvič nastopil Franco Busca, ki se je lepo odrezal. Tudi podajalec Ivo Cotič, ki je moral zamenjati poškodovanega Marka Cotiča, se je izkazal. Pri sočanih se je dobro deloval blok, pomanjkljiv pa je bil sprejem. (P. Cernic)

Ženska D liga: le sokolovke zmagale

BREG AGRAR - PROMOVOLLEY 2:3 (10:15, 15:8, 8:15, 15:8, 13:15)
BREG AGRAR: Debenjak, Elena, Erika in Tanja Žerjal, Tavčar, Slavec, Kralj, Komar, Canziani, Pertot, Kocjančič.

Posledice bolezni in praznikov so se poznale pri nastopu Brega Agrar. Zaradi gripe namreč Brežanke niso mogle redno vaditi, poleg tega so morale nastopiti v okrnjeni postavi. Kot da bi vse to ne bilo dovolj, je pešala še koncentracija, a tudi sprejem ni bil najboljši. V takih pogojih res ni bilo dosti upanja v zmago, ki je tudi šla nasprotnicam. (J. T.)

SOKOL INDULES - VIRTUS TRST 3:1 (15:0, 15:5, 12:15, 15:1)
SOKOL INDULES: Ušaj, Tanja in Lara Masten, Pertot, Stoper, Škerk, Visen-tin in Brumat.

Sokol je v novem letu začel s prepričljivo zmago, čeprav je igral proti povprečnemu nasprotniku. Treba je poudariti odsotnost treh standardnih igralrk in nastop mladih Lare Masten in Adriane Škrk, ki sta v tem prvenstvu prvič odigrali tekmo v celoti in dobro opravili svojo nalogo. Po prvem in drugem setu, ko si ju je Sokol Indules v bistvu priboril s servisom, je v tretjem setu padla koncentracija. Takrat so Nabrežinke vodile že z 10:3, a jih je zmedel nasprotnikov servis, tako da so nerodno izgubile set in zamudile priložnost za zmago s 3:0. Na tekmi je bilo lepo število gledalcev, ki je so s svojim bodrenjem spodbujali igralke. (T. Masten)

GAMMALEGNO CECCHINI - KONTOVEL ELECTR. SHOP 3:2 (15:8, 15:10, 9:15, 3:15, 17:15)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Conestabo, Černjava, Daneu, Janežič, Legiša, Maver, Štoka, Sardo, Umek.

V prvi tekmi v novem letu so Kontovelke pokazale, da znajo igrati dobro in odločno, vendar to za zmago ni bilo dovolj. Vsekakor so zmogle dohiteti nasprot-nice, ki so vodile v prvih dveh nizih. Zadnji set je bil izenačen do zadnjih točk, vendar se je sreča nasmehnila nasprotnicam. (Janežič)

Košarka: 1. jugoslovanska liga Pomemben uspeh Olimpije proti zagrebški Ciboni

SMELT OLIMPIJA - CIBONA 99:87 (53:40)

SMELT OLIMPIJA: Petrović 16, Šiško, Zdovc 15, Besedič, Tovornik 21, Hauptman 23, Fučka 2, Čurčić 8, Kot-nik 2, Petranović 12.

CIBONA: Nakić 5, Bečić, Čutura 8, Anzulović 8, Sunara 20, Cvijetićanin 24, Vukičević, Miličević 20, Barazić 2, Arapović.

SODNIKA: Kurilić iz Tuzle in Tošović iz Beograda; GLEDALCEV: približno 5 tisoč.

LJUBLJANA — Smelt Olimpija je odlično začela svojo pot v novem letu, saj si je privoščila nič manj kot zagrebško Cibono. Srečanje v Ljubljani je bilo polno preobratov, v skrajno izenačenem in dramatičnem finišu pa so domači le slavili zmago, za kar se imajo zahvaliti Tovorniku, ki je v treh poskusih za tri točke prav tolikokrat tudi zadel koš.

OSTALI IZIDI 8. KOLA: Krajina avto - Partizan 89:76 (39:49); Crvena zvezda - Vojvodina 96:101 (52:58); Prvi Partizan - Borac 93:80 (51:39).

1. ZKL - ženske

ELEMES - ISKRA DELTA JEŽICA 75:70 (39:33)

Odbojka: italijansko prvenstvo

IZIDI 12. KOLA V 1. MOŠKI LIGI: Opel Agrigento - Pozzillo Catania 0:3, Conad Ravenna - Panini Moena 0:3, Maxicono Parma - Burro Virgilio Mantova 3:0, Sisley Treviso - Odeon Falconara 3:0, Camst Bologna - Olio Venturi Spoleto 3:1, Eurostyle Montic-hiari - Petrarca Padova 3:2.

LESTVICA

Maxicono 24, Sisley 20, Panini 16, Camst in Conad 14, Petrarca in Eurostyle 12, Odeon in Pozzi 10, Olio Venturi 8, Burro Virgilio 4, Opel 0.

Odbojka: v moški C-1 ligi Olympia se ni znašla

CESSALTO - OLYMPIA GO 3:0 (15:6, 15:7, 15:5)

OLYMPIA: Sfiligoj, Andrej, Simon in Damjan Terpin, Štefan in Igor Cotič, Dornik, Marassi, Špacapan, Petejan.

V ozki telovadnici se slovenski odbojkarji prav res niso znašli. Skozi vso tekmo so bili v podrejeni vlogi, saj je Cassalto 100-odstotno izkoristil prav domače igrišče in dejstvo, da je publika zelo blizu igrišča in da vsak udarec močno odmeva. Olympia je sicer tekmo še kar dobro začela, odgovarjala je udarec na udarec do stanja 5:5, potem pa je zagrešila mnogo napak in domačini so s precejšnjo lahkoto osvojili prvi set. V drugem nizu se je pravzaprav ponavljala igra iz prvega, saj so domačini povedli s 7:2, olimpijci so jih dohiteli, potem pa prevzeli vajo igrice v svoje roke. V zadnjem nizu so slovenski odbojkarji preveč popustili, tako da o igri ne moremo niti govoriti.

Kaj lahko rečemo ob tem novem porazu? Naši fantje so se sicer borili za vsako točko, a tolkači so tokrat preveč grešili, istočasno pa ni brezhibno deloval blok, tako da so domačini s precejšnjo lahkoto prihajali prvo črto Olympiine obrambe. Ko se igra tako zasuče, so seveda težave pri vsaki akciji, o čemer zgovorno priča tudi rezultat. S to zmago je Cessalto prehitel Olimpijo za dve točki, vendar lahko rečemo, da to ni ekipa, ki bi v nadaljevanju prvenstva lahko odigrala vidnejšo vlogo in že v povratni tekmi v Gorici bodo olimpijci lahko pokazali, da so pravzaprav kos tej in še drugim postavam. (M. Špacapan)

Odbojka: v ženski C-1 ligi Dragocena zmaga borovk

VIVIL - BOR ELPRO 2:3 (3:15, 15:12, 15:7, 12:15, 9:15)

BOR ELPRO: Nacinovi, Foraus, D'Ambrogio, Maver, Grbec, Vidali, Superina, Fučka, Visintin in Vitez.

Borovke so sinoči v Vili Vicentini proti neposrednemu tekmeču za obstanek v ligi izbojevale težko, zato pa toliko bolj dragoceno in spodbudno zmago. To je bilo srečanje številnih preobratov, v katerih so borovke z brezhibno izvedenim tie-breakom premagale ne le gostiteljice, temveč tudi glasne in nekorektne gledalce ter navijaško razpoložene drugega sodnika.

V prvem setu je Vivil nemočno asistiral ekshibiciji servisov in protinapadov plavih, ki bi lahko zlahka dobile tudi drugi niz, ko ne bi v končnici zgrešile vrsto pravcatih »11-metrovk«. Delni uspeh je gostiteljicam vnil veliko samozavesti, zaigrale so mnogo boljše, borovke pa so psihično vidno popustile in tretji niz gladko izgubile. V četrtem se je slika ponovila: borovke so se pri izidu 9:6 znašle v navidezno povsem izgubljenem položaju, vendar so sijajno reagirale in z izredno požrtvovalnostjo izkoristile vsako najmanjšo napako nasprotnic in izsilile peti niz.

Tie-break je bil tako v bistvu najmanj razburljiv niz, saj so borovke ob menjavi igrišča že vodile z 8:6 in nato prednost stalno večale. Bor Elpro se zdaj končno le vzpenja na zeleno vejo, s štirimi zmagami v zadnjih petih nastopih je zdaj tudi izboljšal svoj položaj, a v igri ima še veliko rezerv, kar daje dobro upati za nadaljevanje.

Košarka: v prvenstvu D lige Borovci z grenkobo

SELENA ORMELLE - BOR RADENSKA 92:83 (45:37)

BOR RADENSKA: Korošec 38 (2:3), Paulina (0:1), Klobas 5 (1:4), Laudano 16 (6:9), Pregarc 16 (1:2), Kneipp 7 (5:6), Garbin 1 (1:2), M. Pertot, Guicciardi.

Tekma se je začela v nenavadnih okoliščinah, saj se je na igrišču predstavljal en sam sodnik, Zinni iz Gorice. Baje se je drugi tik pred tekmo poškodoval, ne da bi utegnil obvestiti morebitnega namestnika.

Sodnik je bil ključna osebnost in je zelo samovoljno krojil usodo borovcev. Slednji so branili consko, kljub temu pa je vsak stik z nasprotnikom pomenil prekršek. Nasprotniki, ki so branili na moza in zelo agresivno, pa so bili povsem brez skrbi pred mozem, ki bi moral deliti pravico. Med vso tekmo je dosodil 35 osebnih napak borovcem in samo 20 nasprotnikom. Zaradi petih osebnih napak so

tako morali predčasno iz igrišča Paulina (32'), Klobas (36') in Kneipp (39'). Nasprotniki takih ukrepov niso utrpeli.

Izredno razpoložen pa je bil na gostovanju v Trevisu Fabrizio Korošec, ki ima izreden izkupiček 38 točk (6:8 pri metu z razdalje). Zelo dobro sta zadevala tudi Laudano in Pregarc. Naši so se nekajkrat približali domačinom na eno ali dve točki, v vsakem takem primeru pa je sodnik ob košu piskal tudi napako in gostiteljem omogočil, da so se varno oddaljili.

Gledalci so bili dokaj številni, njihovo obnašanje pa do naših igralcev ni bilo sovražno, čeprav je sodnik dejansko dajal povod za drugačen odnos. V taboru borovcev so bili po tekmi prepričani, da bi v normalnih pogojih tega srečanja ne izgubili. (Š. Pegan)

FERROVIARIO - KONTOVEL ES 93:95 (47:46, 87:87)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Ban 4, Grilanc 19, Gregori, Sosič 2, Sterni 15, Štoka 18, Emili, Starc 1, Cividadi 12, Čuk 24.

PON: Emili (42). 3 TOČKE: Grilanc 2.

Tekma je bila vseskozi izenačena, saj sta si ekipi stalno izmenjavali v vodstvu. Domačini so nekajkrat povedli za nekaj točk, vendar so jih Kontovelci vsakokrat dohiteli. V 36. minuti so igralci Ferroviaria povedli za šest točk (80:74). Tedaj so se Kontovelci zbrali in jih predvsem po zaslugi Grilanca tudi dohiteli. Kontovelci bi bili lahko zaključili tekmo po regularnem času, a so zapravili nekaj odločilnih priložnosti.

V podaljšku so naši minuto pred koncem vodili za šest točk, toda so ne-

rodno izgubili nekaj žog, tako da bi jih nasprotniki z zadnjim metom lahko celo premagali. Po metu za tri točke pa se je žoga odbila od obroča. Pohvalo si tokrat zaslužijo Čuk, Štoka in Cividadi. (D. Starc)

Srčna kap na igriščih

HONG KONG, ALGHERO — Med rugbyjsko tekmo v Hong Kongu je srčna kap zadela državnega reprezentanta Vogla (36 let), na Sardiniji pa je ista usoda doletela 31-letnega hidravlika, ki se je popoldne zabaval na prijateljski nogometni tekmi. Oba sta kapi podlegla.

Smučarski teki: za SP v SZ

KAGOLOVO — V tekih na 15 km, ki so veljali za svetovni pokal, sta zmagala Jelena Vialbe (SZ) in Wegard Ulvang (Norv.).

Šah: še en velik uspeh Izredna J. Polgar

HASTINGS - Mlada, komaj 12-letna madžarska šahistka Judit Polgar je dosedla še en velik mednarodni uspeh. Po doseženem prvem mestu na mednarodni šahovski lestvici pred svetovno prvakinja Majo Čiburdanidze je na velikem odprtem velemojstrskem turnirju v Hastingsu presenetljivo osvojila prvo mesto. Judith je prehitela kakih sto šahistov, med katerimi tudi angleškega velemojstra Flearja in ameriškega prvaka Weydlerja.

ROKOMET: MOŠKA C LIGA

San Donà - Kras Trimac 31:28 (15:14)

ODBOJKA: 1. MOŠKA DIVIZIJA

Le Volpi - Sloga Sagor 0:3 (10:15, 8:15, 2:15)

DLF Trst - Bor 3:0 (15:2, 15:8, 15:10)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Legovini Sport - Sloga Sagor 2:3 (11:15, 15:6, 15:17, 15:12, 10:15)

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 1.200.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

8. januarja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Nasprotujoči si podatki o žrtvah katastrofe v Armeniji Točno število mrtvih v potresu tudi po mesecu dni še ni znano

EREVAN — Mesec dni po katastrofalnem potresu v Armeniji si je še nemogoče predstavljati dejansko število žrtev. Uradni sovjetski viri govorijo o 25 tisoč mrtvih, mednarodni Rdeči križ razpolaga s številkami, ki za nekaj tisoč presegajo uradne, medtem ko nekateri krajevni viri govorijo celo o sto tisoč mrtvih.

Tako na primer v Leninakanu trdijo, da število mrtvih močno presega uradne podatke. Po navedbah nekega primarija iz tega mesta naj bi se samo v Leninakanu do tal podrlo (ob drugih manjših zgradbah) 129 nebotičnikov z več kot devetimi nadstropji, podrtje pa naj bi bile tudi skoraj vse šole, teh je bilo 56, in samo v eni izmed njih je umrlo šeststo otrok.

Toda nič boljši ni položaj v Spitaku, kjer je na »novem« pokopališču našlo zadnji počitek na tisoče žrtev potresa. Podobni zaskrbljujoči podatki o številu žrtev se širijo tudi v drugih manjših krajih, kjer pa te številke morda tudi napihujejo, ponekod pa se celo pojavljajo govorice, da je bil potres »načrtno povzročen s podzemeljskimi eksplozijami«.

Gre seveda za absurdne trditve, ki pa na svoj način

kažejo na dokaj napet položaj v Armeniji. Čeprav si sovjetske oblasti z vsemi močmi prizadevajo, da bi čim hitreje odpravili posledice katastrofe, pa pomoč povsod ne doteka tako hitro, kot bi bilo potrebno, kar vse vpliva na nerazpoloženje ljudi. Toda tudi samo prebivalstvo povzroča težave, saj se le s težavo odtrga od razvalin starih domov in samo po velikem prepričevanju odloča za preselitev in montažna bivališča.

Ob potresu je bil narodnostni spopad med Azerbajdžanci in Armenci nekoliko potisnjen v ozadje. V teh dneh pa so objavili podatke, da je v novembrskih in decembrskih spopadih umrlo 43 oseb, več sto pa jih je bilo ranjenih. Kot je povedal vodja kriminalnega oddelka v sovjetskem notranjem ministrstvu general Pankin, so zvezne vojaške in policijske sile uspele umiriti napet položaj v obeh republikah. Pankin je v intervjuju za Pravdo tudi izjavil, da je bilo v teh dveh mesecih približno 3 tisoč pogromov in požigov poslovnih ter stanovanjskih zgradb. Policijske oblasti so v tem času začele tudi 23 sodnih postopkov, ki zadevajo več umorov, po besedah Pankina pa naj bi proti desetim obtožencem že zbrali tudi vse potrebne dokaze.

Strah pred atentati

Na londonskih letališčih so povečali število oboroženih agentov, ki skrbijo za varnost, saj se oblasti bojijo, da bi se tragedija v Lockerbieju ponovila (Telefoto AP)

Triletni slepi potnik

TEL AVIV — Stevardesa je nekajkrat prešela potnike na letalu, ki je iz Tel Aviva letelo v Stockholm, ljudi na krovu pa je bilo očitno preveč. Med osebami, ki so se že pripravljale na vzlet, je moral nekje biti tudi slepi potnik.

Po krajšem iskanju so ga tudi našli: bila je triletna deklica Candy Gold, hčerka nekega rock pevca, ki je nastopal v Elatu. Ni še povsem jasno, kako je deklici uspelo preliščiti izraelske letališke straže, ki veljajo za najstrožje na svetu, pa tudi samo letališče je izredno zastraženo. Candy so vsekakor nato pospremili v hotel in jo vrnili staršem.

Rasistični izpad proti policistki

PALERMO — Na palermski kvesturi so potrdili govorice, da je pred kratkim na avtocesti Catania-Palermo prišlo do rasističnega izpada, katerega žrtev je bila 26-letna policistka somalskega porekla Dacia Valent. Neki pijan moški jo je namreč ozmerjal z umazano črnko, jo udaril in nato kljub prisotnosti policistkinih kolegov nemoteno odšel.

Dacia Valent je hčerka neke somalske princeze in italijanskega diplomata ter sestra Giacoma Valenta, ki sta ga leta 1985 v Vidmu ubila dva njegova sošolca. Na procesu sta se branila z izjavami, da je bil kot črncet potreben »primerne lekcije«.

V Kampučiji še preveč »neznanih vojakov« Patologi na delu pri jamah v Choeung Eku

CHOEUNG EK (KAMPUČIJA) — Približno 14 kilometrov jugozahodno od kampučijskega glavnega mesta Phnom Penha, v kraju Choeung Ek, so pred desetimi leti zasledili nekaj jam, v katere so Rdeči Kmeri nametali na tisoče svojih »sovražnikov«. Skupina priznanih vietnamskih patologov pa ima sedaj le nekaj tednov na razpolago, da skrbno zbere in katalogira posmrtno ostanke žrtev, med katerimi je tudi nekaj tujcev.

Srhljivo najdbo skupinskih grobov so naredili domačini, ki so se po dolgem spopadu med vietnamskimi silami in Kmeri, vrnili v Choeung EK in opazili, da se ne nekem drevesu zbira neobičajno število muh. Ker je bilo splošno znano, da so imeli Kmeri na vesti na tisoče oseb, ki so med vojno »izginile«, so prebivalci pričeli kopati pod drevesom in tako odkrili na tisoče skeletov.

Patolog Tran Hung je izjavil, da so Kmeri metali v jame tudi žive ujetnike, pred tem pa so jih omrtvčili z udarcem v glavo. Na nekaterih okostnjakih so našli tudi električne

žice, s katerimi so Kmeri vezali roke svojim ujetnikom. Patologi ne izključujejo možnosti, da je bilo med pokopanimi osebami tudi na stotine žrtev koncentracijskih taborišč.

Do konca januarja bi morali zaključiti katalogiranje ostančkov, sicer bodo v zamudi z gradnjo impozantnega spomenika, v katerem bodo shranjene kosti nesrečnih žrtev. Po seznamih zapore Toul Sleng, od koder so šli transporti v Choeung Ek, bi moralo biti med žrtvami vsaj 87 tujcev, od teh pa največ Tajcev (33). Patolog Hung je izjavil, da je med njimi najbrž tudi šest Američanov, vendar dvomi, da jih bodo lahko prepoznali, saj ne razpolagajo s fotografskim materialom pogrešanih oseb. Ko bi lahko primerjali fotografije z lobanjami, bi najbrž brez večjih težav dali ime tisočim, ki so ležali v grobnicah pri Choeung Eku. Tako pa se patologi še sprašujejo, kateremu okostnjaku lahko pripišejo ime Jamesa Williama Clarka iz Sepulveda (ZDA) in kateremu ime Lancea McNamare, ki je bil z njim zaprt 1978. leta.

S Hirohitovo smrtjo konec ere »prosvetljenega miru«

TOKIO — S smrtjo japonskega cesarja Hirohita, ki se je rodil 29. aprila leta 1901, se je končala era šova (prosvetljenega miru), najdaljše vladarsko obdobje v tisočletni neprekinjeni dinastiji japonske cesarske hiše, ki po tradiciji izvira iz boginje sonca Amaterasu, najvišje boginje v šintoističnem Olimpu. Hirohito je namreč vladal 62 let in 13 dni, saj je prestol zasedel 25. decembra leta 1926.

Prvo obdobje Hirohitove ere soupada z najbolj temačnim in tragičnim obdobjem japonske zgodovine. Devetnajst let neprekinjenih voj, ki so Japonsko spremenile v kup ruševin. Potomec boginje Amaterasu se je ob koncu vojne odrekel svojemu božjemu naslovu, da bi postal navaden smrtnik, ki le izpolnjuje svojo vlogo »simbola države in enotnosti japonskega naroda«.

V tej svoji vlogi je Japonska v 43 letih postala prava gospodarska velisila. Medtem so Japonci skoraj pozabili na malega, suhega in v morskobiologijo zaljubljenega cesarja. Nanj so se spomnili med dolgo agonijo, ki se je v bistvu začela 19. septembra lani.

Novi japonski cesar Akihito pravo nasprotje svojega očeta

TOKIO — S Hirohitovo smrtjo je japonski krizantemni prestol zasedel njegov 55-letni sin Akihito, ki ga ne bremenijo tragična soodgovornost za zločine, ki jih je Japonska zagrešila v drugi svetovni vojni. Politični analitiki so prepričani, da bo Akihito končno prerezal težko popkovino, ki Japonsko še veže na polpreteklo zgodovino. Akihito je navsezadnje v vsem svojem dosežanju življenja jasno dokazal, da se ne meni za toge dvorske običaje, saj je dosledno plul proti toku, s tem pa si zagotovil simpatije večine Japoncev.

Kot prvo se je poročil z navadno smrtnico. Žena Mičiko nima namreč niti kančka plave krvi, saj je hči bivšega kralja špagetov Nissan. Dosledno se je oblačil zahodnjaško, na njegovi mizi ni bilo tradicionalnih paličic temveč zahodni pribor, prav tako ni dopustil, da bi mu dvor odvzel otroke, temveč je sam poskrbel zanje, svojega 28-letnega prvojenca Hira pa je poslal v Oxford.

Temu načinu življenja se bržkone ne bo odpovedal niti sedaj. Marsikdo pa se boji, da bo novi cesar aktivnejše posegel v dogajanja na Japonskem.

Hirohitu niso sodili

TOKIO — »K Vam sem prišel, general McArthur, da ponudim samega sebe sodbi veseli, ki jih zastopate, kot edini krivec za politične in vojaške odločitve ter za vojna dejanja Japonske.« Te besede je izrekel vrhovnemu poveljniku pacifiških zavezniških sil McArthurju japonski cesar Hirohito pred podpisom brezpogojne kapitulacije Japonske. Za razliko od drugih državnikov osi pa zavezniki Hirohitu niso sodili kot vojnemu zločincu. Zanj so se baje zavzele vse evropske kraljeve hiše. Američani pa so sodili, da bi Japonska razpadla, če bi »božjega« Hirohita proglasili za vojnega zločinca. Med drugim je bila večina zmagovalcev prepričana, da je bil Hirohito le neobgljena lutka v rokah japonskih militaristov.

Ta teza je v nasprotju z odločnim nastopom leta 1936, ko se je postavil po robu skupini pučističnih oficirjev, ki so ga hoteli proglasiti za neomejenega vladarja na čelu vojaške diktature. Njegove vloge med zasedbo Koreje, Kitajske in med 2. svetovno vojno pa v bistvu niso pojasnili. Prav zato ni Hirohito nikoli stopil na korejska, kitajska in filipinska tla, kjer so vojaki »sina vzhajajočega sonca« zagrešili najhujše zločine. Američanov pa ni razočaral za dano mu zaupanje. Ko se je odpovedal svojemu »božjemu naslovu«, je v stihih, ki so jih objavili za novo leto 1946 jasno nakazal pot bodoče demokratične Japonske: »Beli sneg je prekril bor, toda njegove korenike ostajajo trdno priklenjene na zemljo.« »Beli sneg« so McArthurjevi vojaki, bor pa je Japonska, ki bo s svojimi koreniki vedno ohranila vezi s svojo preteklostjo in tradicijo.

Hirohito si s svojim spremstvom ogleduje razdejanje, ki so ga v Tokiu povzročile ameriške leteče trdnjave

(AP)